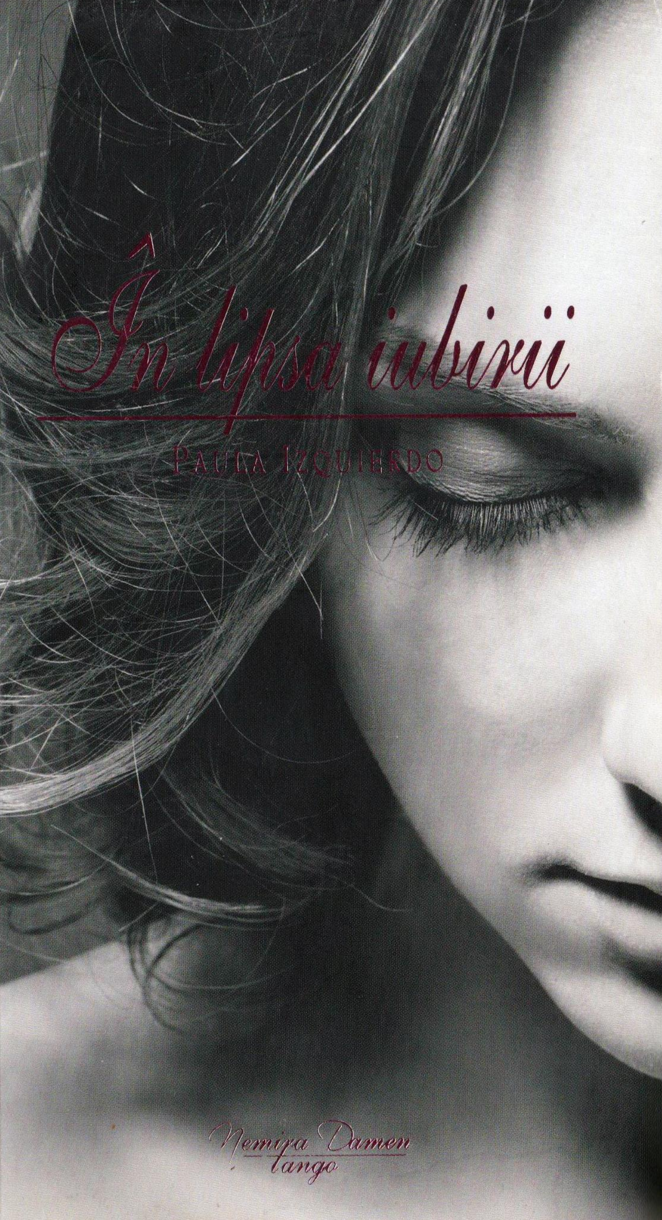

În lipsa iubirii

PAULA IZQUIERDO

Nemira Damen
tango

PAULA IZQUIERDO s-a născut în 1962 la Madrid. *În lipsa iubirii* este al treilea roman al său, după *El hueco de tu cuerpo* și *La vida sin secreto.* Ultimul eseu, publicat în 2004, se intitulează *Picasso y las mujeres.* La Editura Nemira a mai apărut volumul *Dependente de sex sau amante,* care s-a bucurat de un succes formidabil în cadrul colecției Erotikos. Pe lângă activitatea eseistică și narativă, Paula Izquierdo colaborează cu revistele *ABC Cultural* și *Letra Internacional.*

În lipsa iubirii

PAULA IZQUIERDO

Traducere din limba spaniolă
MIOARA ADELINA ANGHELUȚĂ

NEMIRA

Coperta colecţiei: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
IZQUIERDO, PAULA
În lipsa iubirii / Paula Izquierdo; trad.: Mioara Adelina Angheluţă.
- Bucureşti: Nemira Publishing House, 2011
ISBN 978-606-579-250-0

I. Angheluţă, Mioara (trad.)

821.134.2-31=135.1

Paula Izquierdo
LA FALTA
© 2005, Paula Izquierdo

© Nemira, 2011

Lector: Ecaterina DERZSI
Tehnoredactor: Corneliu ALEXANDRESCU

Tiparul executat de MONITORUL OFICIAL R.A.

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-579-250-0

La preţul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din Români

Lui Beatriz, Mariei José, lui Pachi și Suzanei, pentru toți acești ani.

Pasiunea este culmea servituții.

LANDBERG

Mecanismele psihologice care funcționează în interiorul marilor evenimente (aparent incredibile și inumane) sunt aceleași care conduc situațiile intime (absolut banale și umane).

MILAN KUNDERA

PRIMA ZI

Duminică dimineața

Am observat trupul sfârtecat al unui câine zăcând pe marginea șoselei. Farurile mașinii au luminat rămășițele acelea pentru câteva clipe, înainte să întorc volanul pentru a o vira spre linia de centură. Trebuia să-mi umplu rezervorul de benzină, iar în trecere puteam lua o cafea mare să mă mai dezmeticesc. Nu parcursesem nici măcar jumătate din drum și încă îmi mai rămâneau destule ore de mers. Începusem să simt furnicături în picioare, iar ochii mă înțepau: orizontul era întretăiat de linii albe pe care le lăsam în urmă și care totuși continuau să se reproducă la nesfârșit înaintea privirii mele. Eram istovit. Poate mai mult ca niciodată.

Imaginea câinelui mi-a adus aminte de o povestire tulburătoare citită cu mult timp în urmă: acesta era singurul episod pe care îl reținusem din acea carte.

Nici titlul nu mi-l mai aminteam. Era vorba despre un om singur şi câinele lui. Stăpânul se temea pentru viaţa tovarăşului necuvântător. Nu era un simplu animal de companie: era singura fiinţă cu care avea de-a face. Nu ştia cum să-l ocrotească, să-l ţină departe de urmăritori, aşa că a hotărât să-l ascundă ca să nu fie măcelărit, cum de altfel se întâmplase cu toţi câinii din oraş, pe care poliţia îi hăituise eficient şi sistematic. Cu toate acestea, stăpânul cel naiv nu ştia că de fapt trebuia să-şi facă griji mai ales pentru sine şi că propria-i viaţă se afla în primejdie: atunci când poliţia a exterminat toate animalele, a venit rândul oamenilor, cufundând astfel oraşul într-o linişte mormântală.

După ce am făcut plinul, am mers în barul de la benzinărie.

Încă de când am intrat, a trebuit să-mi închid ochii pe jumătate până să mă obişnuiesc cu lumina aceea intensă. Înăuntru plutea un miros rânced de prăjeală, iar fumul, suspendat în aer ca un nor mare, ascundea partea din spate a localului. Am înaintat pe podeaua murdară până am ajuns în dreptul tejghelei de aluminiu sub care se adunase şi mai mult gunoi. În timp ce încercam să atrag atenţia chelnerului, m-am gândit că poate oamenii se purtau aici cu atâta nepăsare pentru că barurile acestea sunt doar locuri de trecere, în care nu o să mai calce multă vreme sau chiar niciodată. Am cerut o cafea mare. Nu cunosc spaţii mai anoste decât benzinăriile şi barurile aferente: sunt locuri ale nimănui, asemănătoare oarecum cu gările şi aeroporturile, însă aici simţeam cum îmi pierd şirul

ideilor: doar aici deveneam dureros de conştient de rătăcirea mea prin viaţă.

După ce m-am întors de la baie, am băut din cafeaua mare, foarte concentrată, şi mi-am aprins o ţigară. De îndată ce le-am terminat pe amândouă, mă pregăteam să strivesc mucul pe podea; o dovadă a trecerii mele pe acolo, dar m-am controlat şi l-am stins în ceaşcă. În timp ce aşteptam să primesc restul, am auzit cuvintele rostite de o bătrână cu părul prins în coc, aflată în faţa unui aparat de jocuri mecanice, bărbatului de lângă ea, care părea să fie soţul ei. Le vedeam numai spinările încovoiate, însă mi-a fost cu neputinţă să nu aud cum ea îi imputa cu asprime, fără să-l privească:

– ... eşti un dobitoc, ai apăsat când nu trebuia... Lasă-mă pe mine.

Bărbatul, ceva mai scund decât ea, cu părul răvăşit în jurul cheliei strălucind sub lumina implacabilă, continua să introducă monede în mod mecanic, fără să se arate tulburat.

După ce am primit restul, am ieşit în grabă, întrebându-mă ce anume din realitatea înconjurătoare îmi dădea starea aceea de nelinişte. În timp ce mergeam pe aleea spre maşină, văzându-mi umbra proiectată pe asfalt, m-am gândit că poate însuşi duhul indispoziţiei îmi sufla în ceafă.

Pe când îmi continuam drumul pe şoseaua cufundată în beznă, încercam să-mi ocup mintea căutând vreo comparaţie convingătoare cu locurile acelea care mă tulburau atât de mult. Am pus pentru a mia oară

singura casetă pe care am găsit-o în torpedoul maşinii: *Creaţia* de Haydn. Poate că benzinăriile şi anexele acestora erau ca substanţa lipoidă depusă pe pereţii arterelor. Comparaţia nu era prea potrivită, dar era vorba doar despre un joc al minţii în stare să mă ţină treaz şi să mă împiedice să trag pe dreapta, într-o încercare disperată de a nu ceda toropelii după trei zile nesfârşite de nesomn, insuficiente însă pentru a-mi pierde conştienţa. Cum nu reuşisem să mă feresc de palmele pe care viaţa de zi cu zi se încăpăţânase să mi le administreze, mă transformasem de ceva vreme într-un fel de balot aruncat la pământ, chircit asupra lui însuşi, încercând să eschiveze loviturile, deşi până atunci nu fusesem pe deplin conştient de asta.

În dimineaţa aceea am crezut că aveam să leşin. E drept că fumasem vreo douăsprezece ţigări pe nemâncate, întins în pat, în vreme ce zorii băteau la fereastră (chiar dacă mi-am negat starea de rău), chiar dacă m-aş fi încăpăţânat să neg starea de rău. Eram atât de tulburat de vestea dată de Amalia, încât singurul gest pe care mă vedeam în stare să-l repet în mod reflex era să înghit o cantitate substanţială de nicotină de fiecare dată când trăgeam din ţigară. Telefonul sunase în jur de ora cinci dimineaţa. Amalia m-a trezit plângând. Abia dacă înţelegeam ce spune printre suspine. Nu era prima dată când făcea asta, adică să mă sune în zorii zilei plângând speriată. Toţi suntem stăpâniţi de temeri care prind contur

în întunecimea nopții. La fel se întâmpla și cu ea. De data aceasta însă plânsul ei era diferit – da, e drept că era înspăimântată –, întrucât lacrimile păreau să izvorască dintr-un loc necunoscut mie. Nu am fost în stare să plâng, nici să înțeleg sensul exact al cuvintelor ei, și cu atât mai puțin ce implica acesta. Cred că îmi amintesc că i-am spus:

– E imposibil.

Dar realitatea devenea tot mai limpede și mai tăioasă pe măsură ce lumina ocupa dormitorul, chiar dacă eu nu voiam sau nu știam dacă să cred sau nu.

Nu o mai văzusem pe Sara de mai multe luni. Ultima dată când o văzusem fusese pe 24 decembrie, anul trecut. Aceasta fusese cea mai lungă perioadă fără să ne fi văzut. În celelalte Ajunuri de Crăciun de după moartea mamei noastre, eu stăruiam pe lângă tata să vină la noi la cină, însă el avea mereu la îndemână o scuză potrivită ca să nu-mi accepte invitația. În seara aceea de decembrie s-a întâmplat să mă întâlnesc cu Sara la azil. Tata își juca partida de *mus* obișnuită și nu ne-a dedicat decât vreo câteva expresii de satisfacție pentru faptul că ieșea mereu câștigător. Era vesel. Vizita noastră îi dădea ocazia să ne arate cât de iscusit era în continuare în arta de a trișa. Acest joc de cărți, ca aproape niciun altul, mă interesa. Partida părea să nu se mai termine niciodată, dar eu și Sara am hotărât să mai rămânem puțin. La urma urmei, era Ajunul Crăciunului. La urma urmei, era vorba despre tatăl nostru. Am asistat tăcuți la un adevărat arsenal

de cuvinte-cheie, de mutre practic imperceptibile, de gesturi scârbite când se întâmpla să nu-i pice cărţile potrivite sau când nu avea o mână bună. Atunci începea să bombăne, numărând obsesiv punctele adversarilor şi cele obţinute de el şi de partenerul de joc, astfel încât nimeni să nu-l păcălească. Observându-l, mi-am dat seama că tata descoperise în sfârşit ceea ce-i plăcea mai mult în viaţă. Îmi închipui că trebuie să-i fi fost dor de mama. Văzând însă cât de mult se distra, am ajuns la concluzia că, în sfârşit, avea prilejul de a se întâlni cu sine însuşi, de a se bucura pe lumea aceasta. În ciuda vârstei sale înaintate, încă mai era un bărbat vorbăreţ şi entuziast. Şi de atunci, ca de fiecare dată când ne vedeam, eu şi Sara ne-am promis că aveam să ne sunăm ca să ne întâlnim sau să luăm masa împreună. Cu toate acestea, ca de atâtea ori, nu ne-am sunat. Ba chiar îmi amintesc că i-am propus să vină la noi la masă. Ea mi-a mulţumit, dar mi-a explicat că nu-i place deloc să serbeze Crăciunul şi că preferă să nu vină. Apoi a adăugat:

– Poate altă dată. Mulţumesc.

Stăteam agăţat de această ultimă frază, pe când conduceam spre coastă, repetându-mi neîncetat că de acum nu puteam să mai vorbesc cu ea. Chiar dacă m-aş fi hotărât să o sun, chiar dacă aş fi format numărul obsesiv, la diferite ore din zi şi din noapte, nu mi-ar fi răspuns nimeni, niciodată nu aveam să-i mai aud vocea. Mă simţeam cu totul incapabil să reproduc în minte sunetul acela, sunetul vocii ei.

De fiecare dată când mă auzeam cum îmi luam rămas-bun de la Sara, încheind mereu cu dorința de a ne da întâlnire, știam că nu aveam să mă țin de cuvânt. Viața este un șir de greșeli, unele imposibil de corectat, iar aceasta era una dintre ele. Nu puteam să parcurg viața înapoi (nu puteam da viața înapoi). Doar în închipuire aș fi putut construi o viață care nu-mi aparținea, care nu existase niciodată. Mă întreb dacă această insistență aproape obsesivă de a-mi vedea sora, de a o întâlni, nu era o formă de pedeapsă autoimpusă. Dar nu puteam să mă stăpânesc, fapt pentru care, mai tot timpul când ne întâlneam, mereu din motive familiale, la date fixe în calendar, sentimentul de vină se intensifica.

De fiecare dată, Sara obișnuia să-mi spună același lucru:

– Sigur că da, când vrei tu.

În definitiv, după ce murise mama, și tata se hotărâse din proprie inițiativă să meargă la un azil de bătrâni, Sara mă mai avea doar pe mine. Eu eram fratele ei mai mare și singura ei familie.

Chiar în dimineața aceea, atunci când am privit-o, am avut senzația că am să mă prăbușesc. Mă agitam ca o pendulă înaintea chipului ei inexpresiv. Atunci când persoanele la care ții, care ți-au stat mereu aproape și dispar dintr-odată, fie pentru că se stabilesc în altă țară, în alt oraș sau chiar în alt cartier, simți că le-ai pierdut pentru totdeauna, și, într-un fel, chiar așa se și întâmplă. Atunci când pleacă o persoană

iubită, rămâi cu o ură cumplită îndreptată împotriva propriei persoane, pentru faptul că nu ai stat mai mult în preajma ei atunci când încă mai era cu putinţă, dar şi cu o dureroasă nostalgie faţă de tot ceea ce nu a fost rostit, simţit şi, până la urmă, nu a fost trăit. Dar ce spun? Oare îmi apreciam sora? Oare o iubeam cu adevărat? O iubeam ca pe ceva ce îmi aparţinea? M-am îngrijorat oare vreodată pentru soarta ei? Cum putea să-mi pese de prezenţa ei dacă niciodată nu-mi fusese apropiată? Sau poate că da?

Mă gândeam la toate acestea aflat la volan, în timp ce mă îndreptam spre singura direcţie posibilă, şi anume spre sud, fugind fără să ştiu nici eu bine de ce anume; poate că de tot şi de toate, deşi de lucrul acesta mi-am dat seama abia acum, la un an după cele întâmplate. Conduceam în intimitatea unei şosele practic pustii, golite de orice indiciu al existenţei umane, sub o lună meschină care abia lumina. Mă îndepărtam, de parcă, prin îndepărtarea mea, nu ar fi fost ea, Sara, cea care mă abandona, ci ne-am fi abandonat reciproc. Ea a vrut să fie incinerată, iar eu nu am vrut să rămân. Am preferat să scap, să plec din acel loc al morţilor, înainte să înceapă defilarea prietenilor sau a cunoscuţilor ei, mulţi sau puţini, oameni pe care ajungi să-i întâlneşti din nou după atâţia ani de rătăcit prin viaţă. Nu mă simţeam în stare să vorbesc cu nimeni, să salut, să răspund la condoleanţe, în sfârşit, să mă port aşa cum se cuvine în asemenea ocazii, în timp ce fumul surorii mele umbrea cerul

de un albastru tăios al orașului. Amalia, mereu eficientă, avea să se ocupe de toate, chiar dacă acesta era ultimul favor pe care i-l ceream.

Plecam. Cu timpanele suprasaturate de muzica lui Haydn. Am ales să închid aparatul, și atunci zgomotul motorului a devenit evident; ajungea până la mine murmurul îndepărtat al propriei deplasări, un sunet stins, estompat al existenței mele. Așa îmi aminteam acum de viața mea, ca de un murmur stăruitor și monoton în care abia dacă puteam să percep vreo notă discordantă unde să-mi găsesc refugiu.

– Sunt fratele Sarei Esparta, m-am auzit spunând în acea dimineață, cu o umbră de compasiune, unui individ sprijinit fără chef în tocul ușii, a cărui înfățișare îi trăda starea copleșitoare de plictiseală. Omul și-a plecat ochii, fără să i se miște nici măcar un mușchi al feței sale bolnăvicioase, și a consultat o fișă în care apăreau numele celor decedați:

– Da, e aici, la capătul coridorului, ultima ușă pe stânga, mi-a răspuns, păstrându-și privirea în lista aceea cu ființe anonime. E la numărul șapte, a mai spus el de parcă ar fi fost un plasator, în timp ce eu mă îndreptam deja într-acolo. Numai că, față de plasatorii obișnuiți de la cinema sau de la teatru ori de la orice alt spectacol, el știa că niciodată nu avea să primească vreun bacșiș sau vreun gest amabil, nici măcar un zâmbet slab. Cunoștea prea bine scenele petrecute în încăperile acelea. Am simțit cum mă prăbușesc de durere în fața trupului neînsuflețit al

surorii mele și pentru prima dată în viață mi-a fost milă de mine însumi.

M-am gândit că meseria omului aceluia era demnă de dispreț și poate că acesta era un motiv îndeajuns de solid pentru a nu-și curăța pantofii murdari de noroi, ca pe un simbol al dezacordului față de rolul ce-i fusese destinat, ca pe o formă de protest. El nu s-a uitat la mine, iar eu n-am putut să-i privesc decât pantofii. Mă dureau brațele pe care abia le mai răbdam lipite de corp, picioarele, mâinile; mă ardea tot corpul de parcă suferisem o puternică descărcare electrică. Nu i-am răspuns. Atunci când mi-a dat indicațiile, m-am îndreptat tăcut spre coridor. Nu mai fusesem niciodată într-un crematoriu. Pe când pășeam pe culoarul acela lung unde singurele elemente decorative erau niște scrumiere de aluminiu înalte și cenușii, ca niște borne kilometrice, m-am gândit că poate ar fi fost mai potrivit să spun: „am fost", adică să folosesc verbul la trecut. Care este consistența lucrurilor? Eu fusesem fratele Sarei Esparta. Chiar dacă, de fapt, încă mai eram fratele ei, atât timp cât nu am murit și eu.

În cele din urmă, am ajuns la intersecția de unde puteam să o iau pe o scurtătură spre casa de la malul mării. Era ora două dimineața, iar călătoria îmi părea tot mai lipsită de culoare. Atâtea ore petrecute cu mine însumi, fără nimic altceva care să-mi distragă privirea decât umbrele munților; o înlănțuire de nuanțe diferite de negru, de coline deșertice, mute și insipide, înghițite de bezna nopții. Gura surorii mele, sângele

strălucind sub faruri al câinelui călcat de la marginea şoselei, poate cald încă, tejgheaua de aluminiu, sclipind sub luminile de la benzinărie, mirosul pierderii din locul acela neprimitor, scrumiere înalte şi cenuşii, ale trecătorilor, ale nimănui, ca nişte semne lăsate în neant.

În dimineaţa în care Amalia m-a anunţat că Sara murise, nu am îndrăznit să întreb cum şi în ce împrejurări. Nu am vrut să ştiu; aşa mi s-a părut drept. În viaţă mă străduisem întotdeauna să fiu coerent. Dacă niciodată până atunci nu mă arătasem interesat de existenţa ei, nu aveam nici cel mai mic drept să mă interesez acum de moartea ei. Ştiu că de fapt nu voiam să aflu aceasta. Mi-era teamă, o teamă nedefinită şi otrăvitoare. Atunci, în timp ce conduceam spre coastă, încă nu mă eliberasem de ea. Aflasem că fusese găsită moartă de femeia care îi făcea curat în casă. Chiar şi aşa, senzaţia tot nu dispărea, ba dimpotrivă, informaţia aceea nu făcea decât să mă tulbure şi mai mult. În întunericul nopţii, tot ceea ce ştiam despre emoţiile resimţite în faţa morţii se vădea lipsit de orice utilitate: sentimentul de pierdere, de vinovăţie, generarea de sentimente negative, căutarea unei forme de autopedeapsă. Ştiam că sufeream de unul dintre aceste simptome sau, mai bine spus, de toate la un loc, numai că un om nu poate fi propriul lui psihiatru. Faptul că înţelegeam ceea ce mi se întâmpla nu mă consola. Iar apoi, erau prea multe întrebări fără răspuns. Cum a putut să moară

sora mea, aşa dintr-odată? Era o femeie tânără. Avea doar patruzeci şi trei de ani. Nu ea. Dar ce importanţă avea vârsta? Singurul lucru care conta era faptul că nu mai trăia. Graniţa dintre viaţă şi moarte este neînchipuit de fragilă, o ştiu prea bine, am simţit asta de multe ori. Dar nu sora mea, ea nu. Oare cum murise? Orice răspuns la această întrebare era dureros. Murise într-un accident în casă, din cauza unei boli, poate asasinată sau se sinucisese? Câte forme de a muri există? Mă chinuia gândul că toate cauzele posibile ale morţii ei păreau să conducă spre mine, să mă indice pe mine drept vinovat pentru că niciodată nu fusesem în stare să mă îngrijesc de soarta ei. De aceea am fugit, poate că asta a fost cauza. Da, nu pot să neg acest lucru, ceea ce mă frământa cu adevărat pe atunci nu era cauza morţii ei, ci ceea ce moartea însăşi scotea la lumină: faptul că eu mă îndepărtasem de sora mea, că nu mai voisem să ştiu nimic de ea, că am neglijat-o. Cine era Sara? Cine oare era sora mea mai mică, Sara cea adorabilă şi frumoasă, cu buze roşii, nepieritoare?

Eram obosit, buimac, liniştea copleşitoare a nopţii nu-mi dădea niciun răspuns la întrebările mele. Îmi schimbam tot mai des poziţia în faţa volanului, genunchiul drept începuse să mă doară, afirmându-şi în felul acesta existenţa. Îmi simţeam corpul făcut bucăţi. Singurul lucru care îmi trecea prin mintea chinuită era să mă bag în pat cu ochii ţintă la linia albă de pe şosea. Peisajul monoton anula orice senzaţie de înaintare.

Mă gândeam la tatăl meu. Trebuia să-i fi spus ce se întâmplase. Dar nu am îndrăznit. Nu am făcut-o, am hotărât să nu-i dau vestea. Da, aveam să i-o dau mai târziu. Ba nu, de ce trebuia să-i provoc asemenea neplăceri? Moartea – o neplăcere? Nu, nu ar fi o neplăcere, ci o durere din care poate nu şi-ar fi revenit. Şi-ar fi petrecut restul vieţii alungând zilele care îi mai rămăseseră de trăit cu o mişcare a mâinilor. În lumea lui strâmtă de la azilul de bătrâni, tatăl meu era destul de fericit, fericit cu viaţa lui de bunic încă în putere, de jucător de cărţi înrăit. Amalia a fost şi ea de acord cu mine. Aveam să-i spun, bineînţeles, dar mai târziu. Atunci când eu însumi aveam să-mi asum această tragedie, asta dacă aveam s-o depăşesc cândva. Oare tatăl meu avea să mă ierte pentru faptul că i-am ascuns un asemenea lucru? Acum ştiu că nu. Nu le-am spus despre asta nici copiilor. Oare de ce mor atâţia câini pe şosele? Ştiu că iepurii sunt hipnotizaţi de lumina farurilor, dar câinii? Unde se duceau oare atunci când au fost călcaţi de maşini? Ce voiau? Poate să treacă de cealaltă parte, să fugă, sau poate că pur şi simplu nu mergeau nicăieri. Poate că maşinile îi lovesc doar pe cei proşti sau naivi. Părinţii mei nu au vrut niciodată să ţină un câine în casă. Mie mi-era indiferent, nu-mi prea plăceau animalele, dar pe Sara o încântau. Până la urmă i-au luat un hamster. Dar un hamster, după cum se plângea şi Sara, nu făcea nimic, aşa că peste puţin timp nu i-a mai păsat de el. Nici eu nu am vrut să le cumpăr un câine copiilor mei, chiar dacă Amalia a făcut tot ce i-a stat în putinţă

să mă convingă. Ne era de-ajuns câinele vecinului, care se strecura înăuntru de fiecare dată când cineva deschidea uşa. Apoi era o adevărată nebunie să dăm de el. Se ascundea sau mai bine zis îl ascundea Pablo ca să se joace cu el. Într-o zi, i-am descoperit pe amândoi în dulapul pentru paltoane; stăteau îmbrăţişaţi. Ştiu prea bine că un câine nu poate să îmbrăţişeze, dar asta a fost impresia mea.

Observam semnalele instantanee ca pe nişte spasme, adâncit în pericolul lucrurilor definitive, fără să pot reacţiona, priveam spre punctul de fugă al şoselei, gândind că atunci când aveam să ajung în acel loc din capătul orizontului aveam să trec limita, graniţa, aveam să mă aflu, în sfârşit, de partea cealaltă. Trebuia să încetez să mai fumez, mă asfixiam în propriul fum. Mă gândeam să deschid geamul, dar afară trebuie să fi fost foarte frig, chiar dacă aş fi aerisit puţin, m-aş mai fi înviorat din torpoare şi nu mi s-ar mai fi împăienjenit ochii istoviţi. Mi-ar prinde bine să mă pătrundă valul de aer rece al deşertului, să simt şi altceva decât durerea aceea care îmi apăsa creierul ca o nicovală, zdrobindu-mi ideile. Oare de ce morţii atârnă atât de greu? Poate că Sara tot ar fi murit chiar dacă am fi păstrat o relaţie mai strânsă, chiar dacă am fi ştiut mai multe unul despre viaţa celuilalt. Poate că îmi venise ceasul. Ar fi trebuit să cred că sunt liber, că mi-am luat câteva zile de vacanţă să mă relaxez, să mă odihnesc, atât şi nimic mai mult. Dar capul nu ascultă mereu de mine, sunt prea multe întrebări care nu şi-au aflat încă răspunsul, în aşteptarea unei

gândiri lucide, a unui raționament analitic. Oare în ce punct al propriei povestiri rămăsesem? Încetasem să mai fiu o persoană glumeață, asta dacă fusesem vreodată. Nu găseam nici măcar un gând, nici măcar o reflecție care să-mi aducă un dram de liniște. Nici măcar o ușă prin care să comunic cu zilele trăite până nu de mult.

Luni dimineața

Niște zgomote m-au făcut să tresar. Am deschis ochii, iar lumina care intra năvalnic pe fereastră m-a silit să mă refugiez sub cearșaf. Zarva venea de afară. Când mi-am recăpătat conștiința, mi-am amintit că înainte să plec în călătorie am sunat în sat s-o anunț pe Elisa. Am rugat-o să-mi deschidă casa și să-mi aducă ceva de mâncare. Nu-mi puteam aminti când a fost ultima dată când venisem la malul mării, trecuseră cel puțin doi sau trei ani de atunci.

Am parcurs în minte fiecare sunet și am putut să-l recunosc pe cel stăruitor al apei lovindu-se de jgheabul de piatră, ciocnitul ceramic al farfuriilor, clinchetul metalic al tacâmurilor, pașii hotărâți mergând încoace și încolo, așa că am îmbrățișat din nou perna, punându-mi un capăt al ei între picioare, de parcă ar fi fost o șa. În dimineața dinainte, când am ajuns în cele din urmă acasă, am avut grijă să iau un somnifer. Trebuia să pun stavilă gândurilor pentru câteva ore, fără întreruperi. Astfel încât, văzând că

erau abia orele amiezii, am vrut să mă risipesc încă puţin în somn. La patru am deschis din nou ochii, asudat, neliniştit, cu o mulţime de imagini recente, stranii: deschid uşa. O încăpere necunoscută, mă aşez în centru. Sunt eu, incapabil să ating nimic. Bijuterii, opere de artă, comori, toate stau grămadă în jurul meu, fără nicio ordine. Toate aparţin tatălui meu. Ştiu asta. A colecţionat obiectele acestea fără ştirea nimănui, ascunzându-le după un paravan. Vreau să urinez: caut o baie. Deschid în grabă o uşă. Nu ştiu ce vârstă am. Mă aflu în încăperea vecină: e un dormitor. Un grup de bărbaţi. Se sărută cu sălbăticie. Sunt goi. Mi-e ruşine. Nu par să mă vadă. Desluşesc patru corpuri pe un pat imens, vechi, cu baldachin. Nevoia de a urina nu încetează: rămân pe loc, în pragul uşii. Cei trei bărbaţi posedă o femeie. O penetrează peste tot. Expresia acesteia rămâne neschimbată. Nu suferă, nu simte plăcere, corpul ei nu reacţionează, nici măcar nu geme... de parcă ar fi moartă. Da, moartă, ca o păpuşă de cârpă. Asta s-ar putea crede dacă nu i-aş privi textura pielii. Aş putea să-i ating corpul. Vreau să-l mângâi. Mă aflu pe o scenă, totul este decor, actorii joacă teatru. Nimic nu e real.

M-am ridicat brusc în picioare, împins de nevoia de a urina. Am ajuns la timp să ridic capacul de la WC. În timp ce îmi goleam vezica, imaginea mea reflectată în oglindă se înceţoşa sub senzaţia de plăcută relaxare. Mă durea golul din stomac, aveam impresia că intestinele îmi fuseseră perforate. În ciuda senzaţiei de rău fizic, am hotărât să fac un duş să mă

dezmeticesc. Eram ameţit, îmi simţeam gura uscată, de parcă aş fi băut litri întregi de alcool cu o zi înainte. Apa rece mă lovea în cap ca un ciocan. Încă îmi mai aminteam crâmpeie din visul acela care începea să mi se şteargă tot mai mult din minte. Era ciudat că imaginea tatălui meu lipsea cu desăvârşire. Cu toate acestea ştiam, pe când contemplam operele de artă, că toată mulţimea aceea de obiecte îi aparţinea, că le strânsese de-a lungul întregii vieţi. Cu toate că ceea ce mă obseda cu adevărat era următoarea scenă: nu bărbaţii aceia, nu încolăcirea trupurilor goale, nu întrepătrunderea dintre pielea lor dezvelită, ci femeia aceea de cârpă, inundată de sărutări, penetrată cu brutalitate din toate părţile, inertă. Atunci mi-am dat seama că femeia din vis semăna cu Sara; era sora mea.

Am ales să nu desfac valiza, cum nu ştiam încă pentru cât timp aveam să rămân. Poate că nu era nevoie să aşez hainele pe umeraş şi să-mi pun lucrurile în sertare doar pentru câteva zile. Apoi, Sarei îi făcuseră autopsia, iar poliţia ar fi putut să mă cheme oricând. Am introdus cu grijă mâna în fundul valizei şi, aproape fără să deranjez nimic de la locul lui, am extras primul lucru găsit. M-am îmbrăcat la fel cum mă îmbrac mereu, adică în mod sistematic: mai întâi mi-am pus cămaşa, apoi chiloţii, apoi ciorapii şi, în cele din urmă, pantalonii. Era o adevărată manie: pentru mine conta foarte mult ordinea în care îmi acopeream corpul, însă de ceva vreme nu mai acordam nici o atenţie rezultatului. De când locuiam singur,

recurgeam la haine din pură pudibonderie, fără să-mi pese de aspectul exterior şi poate nici chiar de cel interior. Poate că mereu fusesem aşa. Am ieşit din dormitor fără să mă bărbieresc şi m-am îndreptat spre bucătărie. Acolo, sprijinită de chiuvetă, se afla o femeie necunoscută, scormonind în măruntaiele a ceva ce părea a fi un peşte.

– Mi-am făcut griji pentru dumneavoastră. Credeam că nu vă mai treziţi, a spus femeia atunci când m-a văzut.

– Ei, asta-i! doar atât am fost în stare să articulez.

Expresia mea de nedumerire trebuie să-i fi părut cât se poate de limpede, încât a adăugat:

– Mă iertaţi. Sunt fiica Elisei, mama nu a putut să vină şi mi-a zis să trec eu pe aici să vă fac ceva de mâncare.

Am salutat-o întinzându-i mâna:

– Încântat, eu sunt Pablo.

– Dar eu vă cunosc. Bine, şi dumneavoastră mă cunoaşteţi. Dar, bineînţeles, nu vă mai aduceţi aminte... a trecut mult timp de atunci. Apoi, eu stăteam mai mult cu sora dumnevoastră, Sara.

Auzind numele Sarei nu am putut să nu mă cutremur. Am încercat să-mi recompun figura, să mă ţin drept, să nu cad din picioare.

– Uite, nu e nevoie să mi te adresezi cu dumneavoastră, i-am spus eu, puţin supărat, poate cu un ton prea sever şi indiferent de parcă prin simplul fapt că pomenise numele surorii mele m-ar fi insultat. Când mi-am dat seama de tonul nepotrivit cu care am rostit

aceste cuvinte, am vrut să destind puţin atmosfera şi am întrebat-o:

– Scuză-mă: tu cum te numeşti? Adevărul e că nu-mi aduc aminte de tine, deşi e drept că figura îmi este familiară, asta poate şi pentru că semeni foarte bine cu mama ta. Dar nu, acum că mă uit mai bine, îmi amintesc de tine, iartă-mă, încă sunt adormit, am spus, întinzându-mi buzele într-o încercare de a schiţa un surâs.

– Da, semăn oarecum cu ea. Mă cheamă Sara. Mama a vrut să mă cheme la fel ca pe sora dumneavoastră.

– Şi cum ţi se spune? am întrebat eu, fără să mă pot stăpâni. Era un nume scurt şi poate că oamenii îi spuneau într-adevăr astfel.

Ea s-a arătat surprinsă de întrebarea mea, fapt pentru care am adăugat:

– Voiam să ştiu dacă ţi se mai spune într-un fel...

Mă aşezasem pe taburetul din bucătărie, abia putând să susţin privirea acelei tinere cu părul creţ şi roşcat. Uneori, soarta râde de noi; numele ei îmi suna atunci ca o batjocură.

– Toţi îmi spun Sara, doar mama îmi spune uneori Sarita, atunci când mă alintă sau vrea să-mi ceară ceva.

I-am spus Sarei că mi-ar plăcea să beau o cafea ca să mă dezmeticesc, iar ea mi-a zâmbit şi mi-a răspuns că îi pare bine fiindcă şi-a amintit să cumpere cafea, întrucât, cum ea nu bea de obicei, era cât pe ce să uite. În felul acesta am încheiat discuţia şi, în timp ce ea punea cafetiera pe foc, eu m-am dus la refugiul de lângă mare. În timp ce inventam un nume pentru

această nouă Sara, mi-am petrecut privirea de la un capăt la altul al orizontului, recunoscând fiecare element al liniei abrupte a peisajului, inspirând conturul de necuprins al coastei, atât de familiar, dar atât de îndepărtat: l-am construit din nou cu amprentele mele rătăcite. Palmierii de lângă casa părăsită rămăseseră în picioare, singurii copaci ce supravieţuiseră prin împrejurimi; puţin mai departe se află malul erodat al micului golf, iar aproape de ţărm, bucăţi de stâncă împrăştiate ca o imensă sculptură sfărâmată. Spre răsărit, în depărtare, zidul albăstriu al fortului construit pe culmea dealului ce părea să se prăbuşească în abis. Doar privirea mea se schimbase, m-am gândit eu, străbătând cu ochii marginea lucrurilor, gaura neagră închipuită de marea aceea zbuciumată şi întunecoasă de iarnă, în care plonjasem de atâtea ori în trecut. Era un timp când îmi plăcea să fac scufundări, încât ajunsesem să cunosc fiecare stâncă, fiecare perete, crăpăturile în care se ascundeau peştii meru, poziţia exactă a rămăşiţelor unui naufragiu, fiecare din tainiţele fundului mării. Atunci, vremea din capătul acela de lume era caldă precum trezirea unei iubite descoperite de curând. De mult nu mai avusesem acea senzaţie. Orice senzaţie? De cât timp? Adevărul e că nu era nici frig, nici cald, şi, ca niciodată, nu bătea vântul, nici dinspre apus, nici dinspre răsărit. Ştiam că acest fenomen atmosferic neobişnuit, care dura doar câteva ore sau cel mult o zi, era un semn că vântul avea să-şi schimbe direcţia. Doar un moment de tranziţie. Neclintirea din dimineaţa aceea era preludiul

unei vijelii, ca o promisiune a tot ce avea să vină, și nu numai pe plan meteorologic, deși pe atunci mi-era cu neputință să-mi închipui.

Cafeaua îmi mai potoli stomacul. Sarasur – așa mă hotărâsem să-i spun – mi-a adus-o însoțită de o felie de pâine unsă cu suc de roșii, ulei și sare. Nu-mi dădeam seama dacă mi-era foame, însă felia aceea de pâine m-a înduioșat. Începusem poate să-mi pierd mințile. Mi-am amintit de Amalia, mi-am amintit cum îi curgeau lacrimile atunci când a cerut într-o cafenea o felie de pâine prăjită cu unt și gem: era un noian de trăiri care i se revărsau pe obraji. Acea reacție în fața unei felii de pâine cu unt mi s-a părut fără îndoială o exagerare, dar știam că se purta așa din cauze hormonale: era însărcinată cu cel de-al doilea băiat al nostru. Am vrut s-o îmbrățișez; ea însă m-a îndepărtat și și-a șters fața cu un șervețel.

Am rămas o vreme pe gânduri, cufundat în amintiri, încercând să mă trezesc. Soarele începuse să coboare, pe cer nu era niciun nor; pescărușii zburau aproape de abis, acolo unde apa arăta mai întunecată, bancul de pești părea să se miște ca o singură ființă, lent, aproape imperceptibil. Păsările țipau euforice în picaj, atingeau apa cu ciocul și apoi se îndepărtau purtând o nouă pradă. Am aprins o țigară, iar rotocoalele de fum au început să pună stăpânire pe aerul din jur. Cerul se înroșise ușor: în viață nu exista niciun alt moment mai plăcut decât apusurile acelea ruginii, contemplate de sub adăpostul de la malul mării. Apa își schimbase culoarea și apărea brăzdată de linii

sângerii, purpurii, violete. Temperaturile diferite ale curenţilor marini colorau în diverse tonuri cărările (fâşiile) pe care înaintau.

Amalia mi-a spus că nu voia să mă aibă alături ca pe un martor mut al disperării ei; acestea au fost cuvintele. Fraza mi s-a părut aşa de lipsită de naturaleţe, aşa de teatrală, încât la început am crezut că glumise. În pofida gesturilor ei crispate, am observat că nu-i era foarte greu să spună ceea ce spunea, chiar dacă suna de parcă citise toate acestea într-o carte de autoajutorare sau în vreun roman despre iubiri imposibile; vorbea serios. Mi-am dat seama că această frază era a Amaliei, că şi-o însuşise şi că poate şi-o repetase în minte de multe ori până a o rosti cu voce tare. De ceva vreme se comporta într-un mod neobişnuit. Uneori mă simţeam ca un domn oarecare aflat în trecere, şi nu soţul ei, nu tatăl copiilor ei, ci doar o figură conjuncturală. O simţeam îngrijorată, prost dispusă, chiar ursuză. Poate că însuşi faptul că mi-era greu să spun de când observasem aceasta era o dovadă că lucrurile se schimbaseră. Este drept că Amalia avea un caracter dificil (oare?), care o arăta uneori mai tăioasă şi distantă faţă de ceilalţi, dar faţă de mine nu adoptase niciodată o asemenea atitudine. Eu ştiam că era forma ei obişnuită de a relaţiona cu oamenii: la început, îi plăcea să păstreze distanţa. Niciodată nu a fost foarte expresivă sau afectuoasă, astfel încât impresia celor care o întâlneau pentru prima dată era că se înfruntau cu o femeie destul de mândră, aflată parcă

în posesia adevărului unic şi, în plus, imposibil de transmis. Uneori, Amalia se comporta de parcă restul omenirii nu ar fi făcut altceva decât să o deranjeze. Însă pe mine nu mă tratase niciodată cu răceală. Persoanele oarecum nesigure nu se simţeau bine în preajma ei. Amalia reuşea să-i facă pe cei slabi să se simtă complet inutili. În intimitate, însă, era o femeie vulnerabilă până la un anumit punct, inteligentă, fără îndoială, iar uneori, îndrăznesc să spun, se arăta oarecum tandră. De câteva luni abia dacă vorbeam ceva mai mult decât era nevoie; pierdusem şirul zilelor. Locuiam împreună, e adevărat, dar fără să avem vreo legătură unul cu altul decât ce înseamnă strictul necesar. De parcă, în loc de o familie comună, aveam o barcă şi tot ce trebuia să facem era să dăm un număr minim de ordine ca s-o menţinem pe linia de plutire. Nimeni nu stătuse la cârmă, ne lăsaserăm duşi în voia valurilor, iar atunci când ne dăduserăm seama de acest lucru ne şi înţepeniserăm, dar nu tocmai pe o coastă, ci într-un gheţar uriaş, în mijlocul oceanului. Apoi, în caz că mai aveam vreo îndoială în privinţa intenţiilor ei, în trista duminică în care îmi spusese vorbele acelea, i se umflase şi vena de pe frunte, iar această manifestare fizică era dovada de netăgăduit a veridicităţii spuselor ei. La Amalia, cel mai mult mă speria vena aceea umflată de culoare verde-albăstruie care îi străbătea fruntea. Atunci, în duminica aceea, îmi amintesc că am avut aceeaşi senzaţie de pierdere a controlului pe care trebuie să o simtă şi alpiniştii când se abate o avalanşă asupra lor. Supravieţuitorii povestesc

că este ceva aşa de neaşteptat, încât se simt loviţi dintr-odată de o neputinţă copleşitoare; atunci când cred că vor muri, deja sunt prinşi sub tăvălug. Senzaţia de a fi îngropat de viu sub un munte de zăpadă trebuie să fie năucitoare, fără să mai vorbim de frigul cumplit. Cu toate acestea, unii dintre ei, puţini, reuşesc să supravieţuiască temperaturilor foarte scăzute şi lipsei de oxigen şi să găsească drumul de ieşire din uriaşa capcană albă.

Mi-am ridicat ochii când am simţit prezenţa tinerei. Se sprijinea în tocul uşii, în spatele meu.

– Mă scuzaţi, nu voiam să vă deranjez, păreaţi cufundat în gânduri... Voiam numai să vă spun că v-am lăsat ceva de mâncare în cuptor. Dacă nu mai aveţi nevoie de nimic, plec.

– Nu, mulţumesc. Sărut-o pe mama ta din partea mea.

– Sigur, am s-o sărut.

Voiam să-i amintesc că nu era nevoie să mi se adreseze cu dumneavoastră, dar m-am gândit mai bine şi nu i-am mai spus nimic. De îndată ce am auzit uşa închizându-se, m-am ridicat, mi-am aprins o ţigară şi m-am întins în hamac. Marea era calmă, întunecată şi tăcută; din când în când, liniştea era tulburată de ţipătul vreunui pescăruş. Venisem tocmai aici pentru că nu voiam să-i împărtăşesc nimănui teama mea; de fapt, nu duceam lipsă de nimic, iar lucrul acesta mă îngrozea; nu voiam să-i povestesc nimănui despre fuga mea sau mai bine zis nu aveam cui să-i spun? Acum

nu-mi mai era dor de viața trăită cu Amalia; îmi amintesc că în primele luni îmi lipseau acele lucruri care făceau parte din existența noastră de zi cu zi. Acum, singurul lucru de care mi-era dor era să-mi petrec zilele cu copiii mei. La puțin timp după ce m-am despărțit de Amalia, îmi amintesc că și prietenul meu Rafael s-a despărțit de soția lui, cu care fusese căsătorit mai bine de douăzeci de ani. Îmi amintesc că l-am întrebat cum se simțea și mi-a răspuns că singurului lucru căruia îi ducea lipsa era locul lui de pe sofaua din fața televizorului. Nu a recunoscut-o atunci, însă cred că felul acela frivol de a spune ceea ce simțea presupunea ceva mult mai profund. De fapt, ceea ce încerca să-mi spună era că îi lipsea locul lui în lume.

Oamenii care intră în cabinetul meu suferă de psihoze, nevroze, depresii. Uneori, suferă de boli mintale cronice care pot fi tratate doar cu medicamente psihotrope, cu unica intenție de a-i menține stabilizați. Chiar dacă acum puțin timp au fost publicate ultimele rezultate ale cercetării asupra schizofreniei în *International Review of Psychiatry* și rezultatele erau mult mai încurajatoare. Schizofrenia a fost piatra noastră de poticnire, pentru că expectativele în fața acestei boli nu erau foarte favorabile, deoarece doar treizeci și trei la sută dintre pacienți își reveneau. Cercetările și studiile statistice arată că sunt tot mai mulți oameni care ajung la un cabinet de psihiatrie. Două din cinci persoane în Europa au fost tratate sau sunt susceptibile de a fi tratate cu pastile. Ce se întâmplă cu noi? Ce vrem? Ce vreau eu? Ce rost a

avut viaţa mea de până acum? Niciodată nu am făcut nimic care să presupună vreun risc, niciodată nu am întreprins ceva şi nici nu am luat vreo iniţiativă într-o situaţie în care exista o minimă posibilitate de a nu obţine ceea ce-mi propusesem. Acum îmi dau seama că cea mai mică probabilitate de eşec mă făcuse să elimin ideea de a întreprinde orice proiect. Căsătoria mea cu Amalia a fost o mare greşeală: ea le făcea şi le desfăcea pe toate, eu nu mi-am impus niciodată voinţa, ci doar m-am lăsat dus de val. Încetul cu încetul, am început să dispar până am fost complet anulat de caracterul autoritar şi de personalitatea dominatoare a Amaliei. Mi-era teamă – iarăşi vorbesc de teamă. Viaţa mea fusese o mare fraudă. De fiecare dată când auzeam pe cineva vorbind despre minunata mea activitate de psihiatru, de strălucita mea carieră, simţeam cum un fior îmi străbate spinarea. Acum cred că dacă am fost un psihiatru bun, este pentru că niciodată nu mi-a păsat de oameni. Adevărul este că auzeam despre traumele, temerile, suferinţele, nedumeririle trăite de ceilalţi fără să mă afecteze câtuşi de puţin. Dimpotrivă, pe cât de rău se simţeau ei, pe atât de bine mă simţeam eu. Era o idee înfiorătoare. Niciodată nu mă mai gândisem la asta aşa. Era cu putinţă să mă simt un privilegiat, să simt că bezna în care trăiau pacienţii mei îmi ilumina viaţa? Puteam să mă judec cu atâta severitate? Mă înspăimânta faptul că putusem să trăiesc în felul acesta, că mă hrănisem din durerea celorlalţi. Nu, nu putea fi adevărat. Eu voiam ca pacienţii mei să se vindece, mă străduiam să reuşesc.

Nu știu, însă îndoiala, posibilitatea ca ăsta să fie de fapt adevărul îmi ardea gâtul ca alcoolul metilic. Singur îmi picuram otrava.

Asemenea gânduri îmi întunecau mintea în timp ce soarele asfințea. Noaptea se lăsase pe nesimțite. Mi-am amintit că Sarasur îmi lăsase în cuptor ceva pentru cină. Am desfăcut o sticlă cu vin și, chiar dacă nu-mi era foame, am hotărât să mănânc puțin ca să nu beau alcool pe stomacul gol. Puținele amintiri pe care le păstram despre sora mea mi se iveau din când în când în minte.

Mi-am amintit că, într-una din duminicile în care am mers la restaurant împreună cu părinții noștri, Sara purta o rochie albă cu bretele care îi ajungea până la călcâie. În dimineața aceea, Sara avea pielea bronzată, iar părul ei arămiu și ondulat îi acoperea umerii. Îmi amintesc că, în timp ce mergeam, unul lângă celălalt, spre strada pe care se afla restaurantul unde eram așteptați să luăm masa, i-am spus că rochia aceea albă îi venea foarte bine. Mergeam amândoi, tăcuți, și dintr-odată, fără să o privesc, fără să mă opresc sau să-mi încetinesc pasul, mi-a scăpat acel comentariu. Ea, auzindu-l, s-a oprit brusc. Parcă-i văd expresia de uimire arcuindu-i ușor sprâncenele, așteptând cu gura întredeschisă să-i mai spun ceva. Eu însă continuam să o contemplu cu seriozitate, fascinat de strălucirea corpului ei în ziua aceea caniculară. Atunci ea mi-a surâs cu oarecare cochetărie și mi-a mulțumit constatând că aprecierea aceea era cât se poate de sinceră și că nu îmi băteam deloc joc de ea. Poate că a fost

ultima dată când i-am spus ceva frumos. Niciodată nu mi-a stat în fire să fac complimente, însă în ziua aceea nu m-am putut stăpâni; Sara nu mai era o copilă, iar noua ei înfățișare o prindea de minune; încă mai persistau trăsăturile ei de copil, însă buzele căpătaseră îndrăzneala dorinței. Am contemplat-o cât timp a durat masa, fără să găsesc descrierea exactă a acelei transformări. Poate că imaginea cea mai potrivită era a unei orhidee căreia i se desfăcuseră petalele pe neașteptate. Îmi amintesc că pe vremea aceea, de puținele ori când ieșeam împreună pe stradă, oamenii se întorceau s-o privească: nu făcea nimic să atragă atenția, însă era extraordinar de frumoasă și fragilă. Ceea ce trezea ea nu era dorință, ci stupoare. Tentația de a-ți odihni privirea în inocența aceea sălbatică, în conturul senzual al buzelor cărnoase de copilă era inevitabil. Pe mine mă făcea să mă simt stânjenit. Pe ea, dimpotrivă, nu o tulbura, de parcă toate privirile acelea nu ar fi fost îndreptate spre ea. Dacă suferea de o boală gravă despre care nu-i dădusem niciodată prilejul să-mi mărturisească? Oare fusese asasinată? Cred că începusem să delirez. Cine ar fi vrut s-o ucidă? Părea mult mai de crezut să fi alunecat în cadă sau atunci când a intrat în cabina de duș. Putea să o fi ucis vreun amant nemilos într-un puseu de gelozie? Niciodată nu am știut în ce fel de anturaj se învârtea. Tind să cred că în ultimii ani nu a avut nicio relație serioasă, deși, cine știe... De puținele ori când am făcut vreo aluzie la viața ei sentimentală îmi răspundea evaziv. Dar dacă luase un flacon

de somnifere? M-am ridicat, am strâns totul, am închis ușa de la intrare și m-am pregătit de culcare.

Dintr-odată, în timp ce mă răsuceam în pat, mi-am dat seama că îmi doream să sune telefonul, să-și amintească cineva de mine, să se gândească cineva la mine, dar era cu neputință ca așa ceva să se întâmple: în casă nu exista telefon fix, părinții mei nu voiseră niciodată să-l instaleze, iar eu, în mod conștient, îmi lăsasem telefonul mobil în casă, pentru că doar lipsindu-mă de acel aparat infernal aveam să fiu cu adevărat singur. Dar poate că nu eram atât de puternic pe cât crezusem. Am adormit, adâncit într-o liniște care mă copleșea, evocând zbârnâitul unui telefon inexistent care nu avea să sune niciodată.

A DOUA ZI

Marți

Cerul de dimineață era de un albastru-indigo, norii roșietici ai zilei trecute se risipiseră. Am scos din valiză niște ghete cu șireturi, m-am îmbrăcat cu un impermeabil și, după ce am băut o cafea, am ieșit la o plimbare. Nu mă hotărâsem încă încotro s-o iau, dar pașii mă purtau spre munte. De la fereastră se deschidea o priveliște lipsită de orice podoabă; panorama era ocupată de un pământ uscat, biciuit de vânturi și frământat de violența nebănuită a ploilor. Am început să urc coasta. Piatra, vântul și apa erau elementele care dădeau formă acelui peisaj. Munții aceia vulcanici și arizi, de un galben ocru, care înconjurau valea, păreau la prima vedere lipsiți de viață. Cu toate acestea, în timpul urcușului am descoperit smocuri de iarbă, câțiva arbuști pitici, feniculi și flori de ceară; creșteau acolo unde își găsiseră un loc ferit

de clima secetoasă. Viermii, păianjenii, gândacii, şopârlele se iveau mişcând pietricelele de la locul lor; în felul acesta, orice semn de viaţă, oricât ar fi fost de mic, căpăta însemnătate. Înaintam într-un ritm cumpănit, simţind cum respiraţia devenea tot mai profundă; nu voiam să mă opresc. Mă gândeam, mă gândeam la atâtea lucruri şi, cu toate acestea, nu eram în stare să articulez nicio cugetare, nicio idee, nicio frază completă. Eram copleşit de splendoarea peisajului când, dintr-odată, mi-am amintit că, dacă aş fi trecut de vârful muntelui, de partea cealaltă aş fi dat peste o baltă mare la care, atunci când eram mic, îmi plăcea să merg cu tata să mă uit la păsări. După o bună bucată de timp, asudat de atâta efort, am ajuns la ceea ce eu îmi aminteam ca fiind o întindere uriaşă de apă. Balta însă nu era imensă, ci cel mult mare, şi, pentru că ne aflam în acea perioadă a anului, miile de păsări migratoare – flamenco, stârcii şi pescăruşii – dispăruseră în căutarea unor locuri mai călduroase. Am urcat până la al doilea vârf, şi când am ajuns în cele din urmă, m-am aşezat să fumez o ţigară. Soarele strălucea cu putere, revărsându-se asupra întregului peisaj. De acolo de unde mă aflam vedeam toată coasta străjuită de prăpăstii; în depărtare se afla un mic golf solitar la care nu se putea ajunge decât dinspre mare; mai încolo, coasta de piatră albă erodată căpăta forme fantomatice. Toată întinderea aceea era locuită de linişte. Nu puteam cuprinde marea cu vederea. Litoralul continua cu suprafeţe violete, gri, negre, acolo unde nu-mi mai răzbătea privirea. Simţurile pline

cu locuri ale memoriei mă invitau să aştept scurgerea dimineţii sub un cer blând, în colţul acela în care părea să se sfârşească lumea. Singurul lucru la care am fost în stare să mă gândesc în acea clipă, cu faţa îndreptată către soare şi ochii întredeschişi, era că tot ce se afla în jurul meu avea o viaţă de sine stătătoare şi că nu depindea de privirea mea.

Sarasur a ajuns spre seară, a făcut puţin curat în bucătărie şi mi-a aranjat patul. Răsfoiam o revistă de psihiatrie în engleză pe terasa acoperită, când mi s-a părut că aud voci în casă. M-am dus ca să văd ce se întâmpla. Din salon, am văzut că Sarasur vorbea cu un bărbat sprijinit cu braţu-i musculos în tocul uşii, dar nu am putut să prind înţelesul cuvintelor pe care şi le spuneau. Am intrat în bucătărie şi atunci Sarasur, oarecum tulburată, mi-a explicat:

– V-a adus un pachet.

Am simţit-o tensionată, de parcă aş fi prins-o cu vreo greşeală. Pachetul era de fapt o cutie de ambalat pe care bărbatul o lăsase jos, la picioarele sale.

– Ce ciudat! Nu mă aşteptam să primesc niciun pachet. Ştii cine l-a trimis? l-am întrebat pe bărbatul care între timp şi-a luat mâna de pe tocul uşii în clipa în care m-a văzut intrând.

Mi-a spus atunci că ajunsese chiar în dimineaţa aceea în sat, că venea de la oraş. A scos o hârtie din buzunar şi a citit numele expeditorului:

– Aici scrie Amalia Rodríguez. Îmi pare rău că nu am ajuns mai devreme, dar azi am avut mai multe

comisioane de făcut. Aveţi grijă, e grea, a mai adăugat el, când m-am aplecat să ridic cutia.

Nu-mi puteam închipui ce s-ar fi aflat într-o cutie de mărimea aceea şi ce rost avea ca Amalia să-mi trimită ceva aici, când ştia că în curând aveam să mă întorc în oraş, la munca mea, şi că nu-mi puteam permite luxul de a lipsi de la cabinet mai mult de o săptămână.

– Nu ştiu ce are înăuntru, dar e grea ca un mort, spuse tânărul.

I-am cerut să o aşeze pe masa din salon. I-am mulţumit şi am scormonit în buzunarul de la pantaloni în căutarea unui bacşiş. Când i-am întins însă banii, nu a vrut să-i primească. Mândru, aproape ofensat, mi-a explicat că repartizarea corespondenţei, fie aceasta voluminoasă sau nu, sub formă de pachete, cutii ori plicuri, făcea parte din munca lui şi că pentru asta era plătit:

– Trebuie doar să semnaţi aici, spuse bărbatul tăios, de parcă l-aş fi rănit în amorul propriu.

În timp ce desfăceam cutia din salon, i-am auzit din nou pe cei doi murmurând. La scurtă vreme, Sarasur a intrat în cameră, îşi dăduse jos şorţul şi nu mai avea părul strâns în coadă. Mi-a spus că îmi lăsase restul de peşte de ieri pe dulap şi, în cazul în care nu mai aveam nevoie de nimic, ar fi profitat de ocazie să plece împreună cu Tino în furgonetă, şi astfel să nu mai fie nevoită să meargă pe jos până în sat.

– Sigur, nicio problemă. Voiam numai să te rog ceva. Ieri ţi-am spus că aş vrea să nu mi te mai adresezi cu dumneavoastră. Mă faci mai bătrân decât sunt

deja, şi, crede-mă, am destui ani în spate, i-am spus, încercând să zâmbesc, nu fără efort.

Ea a dat din cap aprobator şi pe buze i s-a desenat pentru prima dată un surâs uşor. Apoi s-a întors cu spatele şi s-a îndepărtat cu un mers insinuant. Poate că întotdeauna a mers la fel şi eu nu am avut timp să o privesc, sau poate că se simţea observată şi atunci a accentuat voluntar mişcarea şoldurilor. E drept, sub rochia uşoară de toamnă se ghiceau nişte fese bombate, care se conturau alternativ la fiecare pas.

Înainte să închidă uşa, am auzit-o strigând:

– La revedere, Pablo.

Felul în care şi-a luat rămas-bun şi tonul ştrengăresc cu care mi-a pronunţat numele implicau o familiaritate, o încredere şi o dezinvoltură nemaiarătată până atunci, ceea ce mi-a dat de înţeles că destinatarul real al acelei atitudini nu eram eu, ci bărbatul acela străin, tânăr, sau, cel puţin, mai tânăr decât mine, puternic, cu care vorbise în şoaptă mai înainte şi care avea să o însoţească până în sat. Poate că şi mersul acela insinuant îi era dedicat tot lui. Nu m-am mai gândit la aceasta, ocupat fiind să desfac banda adezivă ce înconjura pachetul. Eram de-a dreptul curios să descopăr ce se afla înăuntru. Nu puteam să bănuiesc nici măcar pe departe care putea fi conţinutul acelei cutii, ce anume o determinase pe Amalia să ambaleze cu atâta grijă un pachet şi să-l trimită în grabă până la casa aceea de la malul mării, în mijlocul pustietăţii. Când am reuşit în sfârşit să desfac pachetul, ajutându-mă de o foarfecă, şi am desfăcut capacul de carton, primul

lucru pe care l-am văzut a fost un plic cu numele meu și o notă scrisă de mână înăuntru. Am recunoscut imediat scrisul dezlânat al Amaliei. Dintotdeauna avusese un scris dezordonat, neîngrijit, aproape dezagreabil. Sau, cel puțin, așa mi se părea mie. Eu, în schimb, spre deosebire de colegii mei medici, al căror scris era ininteligibil, deprinsesem, nu fără efort, o caligrafie demnă de toată admirația. De altfel, îmi amintesc că, puțin înainte de a ne despărți, ne certaserăm din pricina scrisului ei ilizibil. Poate părea ridicol să te cerți cu cineva din asemenea motiv, dar în ultima perioadă a căsniciei noastre eram în stare să ne certăm din orice. Pe ea o irita tot ce aș fi spus sau aș fi făcut: pe mine, așijderea. Scrisoarea, lipsită de orice element decorativ, spunea următoarele:

> Pablo,
>
> Îți trimit obiectele personale ale surorii tale, pentru că proprietarul vrea să dea apartamentul spre închiriere. Caietele acestea mi se păreau mult prea intime ca să le las acolo. Celelalte lucruri trebuie luate înainte de 1 ianuarie, dată la care i se încheie contractul de închiriere. Copiii te sărută.
>
> Amalia Rodríguez

Faptul că a semnat cu numele ei de familie m-a lăsat oarecum perplex, cu toate că, dacă mă gândeam mai bine, acest gest îi era cât se poate de specific. E adevărat că ne despărțiserăm de mai bine de un an, dar fără îndoială că avusesem multe lucruri în comun,

care, ce-i drept, se împuținaseră cu timpul. Nu am vrut să mă las afectat de acest amănunt al semnăturii, dar n-am putut să trec peste el. De când plecasem, relația cu Amalia fusese extrem de distantă. Până în ziua dinainte de plecare avusesem o viață în comun, cu bune și rele, iar a doua zi acea femeie devenise ca prin farmec o necunoscută. Sau oare așa a fost dintotdeauna? În ultimele luni mă sunase în câteva rânduri ca să-mi povestească ce probleme avea cu copiii sau la serviciu. Încercam să-i dau sfaturi. După atât timp petrecut împreună, îmi închipui că uneori Amalia lăsa garda jos. Chiar dacă ea conducea în casă, de-a lungul căsniciei mi-a cerut sfatul de mai multe ori. Ea știa ce trebuia să facă ceilalți, însă aproape mereu avea îndoieli în propria privință. Îi interpretam întrebările ca pe un act reflex și nu le acordam nicio valoare sentimentală. Însă, cu toate acestea, revenind la faptul că se semnase cu numele ei de familie, Amalia era doar una; fie că-mi convenea sau nu, era mama copiilor mei, și sunt în măsură să spun că a existat o vreme când am iubit-o. M-am uitat înăuntrul cutiei și m-am convins că, în afară de niște bijuterii păstrate într-un săculeț de piele – cercei de diferite mărimi și un inel pe care l-am recunoscut de îndată pentru că mama îl purta mereu -, restul conținutului era format dintr-o colecție de caiete și agende. Am scos câte mi-au încăput în mână. În total trebuie să fi fost vreo douăzeci. Unele mai mari, altele mai mici, unele dreptunghiulare, altele pătrate. Unele cu coperte tari, pânzate, altele cu coperte moi de

carton, toate de diferite culori. Primul caiet ales era neînceput. Foile albe nu aveau scris niciun semn. Atunci m-am gândit la ce ar fi putut să scrie Sara în acel caiet, la câte îi mai rămăseseră de făcut, de scris, de trăit. Poate că se sinucisese; ideea sinuciderii tot îmi mai dădea târcoale. Sinuciderea este poate una dintre cele mai dure realităţi cu care trebuie să mă înfrunt la cabinet. Când unul dintre pacienţi se hotărăşte să se dea la o parte din cale, pentru că nu mai suportă să trăiască în iadul interior, ştiu că am dat greş. Chiar dacă nu ar trebui, de fiecare dată când se întâmplă asta îmi spun că am greşit undeva. Îmi amintesc că odată mi-am luat la revedere de la unul dintre aceştia; se numea Juan, vorbisem cu el mai bine de două ceasuri, în timpul cărora singura mea dorinţă a fost să-i scot din minte ideea morţii. Când l-am lăsat să plece, am crezut că reuşisem: însă chiar în seara aceea s-a aruncat în faţa trenului. Atunci am înţeles că în cele două ore omul acela nu făcuse altceva decât să se afunde şi mai mult în hotărârea lui, că nu venise să-l ajut, ci să-şi ia adio prin acea ultimă discuţie: poate că a vrut să-şi mărturisească crima înainte să o pună în aplicare. Însă Juan nu era Sara, iar apoi, Sara nu avea niciun motiv să se sinucidă. Dar, de fapt, cum puteam eu să fac o asemenea afirmaţie? Ce dovezi aveam ca să fiu aşa de sigur că sora mea nu suferea, că nu avea probleme, că era, în linii mari, fericită? Mâinile au început să-mi tremure când am luat următorul caiet: era unul dintre cele mai groase, cu copertele tari

acoperite de o pânză albastru-marin şi foile foarte uzate. L-am deschis la întâmplare şi am citit:

Le privesc. Stau acolo, postate la marginea drumului. La fel ca mine. Risipite printre pâlcurile de copaci, ascunse parţial de arbuştii care nu le oferă adăpost. Prezente, cu umbrele fremătând de aşteptare. Cocoţate pe înaltele piedestaluri de plastic, expunând o piele care nu le mai aparţine. Natura a fost generoasă cu ele, dar acum, în pragul adolescenţei, această abundenţă le transformă în nişte sclave. Formele lor voluptuoase, rotunjimile lor, sânii exuberanţi şi tari şi fesele bombate acoperite sumar cu haine strâmte. Chiloţii tanga minusculi afundaţi între pliurile pielii dezvăluie o pudoare pe care nu au cunoscut-o niciodată. Acolo, în ţările lor de origine, multe dintre ele şi-ar arăta corpul fără să cunoască perversiunea decenţei.

Oare la ce se gândesc? Gândesc sau li s-a aplatizat creierul din cauza mişcării repetitive înainte şi înapoi, ştiind că, de îndată ce vor termina cu unul, va apărea un altul? Sunt prizonierele aceleiaşi realităţi, sperând de multe ori la o ultimă dată: acea ultimă dată când vor fi terminat de plătit taxa de acces la civilizaţie, la progres, la o calitate a vieţii atât de râvnită pe vremea când erau libere.

Mă uit la ele, ele se uită la mine. Îşi manifestă atributele, mă ţintuiesc cu privirile lor încărcate de ură, de furie sau poate pur şi simplu goale. Ştiu doar atât: cu cât mai multe maşini se vor opri şi cu cât mai mulţi le vor cădea în mreje, cu atât mai repede vor plăti

prețul de intrare. Printre exemplarele vânate se numără tineri șomeri, muncitori asfixiați de rutină, bolnavi de dragoste neîmpărtășită, sau poate doar ființe care caută un moment scurt și intens de plăcere, numai că în toată mulțimea aceasta pestriță puteau fi și escroci, sadici sau criminali.

Camera lor de zi este păduricea de pini unde își spală și își întind rufele, unde se machiază și își rujează buzele cu un carmin intens, își aranjează părul sau poate perucile, își scurtează la dimensiuni inimaginabile chiloții și pantalonii, își ridică sânii abia susținuți de un sutien strâmt și minuscul. Unele se îmbolnăvesc, altele continuă. Chiar și acum, iarna, de parcă trupul lor ar fi insensibil la nopțile reci, la orele de așteptare sub cerul liber. Diminețile, roua le intră în piele.

Își vând corpul, o parte din corp. Numai gura, care înghite în fiecare zi toate amărăciunile clienților. Viteza redusă obligatorie din preajma parcului se diminua și mai mult într-o caravană a absurdului. Un bărbat stă în așteptare, o vrea pe aceeași de ieri, poate că o caută printre celelalte. Atrăgătoarele amazoane, la pândă, se apropie de șofer cu gesturi provocatoare și buze țuguiate.

Mă uit la ele, ele se uită la mine. Poate că ele nici nu mai gândesc. Nici eu nu mai gândesc, ci mă comport ca o mașină. Iar și iar.

Azi am vorbit cu Rafael. Mi-a spus că singurul lucru care îl amuza era să vorbească despre sex. Că

faptul de a vorbi despre sex cu o femeie însemna a stabili condițiile în care aveau să-l practice, dacă aveau să ajungă până acolo. Bine cel puțin că m-a avertizat, m-am gândit eu. Stăruie de ceva vreme pe aceeași temă, despre diferitele femei cu care se culcase, despre diversele împrejurări, una mai neobișnuită decât cealaltă. Bine, i-am spus, dar asta nu înseamnă că ai să te culci și cu mine, chiar dacă îmi vorbești de o oră despre același lucru. El, în schimb, de parcă nu m-ar fi auzit, a adăugat că nu era obligatoriu să vorbești despre sex cu o femeie ca să ajungi cu ea în pat. Cred însă, spuse el, că a dezbate acest subiect este o formă de tatonare reciprocă. Bine, i-am răspuns, atunci nu mă mai tatona. El râse și îmi răspunse că nu era cazul să mă supăr, dar că trebuia să fiu de acord cu el în privința faptului că nici o altă specie în afară de cea umană nu investește atâtea ore în tratativele anterioare coitului. Nu i-am răspuns. Nu eram de acord, m-am gândit că ar fi trebuit să le spună asta prostituatelor din parc. Dar, cum ceea ce voiam era să schimb subiectul delicat, am schițat un gest afirmativ, am bâiguit un da, aproape imperceptibil, și i-am cerut un gin tonic chelneriței care tocmai se apropiase de masa noastră.

Septembrie 1998

Azi m-am întors în parc. La început mergeam pentru că voiam să știu cum se comportă bărbații, ce fel de ființe erau; eram curioasă să aflu din ce erau făcuți

cei care trăgeau mașinile pe dreapta în timp ce prostituatele îi chemau de la posturile lor. Ei, după ce le cântăreau pe toate din priviri, lingându-și buzele cu gândul la ce avea să se întâmple, îi făceau cu ochiul celei alese. Era o imagine foarte excitantă.

Am rămas blocat în ultimele paragrafe. Le-am citit și răscitit încercând să-mi dau seama cât din ceea ce stătea scris acolo era adevărat. Trebuia să-mi pun ordine în gânduri, să decantez informația, să descopăr registrul acelor pagini. Cât era autobiografie în narațiunea aceea. Poate că Sara își pregătea următorul roman. Poate că persoana întâi nu se referea la ea, ci la un personaj feminin al cărții. Ce însemna că se întorsese acolo, ce i se părea atât de excitant? Era excitant să privești? Sau poate ea însăși era una dintre participante? Era vorba despre ea sau despre protagonista romanului ei? Nu cumva citisem greșit? Poate că nu scria *m-am întors*, ci *s-a întors*. Scrisul ei, în comparație cu cel al Amaliei, era mic și adunat, dar destul de ușor de citit dacă nu ar fi fost *j*-urile și *g*-urile și chiar *q*-urile care abia dacă se distingeau unele de altele. Nu-mi reveneam din uimire: cine era Sara, ce fel de femeie devenise? Ce făcuse în ultimii ani? Am închis caietul și am ieșit pe terasă, am deschis portița care dădea spre plajă și m-am descălțat; simțeam nevoia să merg pe nisip, să simt atingerea umedă sub tălpi, să-mi afund degetele la fiecare pas, să-mi înăbuș sentimentul că mă înșelasem. Încercând să descifrez adevăratul înțeles al paginilor pe care tocmai le citisem.

Cât timp trecuse de când nu mai simţisem ceva? Când a fost ultima dată când am simţit ceva? Mi-am dat seama că abia dacă ştiam câte ceva despre lume sau despre mine însumi: ce făcusem până atunci cu viaţa mea? Era atât de dureros să mă confrunt cu toate aceste necunoscute, să mă întreb cine sunt eu şi să nu găsesc un răspuns cât de palid.

După ce am străbătut o bună bucată de drum, aproape până la capătul plajei, m-am întins sub cerul nopţii. Pătrarul lunii în creştere s-a ascuns după nori. Întunericul se adâncise într-atât încât nu se mai putea distinge nimic în jur. De parcă s-ar fi lăsat o persiană opacă, impenetrabilă, de care privirea se lovea ca de o poartă închisă. Doar marea fremăta sub strălucirea continuă şi alunecoasă a farului. Ascultam cum valurile înaintau şi se retrăgeau, cum apa se spărgea de ţărm, aşteptam cel de-al şaptelea val, întotdeauna mai sonor decât celelalte. Tot la fel, puţinele amintiri cu Sara apăreau şi dispăreau în gând. Mă prindeam de ele ca un însetat. Comerţul cu fericire dăduse faliment. Voiam să fiu crud. Oare nu aşa fusesem întotdeauna? Cei zece ani care ne despărţeau ne marcaseră existenţele. Mult timp am fost singur la părinţi; Sara devenise pentru mine amintirea unei fetiţe alintate, mofturoase şi neastâmpărate. Niciodată nu am avut vreun joc sau vreun interes în comun. Când am hotărât să devin psihiatru şi să plec din casa părinţilor, Sara abia dacă împlinise unsprezece ani. În pofida studiilor, a cunoştinţelor mele despre comportamentul uman, de meseria mea de „vindecător" al minţii, nici

măcar nu i-am dat surorii mele posibilitatea să se arate așa cum era la vârsta adultă. Nu am văzut-o crescând sau devenind femeie; de câte ori veneam acasă la sfârșit de săptămână, o vedeam mereu schimbată, dar nu m-am străduit niciodată să o cunosc. De parcă timpul s-ar fi oprit asupra surorii pe care am lăsat-o când era încă o copilă. Abia dacă îmi aminteam de ea în casa aceasta de vacanță de la malul mării, între pereții văruiți cu alb, acum părăginiți și acoperiți de sare. Casa de pe malul mării unde îmi amintesc de mine, dar nu și de ea. De parcă nu ar fi existat, de parcă nu am fi împărțit același timp și aceeași familie. Dacă ar fi putut să se întoarcă... Îmi vedeam picioarele singuratice sub lumina farului și mă gândeam la femeile din parc, la Sara așteptând după o curbă a șoselei; mă întrebam dacă fusese vreodată fericită. Imaginea ei îmi amintea de ultima oară când ne-am văzut mai mult în treacăt:

– Cum îți merge? am întrebat-o.

– Nu așa bine ca ție.

Nu știu de ce mi-a dat răspunsul acela. Nu i-am mai spus nimic, nu i-am mai pus nicio întrebare. Îmi amintesc însă că i-am dus ultimul roman ca să-mi scrie o dedicație. Pe Amalia o entuziasmase. Atunci ea mi-a scris: „Lui Pablo, fratele meu de suflet." Mi s-a părut o dedicație frumoasă și falsă. Ca aproape toate dedicațiile. Eu nu fusesem un frate de suflet.

Când m-am întors în casă, mi-am pus în farfurie un file de pește, am căutat sticla cu vinul rămas din ziua trecută și am așezat totul pe o tavă pentru a lua

masa în salon. Sara, Sara, ce ai făcut cu viaţa ta? Ce se afla în spatele acelor rânduri? Poate că mă înşelasem. Am devorat peştele. Din când în când, câte un os pe care Sarasur nu reuşise să-l detecteze mă obliga să mestec mai încet şi cu grijă până îl găseam. Îmi amintesc imaginea ei din prima dimineaţă, când am găsit-o cu mâinile scormonind peştele ca să-i scoată intestinele, cu şorţul pus şi mânecile puloverului suflecate. Mi-am amintit de părul ei lung, roşcat, care azi, la plecare, îi acoperea spatele. Mi-am amintit de felul în care şi-a luat rămas-bun, de acel „la revedere, Pablo". De îndată ce am terminat peştele şi ceea ce mai rămăsese din vin, m-am îndreptat spre dormitor. De fiecare dată când veneam la această casă de vacanţă îmi aduceam un radio ca să nu mă simt cu totul rupt de lume. Aici nu aveam nici televizor, nici radio, iar mai devreme am spus că nu aveam nici telefon. Asta au hotărât părinţii mei când au cumpărat casa; când eram mic, mi-era greu să mă deprind cu liniştea acelui loc, dar apoi mă învăţasem şi nu mai duceam lipsa sunetelor. Cu toate acestea, de când m-am căsătorit, simţeam nevoia să aud radioul în timpul nopţii şi, de aceea, obişnuiam să iau un aparat în călătorii. Însă de data aceasta uitasem, din cauza grabei cu care m-am hotărât să plec. Am închis uşa de la salon pentru că vântul începuse să urle. Credeam că sunt în stare să adorm fără somnifere; pleoapele începuseră să-mi atârne.

Era ora zece şi jumătate, prea devreme ca să mă duc la culcare, prea târziu pentru aproape orice altceva. Târziu pentru mine. Am luat caietul lăsat mai devreme

pe masa din salon, am stins toate luminile din casă și m-am prăbușit pe pat. Atunci am devenit conștient cu disperare de faptul că ceea ce țineam între mâini era viața surorii mele și am simțit un fel de fior străbătându-mi tot trupul. Ceea ce fusese sora mea și de care mă îndepărtasem întotdeauna se afla acum înaintea ochilor mei. De parcă, după moarte, ar fi vrut să vină la o întâlnire pe care eu i-o refuzam.

Am lăsat caietul pe noptiera unde erau strânse niște rapoarte ale pacienților pe care trebuia să le citesc cât timp eram plecat. M-am dezbrăcat, mai puțin de chiloți și de tricou, și m-am băgat tremurând sub plapuma de puf. Frigul, iar frigul acela inexplicabil, aproape bolnăvicios. Palmierii din curtea vecină, pietrele, arbuștii, apa strălucitoare, soarele care îmi golea mintea de gânduri, tot ceea ce exista și fără mine începuse să se risipească în amintire. Tot ce voiam era doar să mă încălzesc.

A TREIA ZI

Miercuri dimineața

Îmi simțeam corpul făcut bucăți; din cauza urcușului pe munte cu o zi înainte mă durea fiecare fibră din mine. Poate de aceea fusesem învins după o bătălie agonizantă cu legiunea demonilor sibilini întruchipată de propriile-mi gânduri. Orele din timpul nopții se lungiseră, dilatându-se tot mai mult; nu reușeam să le fac să treacă mai repede. Auzeam fiecare secundă a ceasului de parcă ar fi fost o picătură blestemată de la un robinet care nu se închide bine. Nu am izbutit să adorm decât în zori. Când nu mai e noapte, dar zi nu e încă zi. Severul meu simț deontologic îmi interzisese să mai iau un somnifer. Pastilele se aflau acolo, pe măsuță, lângă caietul Sarei.

Caietul acela o conținea pe ea, existența ei și, poate, ascunse printre cuvinte, motivele morții. Îmi amintesc surâsul ei din ziua aceea de vară, înainte sau

după-masă, prinzând contur în faţa ochilor mei, ca un dar care te însoţeşte toată viaţa, ca o fotografie păstrată în fundul unui sertar. Un sertar pe care nu e nevoie să-l deschizi ca să ştii că acolo se află obiectul ascuns. Nu am izbutit să scot capul şi mâinile din cearşafuri, să-mi schimb poziţia chircită de luptă împotriva frigului, până ce nu am auzit uşa de la intrare.

În ziua în care Amalia hotărâse să mă alunge din viaţa ei şi, în mare parte, din viaţa fiilor mei, nu mi-am imaginat că singurătatea se va transforma în frig. Un frig neîndurător şi continuu care mă oxida pe dinăuntru. De atunci, de fiecare dată când în cabinet intra un pacient nou, voiam să-l întreb dacă îi era frig, dacă şi el sau şi ea simţeau acel frig copleşitor de care sufeream eu. Un frig ce se risipea tot mai mult pe măsură ce mă concentram asupra pacientului şi a tulburărilor sale mentale. Când am auzit uşa de la intrare, mi-am închipuit că trebuie să fie Sarasur, astfel încât, ştiindu-mă în compania cuiva, am putut să mă odihnesc. Tăcerea întreruptă, acel du-te-vino al unei femei undeva în afara camerei mi-a dat îndeajuns de multă linişte, încât să uit de mine la marginea timpului.

La unsprezece şi jumătate am auzit bătăi uşoare la uşa dormitorului meu. Am recunoscut vocea tinerei, cu acel accent andaluz puţin accesibil pentru ceilalţi. M-a strigat pe nume şi din instinct m-am acoperit până la gât, crezând în mod greşit că următoarea

ei mişcare va fi să deschidă uşa şi să intre în cameră, între cei patru pereţi lipsiţi de orice obiect decorativ, în încăperea aceea unde din tavan atârna o lustră banală, albă, fără vreun tablou sau vreo altă podoabă; însă nu a făcut-o. Când fusese ultima dată când mă trezise o femeie într-un mod atât de delicat? Sincer, nu eram în stare să îmi amintesc de vreo asemenea întâmplare. Sarasur îmi spuse că micul dejun era pregătit. I-am mulţumit stânjenit şi am adăugat că aveam să ies cât de curând, chiar dacă nu mă simţeam în stare să fac niciun pas cu trupul acela somnoros care îmi aparţinea.

Amalia obişnuia să se trezească prost dispusă, însă, pe măsură ce treceau orele, starea aceasta ajungea să se risipească. Nici eu nu mă trezesc radios, dar adevărul este că încercam să nu dau ochii cu ea în prima jumătate de oră. Într-o dimineaţă, cu câteva luni înainte să ne despărţim, în timp ce ne beam cafeaua, copleşit de liniştea din fiecare zi, mi-a venit să o întreb ce i se întâmpla. Ea, adâncită în gânduri, cu privirea ţintă la aburul ce se înălţa deasupra lichidului negru din ceaşcă de parcă ar fi fost vorba de un oracol, m-a privit cu o expresie care ar putea fi considerată drept dispreţuitoare şi mi-a spus ceva de genul că nu-i venea să creadă că după atâta vreme îi puneam o astfel de întrebare. A fost ca şi cum aş fi atins resortul reproşurilor.

– Suntem căsătoriţi de mai bine de cincisprezece ani, iar tu eşti psihiatru de un sfert de secol; nu ştiu ce intenţionezi cu o asemenea întrebare. De atâta

vreme, atât de multă încât nici nu-mi mai amintesc, nu-ți pasă decât de pacienții tăi, de viața și de problemele lor. Nu-ți dai seama? Nu știu unde vrei să ajungi.

Nu am îndrăznit să răspund la întrebarea ei, printre altele și pentru că nu am știut ce să-i spun; unde voiam să ajung? Am băut restul de cafea și am deschis gura doar ca să mă scuz că era târziu și că trebuia să plec. Chiar dacă, în felul acesta, fără să-mi dau prea bine seama pe moment, de fapt îmi cerusem iertare pentru faptul că nu știusem cum să mă port cu ea de-a lungul acestor ani. În acea zi, am început să bănuiesc că relația noastră începuse să ne alunece printre degete și că nu ne mai aparținea. Poate că ne distilasem într-atât intimitatea, încât nu mai rămăsesem decât cu tăcerea. Dar de aceasta îmi dau seama abia acum. În general, oamenii observă anumite lucruri atunci când nu se mai poate face nimic. Știam că Amalia nu era fericită. Poate că fusese la început, dar mai apoi expresia nemulțumirii i se așternuse pe chip până ce ajunsese să-l modifice în totalitate, de parcă, de-a lungul anilor, fusese supusă la o serie de operații estetice diverse, al căror rezultat ar fi fost fața unei femei necunoscute.

Era ca și cum mi-ar fi căzut lacrimi din ochi, dar nu, nu plângeam. Nu eu eram cel care plângea. Nu puteam să plâng. Dimineața se scurgea nostalgică, în timp ce ploaia aceea deasă și oscilantă mă paraliza, dându-mi impresia că nu mă aflam nicăieri. Lumina lăptoasă a zilei fără soare nu mă invita să pășesc prin propria-mi viață. Griuri indefinite se întrețeseau la

fereastră. Întins pe pat, încercam să-mi menţin ochii deschişi în camera aceea goală, mă contemplam de undeva de sus, de parcă aceştia mi s-ar fi desprins din orbite şi ar fi zburat în voie pe deasupra corpului. De parcă eu aş fi fost lustra stinsă şi singuratică din tavan. Mă observam cum stăteam în pat, forma nedeslușită a corpului meu sub cearşaf şi plapumă, contemplam uşile albe ale şifonierului, mânerele de lemn închis la culoare, podeaua de lut ars. Valiza pe singurul scaun de alfă şi lemn, încă nedesfăcută, de parcă m-aş fi aflat în trecere, de parcă în orice moment aş fi putut să pun la loc cele câteva haine pe care le purtasem şi să plec, dar unde? Ochii îmi alunecau spre fereastră, dar peisajul fusese înghiţit de o ceaţă deasă. Mi-am întors privirea spre camera aceea în care totul era format din dreptunghiuri construite din linii drepte. Mi-am îndreptat atenţia spre unul dintre colţurile tavanului, am văzut ceea ce părea o pată informă de umezeală, puţin gălbuie pe fondul alb. Aşa am reuşit să dizolv liniile pentru câtva timp, dar de câte ori clipeam din ochi mă reîntorceam la inevitabila imagine a unghiurilor drepte. Nicio fisură asupra căreia să te opreşti, totul complet alb, ca într-un vis.

Mi-am scos trupul de sub adăpostul cearşafurilor. M-am îndreptat şovăielnic spre duş şi am lăsat apa să curgă până când s-a încălzit; acolo liniile îşi pierdeau rigiditatea. Ploua deasupra mării, deasupra mea şi poate şi în mine, chiar dacă nu voiam să recunosc. Şi în mine. În timp ce mă ştergeam, din piele ieşea un abur subţire în contact cu aerul rece din baie. M-am privit zgribulit în oglindă, asigurându-mă dacă

suprafaţa acoperită de fire albe rămăsese aceeaşi, în comparaţie cu pungile de sub ochi care crescuseră fără măsură, de parcă s-ar fi hrănit din amărăciunea mea. Ce făcusem cu viaţa mea? Mi-o aminteam de parcă nu mi-ar fi aparţinut. Oare ce cred copiii mei despre mine? Oare unde era tatăl lor? Puteam să mă numesc aşa, când abia dacă am îndeplinit acest rol? M-am îmbrăcat cu hainele din ziua trecută, am căutat pe dibuite în valiză după nişte chiloţi curaţi şi un pulover, şi, în timp ce stăteam din nou în faţa oglinzii, buzele împreunate, puţin umflate, s-au destins uşor, îndeajuns cât să-mi inspire puţină forţă. Oricât de greu mi-ar fi fost, venise momentul să mă înfrunt cu Sara, cu lumea sumbră anunţată încă din primele pagini ale însemnărilor ei. Oamenii îşi petrec întreaga viaţa pregătindu-se pentru ceva, poate că acesta era momentul meu: poate că toată viaţa mă pregătisem ca să ajung aici.

În dimineaţa aceea, Sarasur părea o alta, sau poate eu nu avusesem ochi să o văd îndeajuns de bine în zilele dinainte. Îi străluceau pletele şi buzele de parcă ar fi fost aprinse. De un roşu de toamnă, de o culoare care îi învăpăia chipul şi care îmi trezea dorinţa de a o atinge. Dintr-odată, un sentiment, ca o cunoştinţă veche pe care nu o mai văzusem de ceva vreme, şi-a făcut apariţia, năucitor. O priveam în continuare pe Sarasur, pironit în faţa ei. I-aş fi stins focul cu mâinile, cu gura, i-aş fi descătuşat dorinţa. Ea îmi vorbea despre mâncare, iar eu, închis în mine, dar mai ales neîncrezător în faţa acelor trăiri, am început să-mi imaginez cum s-ar comporta această femeie în

pat. Sarasur îmi spunea că mama ei voia să mă viziteze, iar eu îmi închipuiam cum ar fi stat părul ei lung pe pieptul meu gol, cum ar fi făcut dragoste, ce cuvinte sau ce tăceri ne-ar fi așteptat. Doar ropotul ploii năvalnice îmi întrerupea șirul cugetărilor; am vrut să-i răspund coerent, dar singurul lucru pe care am reușit să îl rostesc era că totul mi se părea bine:

– Dar... atunci ce vrei să-ți pregătesc la prânz? mă întrebă cu o expresie uimită de răspunsul meu. Apoi adăugă: vrei să mănânci tot pește sau să prăjesc niște costiță?

Am ajuns la o înțelegere în privința mâncării, mie nu-mi era nici foame și nici nu aveam chef să mă gândesc la mâncare. Voiam doar s-o contemplu mai departe în liniște, atât și nimic mai mult. Sarasur era vie, era singura ființă vie din preajmă. Cu toate acestea, în pofida descoperirii mele și a dorinței de a rămâne mai departe lângă ea, Sarasur îmi duse tava cu micul dejun în tristul salon unde m-am văzut izolat de-a lungul întregii dimineți ploioase. Dincolo de geam, apa cădea ca o lespede peste peisaj, diluându-l până la a-l face cu totul invizibil. Simțul datoriei mă obliga să continui lectura caietului. Deși poate că apelam la un simț care nu era cel mai potrivit; să citesc însemnările surorii mele nu era o datorie, nimeni și nimic nu mă obliga să o fac. Ce voiam să aflu citind-o? Poate să o găsesc? Să descopăr ce fel de sânge îi curgea prin vene? Pentru o vreme am ținut în mâini caietul Sarei; între paginile acestuia mă aștepta mărturia unei vieți. Am vrut să reiau lectura de unde

o lăsasem. Am citit încet, dar cu aviditate, încercând să lămuresc ce era adevărat în tot ce stătea scris acolo sau dacă, din contră, era vorba doar de un simplu exercițiu literar. Dar nimeni, poate nici cel mai abil psihiatru, nu poate discerne ce este real în povestirea altuia. Mă simțeam stânjenit, descoperit în fața atâtei intimități scoase la iveală, obscen chiar prin actul lecturii. E drept că am cunoscut nenumărate ascunzișuri din viața multor bărbați și femei, tineri și bătrâni, adulți sau adolescenți, mai mult sau mai puțin cultivați, inteligenți sau imbecili. Cleptomani, schizofrenici, oameni care sufereau de atacuri de panică, dependenți de jocuri de noroc, alcoolici, psihopați. Cu toate acestea, ei erau cei care mi se confesau. În schimb, de data aceasta, nu era un act voluntar, Sara nu-mi spusese: vreau să mă cunoști, vreau să știi cine sunt. Eu îi ascultam pe ceilalți, le ascultam temerile, cugetările, le analizam angoasa în care trăiau și presiunea sangvină, raționamentul și aspectul fizic, felul în care se așezau și își exprimau stările interioare pentru a le da un diagnostic și a le aplica un tratament; în definitiv, cu intenția de a-i vindeca sau, cel puțin, de a le ușura viața. Pentru sora mea însă era deja târziu. Nu mai puteam să o vindec, nici să-i iau din greutăți, nici măcar să o sfătuiesc sau să o ajut cât de puțin. Am deschis caietul în punctul unde mă oprisem mai înainte:

Uneori coborau din mașină ca să negocieze prețul și serviciul oferit cu femeia aleasă din mulțime. Alteori,

poate din pudoare sau din comoditate, rămâneau în mașină, la adăpost de privirile indiscrete, și se limitau să-i facă semn să se apropie celei pe care o voiau. Oare cum arătau bărbații aceia, ce fel de chipuri aveau, cum erau îmbrăcați? Cât de des veneau prin zonă? Oare erau tineri sau în vârstă? Șefi de întreprindere, studenți, muncitori sau turiști? În ce singurătate își duceau traiul. Cine erau oare cei care le dădeau să mănânce acestor servitoare ale sexului? Atât în sensul propriu, cât și în cel figurat. Înainte de a mă așeza în rând cu ele, nu înțelegeam cum puteau să reziste unei torturi de asemenea calibru. Să petreacă ore întregi sub cerul liber, fie ploaie, fie soare, fie că ningea, fie că ploua cu grindină, în picioare, aproape goale, expuse la insulte și batjocură. Părea să nu le afecteze. Am aflat că de fapt le afectează, dar acesta este singurul lucru pe care îl știu, doar asta pot să fac, doar asta știu să fac; sunt mândre, au orgoliul lor, crestează răbojul după fiecare partidă de sex oral. Sunt niște profesioniste ale plăcerii. Se privesc în oglinda de mână după fiecare bărbat. Își rujează din nou buzele cărnoase. Sunt frumoase. Dulci. Pline de viață. Voluptuoase. Totuși, nu știu de ce m-am întors acum. Chiar dacă trebuie să recunosc că în fiecare zi mă simt tot mai atrasă. Este o lume seducătoare.

Am continuat să citesc, întrebându-mă ce rol avea sora mea într-un asemenea loc. Poate că mergea numai ca să observe, fără să se alăture acelor femei.

Deşi, după cum descria atmosfera, părea că era implicată în aceste schimburi.

Doar cinci la sută dintre femeile care se prostituează vor să trăiască din prostituţie.

Am aflat de la o tânără că multe dintre ele, dintre cele care lucrează pe stradă, nu voiau să presteze într-un bordel. Am întrebat-o de ce, iar ea a tăcut, până când, dintr-odată, a exclamat, râzând: În aer liber e mai bine, e mai sănătos!

Bărbaţii caută o prostituţie facilă, rapidă şi ieftină. Le place şi plătesc mai bine atunci când femeile acceptă să o facă fără prezervativ. Şaptezeci şi cinci la sută dintre prostituate sunt străine, iar spaniolele sunt destul de supărate pentru că au pierdut cota de piaţă.

În acest caiet am să încep să scriu următorul roman. Îmi amintesc că la început le număram; acum am renunţat. Acum este, pur şi simplu, ultimul. Ce mai contează la ce număr am ajuns. Uneori am impresia că noi, scriitorii, suntem urmăriţi de un soi de blestem. De parcă am vrea să descoperim o altă parte din noi înşine cu fiecare carte scrisă, când de fapt este vorba despre acelaşi cotlon al propriei fiinţe. Acest gând mă paralizează. Mă buimăceşte. Pierd simţul ritmului. Muzica pe care vreau să le-o imprim frazelor mele, de nimeni ascultată vreodată, nu-mi sună în minte.

Ianuarie 1999

Rece, sălbatică, oare unde voi ajunge atunci când va dispărea dorința? Doresc să nu încetez niciodată să simt dorință? Uneori văd umbre în jurul meu. Nu, nu sunt netede, sunt presentimente. Sunt asemenea bărbaților, îi presimt, îi cunosc, mă posedă, apoi ajung să facă parte dintr-o listă lungă de necunoscuți. Ieri m-am culcat cu unul. Nu înseamnă că nu are nume, doar că această frază îmi este de-ajuns pentru a descrie ce mi s-a întâmplat în ultimii ani. În felul acesta laconic închei descrierea. Acest unu îi reprezintă pe toți. Chiar dacă trupurile lor sunt diferite, chiar dacă vocile lor sunt diferite, la fel și originea. Nu înseamnă că nu am simțit mai multă plăcere cu unii decât cu alții. Chiar dacă acum nu-mi amintesc de asta și toți s-au comasat într-un amestec de guri, degete, limbi vâscoase și mădulare în erecție. În timpul penetrării încercam să mă concentrez asupra propriului raționament, voiam să stăpânesc limbajul în momentul orgasmului, astfel încât cuvintele să ajungă în mintea mea, însă, în pofida străduniei, mereu am dat greș; în acel moment, nu știu de ce, nu puteam să spun nimic, să gândesc nimic, nici măcar să aud ceva. De altfel, de fiecare dată când m-am culcat cu un bărbat, singurul lucru pe care am putut să-l rostesc a fost numele lui Dumnezeu. Aș da orice ca să pot descrie acest negând ce mă străbate din rărunchi până în vârful picioarelor în clipele smulse extazului.

Chiar dacă n-aş vrea să-mi dau seama de aceasta, sunt cu un secol mai bătrână.

O dată am fost întrebată ce cred despre frumuseţe, iar atunci l-am întrebat imediat pe ziarist dacă a văzut vreodată un mort. Cred că a rămas destul de uimit. Dar nu mi-a venit în minte un alt răspuns mai bun.

Dragă Teresa:

Da, ştiu prea bine că am promis să-ţi scriu acum câteva săptămâni. Eşti singura mea prietenă şi-ţi sunt datoare măcar cu câteva noutăţi. În scrisoarea ta mă întrebai şi mă rugai să-ţi vorbesc despre ceea ce fac, despre cum îmi merge, dacă scriu la vreun roman. Dar despre ce aş putea să-ţi vorbesc? Nu fac nimic. Stau doar aici şi-ţi scriu. Nu vreau să mă plâng. Nu am chef să continui. (Ar trebui să-i scriu Teresei, dar nu ştiu ce să-i povestesc.)

Adesea cred că ceea ce ar trebui să fac este să vorbesc despre mine; poate că întotdeauna am făcut asta, dar deghizată în diverse personaje, diferite povestiri

în spatele cărora să mă simt la adăpost; bineînțeles că nu aș putea fi un miliardar englez, un copil al străzii din Bolivia sau o țărancă maghiară de la începutul secolului XX. Sau poate da? Dar dacă eu mi-aș povesti viața, dacă aș scrie cine sunt, ce cred eu cu adevărat, dacă m-aș elibera de toate artificiile și măștile, ce s-ar întâmpla? Cui i-ar păsa? Poate că cineva se va regăsi în cazul meu. Și spun cazul meu, pentru că uneori mă întreb dacă nu este un caz clinic. Ca acelea de care se ocupă fratele meu și chiar i-au adus atâta faimă. Adică o ființă diferită, poate un caz patologic, dar cel puțin demn de a fi analizat. Așa m-au făcut să mă simt mulți bărbați, ce să mai spun despre femei... E drept că nu sunt o naratoare de încredere, întrucât cred că vorbesc din perspectiva neputinței crase a celei care nu înțelege nimic. Ceea ce pot să spun în acest moment, fără teama de a aduce vreo mărturie mincinoasă, este că, până în acest moment, la cei treizeci și mai bine de ani ai mei, singurul lucru pe care l-au vrut bărbații de la mine a fost să mă fută. Da, știu că sună cam dur, dar nu găsesc altă formulă pentru a defini impresia pe care mi-a produs-o contactul, fie acesta doar vizual, cu bărbații. Niciodată, iar asta e cât se poate de cert, nu m-am simțit în largul meu lângă un bărbat. Întotdeauna am bănuit că nu căuta nici prezența mea, nici vorbele mele, ci doar corpul meu sau, ca să fiu mai exactă, o anumită parte a corpului meu. Și nu vorbesc despre un corp desăvârșit, de manechin anorexic, nici de vreo frumusețe uluitoare ca a celor care apar pe copertele revistelor. Sunt, de

ce să nu spun pe şleau, o femeie ca oricare alta. Nu vreau să spun că sunt urâtă ca noaptea, ci că fac parte din mulţimea femeilor acceptabile, chiar dacă, aşa cum vă veţi da seama, nu mă las sedusă uşor. Cu bărbaţii am ştiut dintotdeauna (totuşi trebuie să spun că la început era doar o bănuială) că aveam doar două opţiuni: prima – le plăceam şi voiau să mă fută, iar cealaltă – nu mă plăceau, cine ştie de ce, dar tot voiau să mă fută. În cel de-al doilea caz mă refer, bineînţeles, la sensul metaforic al verbului.

E drept că sunt o femeie digitală. Sau totul, sau nimic, sau rece, sau cald. Zero sau unu. În limbajul mental informatic, pentru mine nu există termeni medii, cale de mijloc, concepte ambigue; nu voi fi niciodată o femeie analogică. Sunt sigură de asta. Trenul poate merge doar înainte sau înapoi. Da, ştiu că poate şi să staţioneze, dar această opţiune nu implică mişcare, despre care vorbesc eu, în definitiv.

Poate de aceea am ajuns unde am ajuns. Poate că nu este vina lor, poate că este aşa cum mi-a spus din prima zi psihanalista mea argentiniană, o femeie care îmi lua o mulţime de bani pe consultaţie doar pentru că aproba şi pentru că uneori – trebuie să fiu cinstită – tăgăduia: „Tu trebuie să fi avut o problemă în copilărie." Pentru că eu îi vorbeam despre lucrurile care mă frământau pe atunci, iar ea mă întreba despre trecutul meu. Ce mai conta trecutul meu. Ce avea de-a

face familia mea cu toate astea, viața de elevă și prietenii de la universitate. Cine ce are de-a face cu ceea ce mi se întâmplă acum.

Azi am fost la cumpărături. Frigiderul meu este doar ca mobilă, nu tocmai decorativă, o mobilă goală și hârbuită. Am simțit o oarecare nostalgie și am hotărât să merg la supermarket. Cred că este un semn de ameliorare. Chelnerul mi-a vorbit, mi s-a adresat, iar eu m-am făcut că sunt surdă, mai bine spus mută. Oare de ce vânzătorii din supermarket nu pot fi numiți chelneri sau barmani, așa cum am citit mai deunăzi că erau numiți de un ziar angajații dintr-un lanț de cofetării americane? Am slăbit nu din motive estetice, ci pentru că nu am chef să înghit mâncarea; nu am renunțat de tot la hrană, dar nepăsarea față de mâncare face ca nutrienții să nu fie absorbiți în sânge, să nu mă alimenteze, să ajungă în fecale fără ca organismul meu să fi păstrat vreo substanță hrănitoare. Am 47 de kilograme. Mă cântăresc în fiecare zi, poate că acesta este unul dintre puținele gesturi desăvârșite ale existenței mele, singura mișcare ce-mi ordonează zilele; de fiecare dată sunt tot mai ușoară.

Dacă aș fi știut că Sara se afla într-o asemenea situație, dacă aș fi știut ce i se întâmpla, aș fi încercat să o ajut. Aș fi sfătuit-o să meargă la un specialist, la un psiholog, la cineva care să o scoată din

marasmul care părea să o copleşească. Mi-e ruşine de inconsistenţa gândirii mele. Dacă şi iar dacă, mereu folosesc condiţionalul în ceea ce mă priveşte. Apoi, la ce ar fi folosit? Nu m-ar fi luat în seamă. Poate că mi-ar fi răspuns:

– Da, bineînţeles, când vrei. Mulţumesc.

Oricum, ultima frază părea să indice simptomele unui comportament compulsiv: nu putea fi vorba despre anorexie, pentru că anorexicele nu se cântăresc niciodată, nu au nevoie să se cântărească pentru a se vedea în mod distorsionat în oglindă, mereu neînchipuit de obeze. Mi-am adus amintit despre o pacientă care a venit la cabinet săptămâna trecută. Am citit despre cazul ei cu câtva timp înainte într-un raport pe care mi l-a predat Jean Yves. M-am ridicat şi m-am dus să-l caut printre celelalte rapoarte şi documente lăsate de colegul meu ca să arunc o privire şi să-mi dau cu părerea. Ştiam că acest raport nu avea să mă lămurească deloc cu privire la ceea ce intuiam că i se întâmplase surorii mele, dar era un bun pretext pentru a ieşi din mreaja cuvintelor ei.

Făcusem această călătorie lungă cu scopul de a ajunge aici, cu gândul de a mă odihni, de a mă plimba îndelung pe plajă, de a face excursii prin împrejurimi şi de a încerca să uit tot ceea ce mi se întâmplase în ultimele luni. Să mă pierd pe mine însumi şi să opresc timpul în loc, să mă golesc. Cu toate acestea, niciunul din planurile mele nu părea realizabil.

Ploua în continuare. M-am întors în salon cu rapoartele pe care le ţineam în servietă. Când m-a auzit,

Sarasur mi-a propus să-mi mai facă o cafea. I-am spus că ar merge. Am deschis dosarul şi am găsit ceea ce căutam; era vorba despre un caz care îmi atrăgea atenţia în mod special. Despre un bărbat de şaizeci şi opt de ani care voise să-şi pună capăt zilelor aruncându-se de pe un pod.

Am lăsat hârtiile pe masa din salon şi m-am îndreptat spre bucătărie. Îmi amintesc că sora mea era de fiecare dată tot mai slabă, dar crezusem mereu că era din cauza faptului că voia să-şi păstreze silueta, aşa cum se întâmplă cu atâtea persoane, mai ales femei. Mereu crezusem că Sara se simţea bine cu ea însăşi. Că se mândrea de faptul că era aşa cum era.

I-am propus lui Sarasur, ţinând seama de ora târzie, ca, în loc de cafea, să-mi ţină companie şi să bea o bere cu mine. Când am servit-o, am întrebat-o:

– Tu o cunoşti bine pe sora mea, e-adevărat? i-am spus, aşezat pe taburet şi ţinând halba de bere în amândouă mâinile.

– Da, suntem prietene bune, chiar dacă n-am mai văzut-o de doi ani. Dar aşa e, de când eram mici ne jucam împreună. Întotdeauna ne-am înţeles bine.

Văzând că eu nu spuneam nimic, Sarasur a continuat:

– Apoi, când ne-am mărit, ne vedeam de multe ori. Bine, când venea pe aici pentru câteva zile. Am început să ieşim cu băieţi. Da, îmi amintesc că mergeam la unul din barurile de prin împrejurimi să bem ceva care se numea *semafor*. Apoi nu ne-am mai văzut atât de des, pentru că părinţii voştri nu au mai venit

în fiecare vară. M-am gândit că mama ta era bolnavă. Dar de ce mă întrebi?

– Nimic, doar din curiozitate. Ascultă: n-ai vrea să rămâi la masă? De două zile iau prânzul și cina singur și mi-ar face plăcere dacă ai vrea să mănânci cu mine. Dacă nu te deranjează.

Sarasur a încuviințat și mi-a spus că singura problemă era că după-masă trebuia să se întâlnească cu cineva. Nu am îndrăznit să o întreb cu cine. Pentru moment, perspectiva de a mânca în tovărășia cuiva mi se părea îndeajuns de atrăgătoare.

– Prea bine, anunță-mă când este gata mâncarea; până atunci, dacă nu te deranjează, am să mai lucrez, i-am spus, ieșind din bucătărie.

Soția pacientului, conform însemnărilor colegului meu, spunea că de câteva zile nu mai părea același. El – un bărbat ieșit la pensie – nu voia să mai trăiască; se credea vinovat de faptul că SIDA ajunsese în Spania. Redau aici declarația femeii: „Eu mănânc destul, dar pe zi ce trece sunt tot mai slabă. O să rămân numai piele și os de atâta supărare." Și adnotările de pe margine: „Trebuie să i se facă o analiză clinică și, dacă este nevoie, să fie supusă unui tratament. Poate fi vorba despre un transfer de personalitate. Adică, să fie soția cea care a declanșat acest sentiment de vină al soțului. Este vorba despre o anorexie electivă? Nu trebuie neglijată această posibilitate care ar determina o modificare a tratamentului soțului."

M-am întors la caietul surorii mele:

Februarie 1999

M-a sunat mama, îmi spune că îi e dor de mine și m-a rugat să o vizitez. Uneori îmi doresc să uit de ea. Nu știu ce vrea. Niciodată nu am știut. Mă întreb de ce insistă atât să merg să o văd. Apoi, când sunt lângă ea, mă ignoră. Nu știu de ce m-a născut la o vârstă așa înaintată. Îmi spune că de când mi-a dat naștere a fost bolnavă. Chiar dacă eu nu vreau să-i dau crezare. Când merg să o văd, îmi pornesc mașinuța și încep să gonesc pe șosea. Partea bună a vizitelor la mama este că această călătorie reprezintă, într-o oarecare măsură, o formă de eliberare. Îmi place să apăs pe accelerație, să-i las pe ceilalți șoferi în urmă. În felul acesta ajung acasă la părinții mei radioasă, plină de adrenalină cât să mă expun cu fruntea sus oricărei atitudini disprețuitoare.

Acum trăiesc printre plante, iar înainte trăiam printre bărbați, sau poate că și bărbații erau plante, sau mai bine spus copaci. Da, poate că erau chiparoși. De fiecare dată când te văd, mi-a spus odată Alejandro, îmi spui că te-ai îndrăgostit de un chiparos.

De ce de un chiparos? l-am întrebat, râzând.

El, misterios ca întotdeauna, mi-a spus: Gândește-te. Trebuie să recunosc că întotdeauna m-a făcut să mă gândesc, să le dau târcoale lucrurilor, să-mi folosesc capul. Recunosc că de data aceasta nu am înțeles de îndată ce voia să-mi spună. Dar imediat ce am înțeles mesajul, aceasta nu a însemnat că mi-am schimbat gusturile. Da, așa e, îmi plac chiparoșii, și oricât aș fi încercat să mă împotrivesc, tot nu ar fi încetat să-mi placă.

Mai 1999

Acum că a murit mama, nu mai trebuie să o vizitez la casa din afara orașului. Tata a hotărât să meargă la un azil de bătrâni. Niciodată nu mi-au plăcut locurile în care oamenii stau închiși. Nici spitalele, nici ospiciile, nici căminele, nici măcar cluburile sociale. Tata a fost mereu binedispus: nu este ceva de scurtă vreme, așa îl știu dintotdeauna. Până și în cele mai triste momente găsește ceva amuzant de zis.

Dintr-o anumită zi, a trăi nu va însemna decât a supraviețui. Așa scria Louis Aragon. Mie mi se pare că această zi coincide fără îndoială cu momentul nașterii.

Sarasur m-a întrerupt din lectură, spunându-mi că masa era gata; aş fi vrut să citesc mai departe; răceala şi austeritatea cu care sora mea se referea la moartea mamei noastre mi se păreau uluitoare. Niciodată nu am fost interesat de romanele sau nuvelele Sarei. Romanele în general nu-mi atrăgeau atenţia, îmi era de-ajuns că trebuia să fiu la curent cu publicaţiile ştiinţifice, fie acestea eseuri sau reviste; apoi, era suficient să-i ascult pe pacienţi ca să aflu noi povestiri. În profesia mea nu se poate pierde niciun detaliu. În momentul în care cineva uită să se pună la punct cu ultimele descoperiri, devine demodat. Dar,

întorcându-mă la narațiunile surorii mele, trebuie să recunosc că îmi trezeau o stranie reacție de respingere. Poate pentru că, atunci când am citit primul ei roman, am descoperit destule elemente referitoare la familia mea, sau cel puțin așa mi s-a părut la momentul acela. Acum mi se întâmpla exact opusul; simțeam nevoia să o citesc. Poate pentru că nu trebuia să-i mai înfrunt privirea, știind tot ceea ce știam acum.

Am ajutat-o pe Sarasur să pună masa și m-am așezat în fața ei. Niciodată nu le-am înțeles pe femei. Adică niciodată nu am știut, cu excepția pacientelor mele, ce atitudine să adopt față de ele. În timpul prânzului, am întrebat-o din nou despre sora mea. La urma urmei, asta se întâmplă de obicei când două persoane încep să relaționeze și au o cunoștință comună. Astfel încât nu credeam că interesul meu avea să i se pară suspect. Ea, la început, a râs, poate din pricina insistenței mele. Apoi, de parcă ar fi simțit un ton ușor preocupat, o expresie de seriozitate pe chipul meu, nu a mai surâs și m-a întrebat dacă i s-a întâmplat ceva. Nu mă gândisem la un răspuns, pentru un moment am șovăit dacă să-i povestesc sau nu ce se întâmplase, apoi am refuzat să-i fac o asemenea mărturisire. Nu pentru moment, cel puțin. De fapt, de asta mi-am dat seama în timp ce tăgăduiam că i s-ar fi întâmplat ceva, în aparență, nu se întâmplase nimic, nimic nu se schimbase, ploua în continuare, timpul se scurgea, totul era la locul lui, doar în capul meu prindea contur o catastrofă, fără să știu deocamdată de ce amploare.

– Sora ta este o femeie foarte specială. Mă simţeam foarte bine cu ea. Era foarte creativă, mereu era plină de viaţă. Tot ce îi trecea prin cap să facă era periculos. Dar tocmai asta îi plăcea, pericolul o încânta. Avea o capacitate stranie de a inventa şi de a propune tot ce era mai riscant. Era o aventurieră în adevăratul sens al cuvântului. Eu nu puteam să o urmez, o admiram, e drept, dar nu mă simţeam în stare să fac multe din lucrurile care îi treceau prin cap.

– La ce te referi? M-am gândit să o întreb, înainte să-şi continue povestirea.

– Îmi amintesc că într-o vară i-a trecut prin cap să se arunce în apă din punctul cel mai înalt al falezei. În primele zile a sărit cu picioarele înainte. Dar de îndată ce nu i-a mai fost teamă de înălţime, şi-a propus să se arunce cu capul înainte. A avut nevoie de câteva zile până să se hotărască, dar, cum nu voia să renunţe, în cele din urmă a reuşit. Nu se purta aşa ca să facă pe grozava, se purta astfel pur şi simplu pentru că aşa avea chef, pentru că îi plăcea riscul. Însă era ceva ce ştiam numai eu, niciodată nu se arunca dacă mai erau şi alţii în jur.

– De pe faleza din faţa fortului?

– Da, chiar de acolo. Sunt câteva locuri de unde te poţi arunca în mare. Dacă îţi aminteşti, stâncile calcaroase se află la mai multe înălţimi.

– Da, ştiu, şi eu am sărit de acolo de câteva ori.

– Ei, bine, dar ea a sărit de pe toate, şi atunci când nu a mai rămas nicio stâncă mai înaltă de unde să nu fi „zburat“ – aşa cum îi spunea Sara – nu a mai

vrut să se întoarcă pe faleză. A petrecut altfel ce-i mai rămăsese din vară.

O priveam tăcut pe Sarasur în timp ce-mi povestea toate acestea. Din când în când se oprea, de parcă și-ar fi scormonit memoria și profita de acest moment ca să mai înghită o bucățică de mâncare. Mie nu prea mi-era foame, dar chiar și așa am terminat încet-încet costița. Ea îmi vorbea străduindu-se să-și amintească, să scoată la lumină acele întâmplări și experiențe care îi dădeau surorii mele aerul acela ieșit din comun, exemple din felul ei de a fi care poate o fascinaseră cândva și care pentru mine însemnau crâmpeie din viața unei ființe total necunoscute. A apărut deodată din negura memoriei, patinată de atâta vreme, frica de apă a surorii mele când era mică.

– Dar acum cât timp a fost asta? E ciudat ce-mi povestești. Am vaga impresie că-i era frică de apă... că simțea un fel de amețeală.

– Atunci, dacă i-a fost vreodată frică de apă, i-a trecut. Sau poate că a reușit să o depășească înfruntând-o. Cufundându-se în ea, spuse Sarasur cu un gest caraghios de mândrie, ducându-și mâna la tâmplă. Folosise o imagine frumoasă: Sara se cufunda în ceea ce îi făcea rău. Câtă dreptate avea Sarasur. Asta era ceea ce făcuse sora mea, să se adâncească în frică pentru ca apoi să i se sustragă.

– Și ce altceva mai făceați? am întrebat-o eu. Mi-ai spus că ieșeați noaptea.

– Da, în ultimele veri petrecute aici, înainte să se îmbolnăvească mama voastră. Mergeam de obicei să

dansăm la Oasis, discoteca din apropiere de sat: e singura care a mai rămas de atunci. Ce ne mai distram. La puțin timp după ce ajungeam aveam în spatele nostru o gașcă de băieți. Ea prefera străinii, spunea că relația cu ei avea data expirării trecută pe ambalaj, pentru că se întorceau în țara lor. Odată i-a plăcut mult de unul dintre ei. Au ieșit împreună toată vara. Într-o zi, m-a căutat acasă și mi-a spus: „Dacă vezi că am o privire tâmpă, te rog să-mi spui. Înseamnă că trebuie să-l trimit la plimbare." Vorbea, bineînțeles, despre olandez. Îi plăcea să-i seducă pe băieți, era foarte cochetă, dar apoi nu mai voia să știe nimic de ei. Pentru ea era doar un fel de a-și petrece timpul. Înțelegi?

Am încuviințat, fără să îndrăznesc să o privesc. Atunci, după un moment de liniște, a adăugat:

– Știu că s-a întors aici anul trecut. Așa mi-a spus mama, dar în acea perioadă nu am fost aici și nu ne-am întâlnit. Cred că a petrecut mult timp închisă în casă, lucrând la un roman. Trebuie să fi fost ultimul pe care l-a publicat. Mama mi-a spus că a observat-o puțin schimbată: da, îmi amintesc că a spus că i s-a părut mult mai slabă. Știu că Sara, atunci când scria la un roman, se transforma. O dată mi-a spus: „Când scriu o povestire trebuie s-o trăiesc, s-o experimentez, să mă transform în personaje, să intru în mințile lor, astfel încât să fie..." cred că a folosit cuvântul „verosimil, real". Acum îmi amintesc că mama mi-a spus cum a găsit-o într-o zi plângând în hohote. Mama s-a arătat îngrijorată, iar ea, cu un zâmbet larg, i-a spus că scria o scenă din roman cu adevărat... crudă. Da, chiar așa a spus. Crudă.

După cafea m-am întors în salon, am vrut s-o ajut să strângă masa, dar ea a insistat să o facă singură. Când a venit să-şi ia rămas-bun, i-am propus să o conduc până în sat. Mi-a spus că i se pare bine şi am plecat împreună. Pe drum abia dacă am vorbit. Când m-am întors, mi-am turnat altă cafea şi am intrat din nou în salon. Pe masă stăteau răvăşite caietele surorii mele şi însemnările referitoare la rapoartele pacienţilor. Am citit mai departe, aşteptând să găsesc altă aluzie la moartea mamei noastre.

Însemnări pentru un scurtmetraj:

Opt şi jumătate seara. O femeie de rasă albă de treizeci şi cinci de ani se deplasează cu maşina pe străzile oraşului şi ajunge, în cele din urmă, în faţa propriului garaj. În momentul în care răspunde la telefonul mobil, este oprită de un poliţist.

– Nu ştiţi că nu aveţi voie să vorbiţi la telefon în timp ce conduceţi?

– Da, dar sunt în faţa casei mele.

– Arătaţi-mi permisul de conducere.

Femeia, încrezătoare, îi dă documentul tânărului poliţist ras în cap, îmbrăcat cu o uniformă impecabilă şi cizme negre înalte. Totul e în ordine.

– Nu cumva ai băut? o întreabă acesta, începând să o tutuiască. Coboară din maşină, să-ţi facem proba de alcoolemie.

Se adresează colegului său motociclist şi îi cere să-i anunţe prin radio pe cei din duba poliţiei. După câteva minute, soseşte duba.

Femeia se supune și suflă în fiolă. Rezultatul este 0,7. Surâzând, face semn să se întoarcă la mașină, dar o rețin și o informează că acum câteva zile a fost redus procentul alcoolemiei de la 0,8 la 0,5. Vorbește la telefon cu cineva care o liniștește, spunându-i că îi vor lua doar o declarație și că va trebui să plătească o amendă. Când, în cele din urmă, ajunge la mașina Z, este împinsă în partea din spate. Cei doi polițiști care merg în față nu-i adresează niciun cuvânt, nici nu-i răspund la întrebări.

Depune o declarație la comisariat și, atunci când crede că totul s-a terminat și că poate să plece, polițistul ras în cap o reține, strângând-o de braț și o conduce pe niște scări înguste într-un beci cu un etaj mai jos. O duce într-o încăpere cu pereții acoperiți de faianță albă și închide cu cheia ușa cu gratii. De îndată ce polițistul dispare, femeia începe să strige să-i dea drumul de acolo, dar nimeni nu-i răspunde. După câteva minute bune, o femeie uriașă însoțită de un ofițer deschide ușa celulei, își pune niște mănuși de latex și începe să o pipăie pentru a-i înregistra obiectele personale, după care îi cere să-i dea tot ce are asupra ei.

– E mai bine să nu mai țipi. Nu ai să obții nimic, îi spune matahala, în timp ce-i pune ceasul și țigările într-o pungă de plastic.

Fără să poată fuma, lipsită de noțiunea timpului, știe că se află la mâna ei; dacă s-a ajuns până aici, se poate aștepta la orice, pot să-i facă ce vor. Strigă numai că nu a făcut nimic, că a băut doar două beri, că vrea să iasă. Țipă tot mai tare. Nu vine nimeni. Liniște.

Insistă. Imploră. Strigă după ajutor. Poate o vor lovi, poate o vor viola, ar îndura orice numai să-i dea drumul, să fie liberă. Este singură într-o pivniță albă, aseptică, mută. Începe să răgușească. Nu mai țipă, nu mai gândește, nu-i mai e frig. Nu mai trece timpul.

Aceiași polițiști o însoțesc până în sala unde a semnat declarația. O anunță că i-a fost suspendat carnetul de conducere și că va trebui să plătească o amendă, cuvintele fiind însoțite de gestul de a-i oferi o țigară. Atunci plânge ca o copilă. Simte că îl iubește pe cel care îi oferă o țigară. Semnează declarația. I se returnează obiectele personale, inclusiv mobilul. Are mai multe apeluri pierdute, toate de la aceeași persoană. Un individ pe care l-a cunoscut într-o zi blestemată pentru că a încercat să o violeze pe bancheta unei mașini și care o sună în fiecare dimineață sau îi trimite mesaje obscene – e un mister de unde are numărul ei de mobil. Este același care a sunat-o când a oprit-o poliția. Vinovatul pentru arestarea ei. Este ora două și jumătate dimineața. Au trecut șapte ore: o viață de om.

(Acest text nu poate fi adaptat pentru limbajul cinematografic: cum să arăți în imagini că ea este gata să îndure orice, să fie violată, lovită, torturată, numai ca să fie lăsată în libertate?)

Îmi amintesc că Sara mi-a povestit, într-unul din momentele în care ne-am întâlnit, că hotărâse să vândă mașina pentru că se săturase de traficul din oraș. Această hotărâre mi s-a părut ciudată, așa că am vrut să aflu dacă exista vreun motiv. Era prima dată când

cunoşteam un şofer hotărât să devină pieton într-un mod atât de radical. Ea mi-a explicat oarecum stânjenită că se săturase să nu poată să-şi lase maşina nicăieri, să-şi petreacă jumătate din viaţă în căutarea unei parcări, să primească atâtea amenzi pe care le adunase ca pe nişte scrisori de dragoste.

Septembrie 1999

În seara acelei zile mohorâte de început de toamnă plouase intermitent. În singurătatea căzii din baie, aflată la ultimul etaj al unei vechi clădiri din centrul oraşului, picăturile de ploaie pătrunseră pe neaşteptate în răstimpul acela de tihnă domestică. Umplusem cada cu apă fierbinte şi turnasem un şuvoi de ulei esenţial cu efecte vindecătoare. Singurul meu scop era să reuşesc să mă relaxez pentru a adormi profund după o zi prea puţin mulţumitoare, ca să nu spun de-a dreptul nefastă. M-am scufundat în lichidul acela puţin alunecător din cauza uleiului, până când apa mi-a ajuns până la gât, şi cu ochii întredeschişi, abandonată simţurilor, am respirat mirosul plantelor ce plutea în aer. Ploaia însă cădea tot mai violent; picăturile răsunau precum ciugulitul frenetic a mii de păsări furioase străpungându-mi urechile. Ropotul năucitor creştea întruna, înzecit, apoi, brusc, acoperişul şubred care ascundea peisajul s-a deschis, desprinzându-se treptat, până când o crăpătură a descoperit întunecimea stranie a cerului; cerul s-a deschis ca gura unui om care cască. Adeseori, în timp ce făceam baie, îmi imaginam că acoperişul se dădea la o parte ca o cortină, dar nu m-am gândit

niciodată că natura va fi cea care îmi va împlini închipuirea. Înconjurată de ploaie, cufundată în lichidul acela onctuos, prinsă în capcana plăcerii, am deschis în cele din urmă ochii spre îndepărtata și necuprinsa boltă a pământului.

Octombrie 1999

Azi m-am urcat cu o mulatră într-un Mercedes. De multe ori, bărbații preferă să fim două. Am văzut cum ea își adâncea mâna în șliț și scotea la iveală, între degetele ei arămii, ceva fragil, o bucată de carne informă și palpitantă. Individul fremăta de plăcere pe când mă atingea, căuta în chiloți, băga și scotea degetele, mâna, tot pumnul, până când colega mea și-a terminat treaba și eu am putut să scap în sfârșit de el. Este mai bine să urci cu încă o femeie în mașină, să faci totul pe din două. Ea știa că dacă întrecea măsura cu mine trebuia doar să-l muște. Stabilisem aceasta dinainte.

Mă simt mai bine. Nu mai sunt atât de întristată, atât de încolțită, împietrită, înțepenită, atât de învinsă ca zilele trecute. Deprimanta lună noiembrie a luat sfârșit. Însă nu trebuie să mă gândesc prea mult, ci să mă las purtată de această stare sufletească neobișnuită. Recunosc că această libertate, atât de dorită la cei

patruzeci și unu de ani ai mei, este un scop stupid care nu ascunde decât o nevoie uriașă. Pentru că de fiecare dată când mă privesc în interior mi-e scârbă, îmi contemplu ființa profundă cu stupoare și mă întreb dacă într-adevăr sunt alcătuită din șerpi înfiorători, lubrici, vâscoși, care îmi cuprind măruntaiele. Ce repugnant.

Nu mă simțeam în stare să citesc mai departe. Oare ce făcea Sara, ce îi trezea atâta silă față de viață? De unde atâta ură viscerală față de sine însăși? Nu mă simțeam pregătit să o judec, încercam doar să ghicesc de unde veneau toate aceste contradicții. Sora mea era o femeie puternică, întotdeauna fusese așa, întotdeauna vorbeam în familie că va ajunge oriunde își propune, oricât de greu i-ar fi. Cu anii ajunsesem să cred că era o femeie rebelă, uneori chiar brutală, antisentimentală, antipasională, orientată spre o singură direcție. Era o scriitoare ca atâtea altele, nu foarte cunoscută, dar care, încet-încet, își deschidea drum în lumea literelor. Pe ea o deranja atunci când îi spuneam că devenea tot mai faimoasă cu fiecare zi ce trecea. Sara se purta de parcă aprecierea mea nu merita niciun răspuns, sau, atunci când era binedispusă, îmi spunea că nu asta căuta. Ea știa că ficțiunea nu făcea parte dintre marile mele pasiuni, așa că nu vorbeam aproape niciodată despre activitatea ei. Ceea ce conta era că Sara trăia, mai bine sau mai prost, din scris. Trăia modest, pentru că, deși acum scriitorii sunt bine îmbrăcați și se crede că aparțin unui grup elitist, adevărul este că mulți duc o existență mediocră,

că pentru a supraviețui îndeplinesc tot felul de munci, de cele mai multe ori înjositoare, în timp ce alte activități sunt prea puțin profitabile. Sarei însă îi prisoseau banii, se îmbrăca cu gust, aproape întotdeauna arăta impecabil. Era o femeie atrăgătoare, inteligentă și plină de viață. Oricine ar fi cunoscut-o câtuși de puțin ar fi putut spune că nu îi păsa de prezent, fiind mereu implicată într-un proiect pe termen lung. Nu am auzit-o niciodată plângându-se sau vorbindu-i pe ceilalți de rău. Apoi, alt aspect care o caracteriza și care trebuie să-i fi dat oarece siguranță era succesul la bărbați. Se pare însă că nimic din toate astea nu a făcut-o fericită. Pe măsură ce mă adânceam în profunzimile minții ei, mă simțeam și mai departe de ea. Asta dacă m-am aflat vreodată aproape. Oare de cât timp se afundase Sara în starea aceasta?

M-am gândit atunci că Sara era sclava dragostei, a ideii pe care și-o construise despre dragoste, mereu de neatins. Tot ceea ce citisem până atunci mă făcea să cred că era obsedată, că nu-și dorea decât să fie posedată, fără să conteze de cine. Ce căuta oare în fiecare bărbat? Urmând firul roșu dedus din cuvintele ei, mi-am închipuit că am găsit explicația: poate că era ceva lipsit de logică, dar era posibil ca Sara să-și fi putut pierde identitatea doar devenind un apendice al „celuilalt“, să fi încetat să existe ca ființă individuală. Mi-am dat seama că totul mă tulbura în asemenea măsură, încât nu mă simțeam capabil să continui lectura în starea aceea. Mi-am spus că era

de-ajuns pentru moment; poate că a doua zi aveam să ajung la o concluzie mai corectă. Dacă analizam totul în mod cumpătat, păstrând o oarecare distanţă, încercând să nu mă gândesc la faptul că era vorba despre sora mea, poate că aş fi reuşit să înţeleg ce se întâmpla în mintea aceea dezordonată. Era cazul cel mai dificil pe care îl întâlnisem vreodată. Pentru prima dată în viaţă nu mă puteam bizui pe un interlocutor. Am muşcat dintr-un măr amintindu-mi de o muzică difuză; notele unui adagio solemn şi îndepărtat pe care am reuşit să-l alung din minte când am căzut răpus.

A PATRA ZI

Joi dimineața

M-am trezit devreme în dimineața aceea; nu-mi amintesc să mă fi trezit vreodată cu o muzică răsunându-mi în minte. Am auzit-o toată noaptea. Era vocea unei femei, îndurerată și stinsă. Ba nu, vocea ei nu era tocmai tristă, ci mai degrabă disperată, ca un plânset. De îndată mi-am amintit unde mai auzisem muzica aceea; era unul din cântecele interpretate de o actriță într-un film german, pe care fusesem să-l văd acum câteva luni. Filmul se numea *Abendland*; a fost tradus drept *Apus*. Am aflat dintr-un interviu din ziar că locul la care făcea trimitere titlul nu exista. *Abendland*, din cele spuse de tânărul regizor, se referea la un tărâm necunoscut. În film, acest tărâm necunoscut nu era altceva decât Berlinul de Est și de Vest după căderea zidului care îl despărțea. Actrița interpreta acest cântec într-un bar de noapte, sordid și

întunecat, înaintea unor bărbaţi însetaţi de dragoste. Cânta în picioare, în faţa microfonului, cu privirea rătăcită, căutând spre nicăieri. Nu era frumoasă, însă glasul ei fragil, ba nu, frânt, pătrundea adânc sub piele. Pe măsură ce se desfăşura acţiunea, vocea îi devenea tot mai frumoasă. Ascultând-o, tot ce îmi doream era să o îmbrăţişez, să o apăr, să o scot din localul acela în care cei patru sau cinci bărbaţi asudaţi, tolăniţi în scaunele din jurul scenei, o priveau lasciv cu mâna între picioare. Ea purta o perucă blondă platinată căzându-i dreaptă până la umeri, avea sprâncenele negre, buzele vopsite cu un ruj violet sclipitor şi o rochie albastră lungă, demodată, strâmtă şi decoltată, uniforma unei epoci decadente care îi fusese sortit să o reprezinte.

Am pregătit cafeaua şi dimineaţa a început să se deschidă în timp ce stăteam sub terasa acoperită, cu iluzia difuză a acestei muzici nostalgice stăruind în minte. Ploaia din ziua trecută transformase peisajul, ivit în zori umed şi neted ca spinarea unei balene. Mă tot gândeam la o frază dintr-o scrisoare a lui Freud către Marie Bonaparte: „Când omul începe să-şi pună întrebări despre sensul şi valoarea vieţii înseamnă că este bolnav, căci din punct de vedere obiectiv nu există nici un lucru, nici altul.“ Este posibil să fi fost bolnav, poate că întotdeauna fusesem. Am auzit uşa şi am bănuit că era Sarasur. Până în acel moment nu-mi dădusem seama că o aşteptam, că imaginea ei hibridă, încă nedefinită, îmi împânzise mintea. Însă, în loc de Sarasur, venise mama ei. M-am ridicat s-o salut,

puțin buimac, simțind un fel de dezamăgire pe care am știut, sau sper că am știut, să o ascund. Mi-o aminteam pe Elisa ca pe o femeie hotărâtă, foarte dezinvoltă, emanând o forță debordantă: rămăsese la fel cum o păstram în amintire. Atunci mi-a trecut prin minte că poate oamenii care trăiesc departe de tragedia supraviețuirii, în afara orașelor, nu sunt nevoiți să-și modifice comportamentul, să se adapteze la schimbări; își duc existența în tihnă, într-un alt timp. Am invidiat-o. Începuse să se încălzească. În ziua aceea am putut să recunosc și să reconstitui trăsăturile fiicei în cele ale mamei: culoarea măslinie a pielii, încă netedă la Sarasur, surâsul franc ce-i lumina fața. Însă, dintre toate, trăsătura distinctivă erau frumoșii lor pomeți care, atunci când zâmbeau, li se pronunțau și mai mult. Nu ne văzuserăm de mai mulți ani, iar faptul de a o întâlni din nou mi-a trezit acel sentiment firav de legătură cu trecutul, cu oamenii pe care i-am cunoscut în copilărie și pe care am continuat să-i văd pe timpul verii de-a lungul adolescenței mele, în definitiv, cu o perioadă atât de îndepărtată încât mi-era greu să mă recunosc în ea. Mi s-a părut puțin îmbătrânită, poate pentru că îi albise părul sau poate din cauza ridurilor ce îi brăzdau chipul. Două șanțuri verticale de o parte și de alta a gurii i se adânceau de fiecare dată când zâmbea. Soarele din sud este neiertător și veștejește pielea înainte de vreme. O adusese pe lume doar pe Sara, pentru că rămăsese văduvă încă de tânără. Mi-era greu să-i socotesc vârsta, dar trebuie să fi avut mai bine de șaizeci de ani. M-a salutat cu

voioşie şi a vrut să afle de îndată ce-mi face familia. Mi-am aprins precaut o ţigară în timp ce îmi construiam în minte şirul povestirii, întrebându-mă ce puteam să-i spun şi ce nu. Am hotărât că nu puteam să-i mărturisesc adevărul, că nu aveam să pomenesc de moartea Sarei. Astfel că i-am răspuns referindu-mă la cealaltă familie a mea, pierdută şi aceasta, de altfel:

– Suntem cu toţii bine. Miguel are acum cincisprezece ani, iar Pablo tocmai a împlinit nouă. Am doi băieţi de toată isprava. Amândoi au o personalitate foarte puternică, la fel ca mama lor.

– Ea ce mai face? Tot aşa mult munceşte? Nu mai ştiu exact cu ce se ocupă. Parcă decoraţii, nu?

– Da, e neschimbată. Ce face ea se numeşte decoraţiuni interioare. Îi merge bine. E tot mai cunoscută. Are tot mai mulţi clienţi. Munceşte întruna.

– Nu te-am mai văzut pe aici de multă vreme, cu atât mai puţin în afara sezonului. Sara vine mai des. Nu îmi amintesc când a venit ultima dată. Cred că acum aproape un an. Când vine, petrece mult timp închisă în casă. Ea ce mai face? Cum îi merge cu cărţile?

I-am spus că Sarei îi mergea bine, ca întotdeauna, un răspuns vag care nu a mulţumit-o întru totul, dacă era să judec după gestul ei interogativ. Ştiam că Elisa îmi cerea o explicaţie, un motiv al prezenţei mele acolo; mă privea cu ochii ei mici nelinişti şi oarecum inchizitori. M-am mărginit la a-i spune de ce nu venisem mai des în ultimii ani, încercând în felul acesta să-i abat atenţia de la sora mea şi de la vizita mea neprevăzută.

– Ştiţi doar că pe Amalia nu a atras-o niciodată peisajul acesta atât de arid. Totuşi, cred că de acum înainte am să vin mai des. Îmi închipui că Sara v-a spus când a venit pe aici că m-am despărţit, nu-i aşa?

– Nu, nu mi-a spus nimic. Sora ta a fost întotdeauna foarte discretă. Îmi pare tare rău. Când s-a întâmplat?

– Acum mai bine de un an.

– Iar tu, cum te simţi?

– Sunt bine, nu se vede? i-am răspuns, încercând să zâmbesc. Adevărul e că de fiecare dată când vin aici mă simt tot mai bine şi mereu mă întreb acelaşi lucru: de ce să nu vin mai des? Locul acesta mi se pare în continuare cel mai frumos din câte am văzut. Apoi, am început să îmbătrânesc, şi ceea ce îmi trebuie acum cu adevărat e liniştea, să mă aşez pe terasă şi să nu fac nimic, să mă uit la peisaj, să văd cum trece timpul. Prea am muncit toată viaţa fără oprire.

Elizei îi străluceau ochii. A schiţat şi ea un surâs: la fel ca mine, credea că nu mai era un alt loc ca acela, cu toate că viziunea ei asupra lumii era mai simplistă decât a mea; Elisa avusese norocul de a se naşte în mijlocul paradisului.

Aş fi vrut s-o rog să se aşeze lângă mine pe terasa acoperită. Părinţii mei o cunoşteau încă de când veniseră pentru prima dată aici. La scurt timp, Elisa avea să se ocupe de casă în timpul perioadelor când nu era locuită. Când veneam în vacanţe, obişnuia să o ajute pe mama la treburile casnice, iar la puţină vreme au legat o adâncă prietenie care a durat aproape patruzeci de ani.

Nu mă simţeam în stare să vorbesc despre mine şi despre o familie care nu mai exista ca atare, şi cu atât mai puţin să mint în continuare în privinţa Sarei. Mă înfioram la gândul că vorbeam despre sora mea moartă ca şi cum ar fi trăit încă. Poate că ar fi fost mai bine să-i spun adevărul încă de la început, dar nu am avut curaj, aşa că am schimbat subiectul, începând să mă interesez de ea. Elisa moştenise de la familia ei o bucată de pământ pe care a învăţat să-l cultive când i-a murit soţul. Însă nu i-a mers prea bine; apoi, culturile aveau nevoie de multe îngrijiri şi de apă, ceea ce nu era lucru uşor în acel loc bătut de soare. Pe de altă parte, Elisa îşi dorise dintotdeauna să deschidă un restaurant; îi plăcea mult să gătească şi se pricepea foarte bine la asta. Astfel încât, atunci când a strâns destui bani, cum familia ei era una dintre cele mai înstărite din sat, a construit restaurantul pe terenul acela viran. În scurt timp, restaurantul ei ajunsese unul dintre puţinele locuri pe o rază de câţiva kilometri unde puteai să mănânci bine. Nu ducea lipsă de muncă de când, cu câţiva ani în urmă, la mijlocul anilor optzeci, aproape de sat se introdusese un sistem de sere ce luase o asemenea amploare, încât acestea se întindeau ca un uriaş cearşaf argintiu de cealaltă parte a văii. Dezvoltarea economică le avantajase şi pe celelalte comunităţi aflate ceva mai departe de coastă, dar mai ales pe locuitorii acelui sat. Toată lumea din zonă se îmbogăţise. Apoi, când venea vara sau perioada vacanţelor, Elisa avea şi mai mult de lucru mulţumită febrei ecologiste şi interesului faţă

de locurile păstrate oarecum intacte precum era acesta, pentru că fusese declarat Parc Natural. Am întrebat-o de restaurant, de oamenii din sat, de schimbările din ultimii ani, şi i-am elogiat frumuseţea fiicei:

– Este la fel ca dumneavoastră, am adăugat.

– Toată lumea spune că semănăm foarte mult, eu însă cred că ea e mult mai frumoasă decât eram eu, spuse ea, dându-şi părul după ureche plină de mândrie. Este o fată hotărâtă, ştie ce vrea.

– Are pe urmele cui să meargă, i-am răspuns, punându-i mâna pe umăr.

Am aflat atunci că Sarasur studiase farmacia şi că lucrase mai mulţi ani ca farmacistă în capitala provinciei.

– Dar Sarei îi era dor de mare şi s-a întors aici după doi ani. A hotărât să deschidă o farmacie în sat. De vreo opt luni aşteaptă să i se dea licenţa de deschidere. Până o primeşte, mă ajută la restaurant, chiar dacă ei nu-i prea merge povestea cu gătitul. Bine, adăugă ea, după o pauză, nu prea îi place să gătească. Şi ştii doar că pentru gătit, ca pentru orice de pe lumea asta, trebuie să ai vocaţie. Adevărul e că sunt foarte bucuroasă că s-a întors; mă simţeam singură fără ea. Prezenţa ei aici mă mai însufleţeşte, este foarte iubitoare. Are grijă de mine. Şi mai ales mereu e binedispusă, asta contează cel mai mult: râsul.

Când am terminat de băut cea de-a doua cafea, Elisa s-a scuzat, uitându-se la ceasul din perete care încă se mai afla în salon:

– E tare târziu şi încă nu am făcut nimic. Trebuie să mă pun pe treabă. Vrei să-ţi pregătesc ceva anume

de mâncare? Mă gândisem să-ţi fac o supă de peşte. Deşi cred că ai face mai bine să vii la restaurant; aici eşti prea singur şi nu e bine. Nu ştiu, dar arăţi cam deprimat. Nu ţi s-a întâmplat nimic, nu-i aşa?

Am dat din cap că nu, apoi am încercat să schiţez un surâs cât se poate de convingător.

– Nici vorbă. Numai că, după stresul şi problemele din oraş, e nevoie de ceva timp ca să te adaptezi la un alt ritm. Câteodată mă întreb dacă nu aş putea să mă stabilesc aici şi să uit, cel puţin pentru o vreme, de viaţa pe care o duc. Nu ştiu, dar am impresia că mi se scurge ceva printre degete, că trăiesc fără să-mi dau seama de nimic. Poate că e din pricina vârstei. Cred că am îmbătrânit şi ce e mai rău este că au trecut anii pe nesimţite.

Elisa a schiţat un gest de nedumerire şi dezgust. Cred că-şi imagina că ceva nu mergea bine, dar, precaută, nu a vrut să insiste. S-a ridicat de pe scaun, mi-a răvăşit cu mâna părul albit, iar apoi s-a îndreptat spre uşa de la intrare.

Înainte să plece, în clipa când a trecut pragul uşii de sticlă, eram pe punctul să o întreb dacă Sarasur era căsătorită sau divorţată, dacă avea un prieten sau nu, dar nu am avut destul curaj. Apoi, dacă stăteam bine să mă gândesc, ce conta pentru mine starea civilă a fiicei sale... Era doar o curiozitate. Cu toate acestea, mi se părea ciudat că nu se referise la niciun bărbat atunci când mi-a povestit despre ea. Atunci când femeia a dispărut printre umbrele salonului, am luat din nou caietul Sarei şi am continuat să citesc de unde mă oprisem.

8 ianuarie 2000

Mi-a fost publicat ultimul roman. Într-un moment de supraestimare a succesului comercial, editorul a hotărât să se prezinte în ziua lansării, adică pe 6 ianuarie 2000. Nu mă deranjează să fac câteva concesii, din punctul meu de vedere oarecum nesemnificative, pentru a trezi un ecou în presă. Cu toate acestea, nimic din cele prevăzute nu s-a întâmplat, şi în ciuda unei mese rotunde după care jurnaliştii au fost invitaţi la un „vin bun din partea locului", niciun ziar nu a pomenit despre eveniment. Prefer să fiu o înfrântă decât o tristă. Să mă întorc la o vreme a liniştii. Când va veni oare noaptea când nu-mi voi mai aparţine? Asta se întreba Camus.

O vreme a tăcerii. Doar o dată i-am fost infidel Amaliei, iar romanul *Vremea tăcerii* a fost motivul trădării mele. Citisem acea carte cu ani în urmă, dar de ceva timp nu mai citeam nimic nou, în afară de acest roman pe care îl citisem la momentul respectiv şi care îmi plăcuse. Astfel încât am asistat la un congres de psihiatrie care anul acela avea loc în Lima şi am luat cartea cu mine. Întâmplarea a făcut ca această carte care îmi plăcuse atât de mult să prilejuiască întâlnirea cu o femeie extraordinară. Ea mi-a înapoiat-o când am uitat-o în cafeneaua hotelului în cea de-a doua zi a şederii mele.

– Cred că îţi aparţine, spuse ea, arătându-mi cartea.

Adevărul este că eu i-am aparţinut ei. Poate că încă îi mai aparţin. Era o femeie generoasă, splendidă,

venea și se retrăgea din mintea mea făcându-și de fiecare dată tot mai mult loc, ocupându-mi fiecare idee, fiecare emoție. Niciodată nu mai simțisem atâta plăcere, ființa mea mustea de atâta dorință; toată această vreme a tăcerii am fost un altul. De multe ori mă gândeam că femeia aceasta îmi fusese predestinată, că poate cu ea aș fi fost oarecum fericit. Nu aveam să aflu niciodată. Nu vreau să vorbesc acum despre asta. Nu contează cum se numește. Am continuat să parcurg, după cele cincisprezece zile, la limita credibilității, pașii deja orânduiți ai vieții mele prestabilite, ordonate. Presupun că și ea a făcut același lucru. Nu ne-am mai văzut niciodată. Am continuat să citesc plin de durere, cu o apăsare în gura stomacului care mă silea să respir mai repede decât normalul. Sunt momente în viață când trece prin fața noastră o urmă de fericire. Poate că dacă aș fi stabilit o relație formală cu acea femeie, nu aș fi păstrat o asemenea amintire. Totul se alterează, totul se distruge, era posibil oare să fi distrus acele zile minunate, inegalabile, dacă în loc de cincisprezece ar fi fost șaisprezece? Nu voi afla niciodată.

Februarie, noapte de carnaval

Mă îmbrac pentru a ucide. Mă aranjez știind dinainte toate subterfugiile care îl pot scoate pe un bărbat din minți. Sunt niște ființe atât de fragile, atât de primare la modul cel mai stupid. Toți, mai puțin el. Mă îmbrac astfel încât să mă dorească, el însă nu mă privește. Este un intrus în viața mea, nu ar trebui

să mă gândesc la el, să-mi îndrept spre el dorințele mele. La reuniunile nesfârșite la care asist uneori încerc să fiu radicală la modul magistral în gânduri, în reflecții, dar pentru el rămân invizibilă. Apoi ajung acasă expirată, ca un ziar din ziua trecută. Fără cuvinte care să poată exprima atâta umilire.

M-am întors în parc, aceasta este ultima dată când vin aici. Azi au găsit-o moartă pe una dintre colegele mele. Lili îmi mărturisise de ceva vreme că voia să renunțe la asta, că se săturase. Că prefera să se ocupe cu orice altceva decât să mai facă o altă felație vreunui porc. Ea, la fel ca și celelalte, are datorii la „reprezentantul" ei. Mai bine de optzeci la sută din banii pe care îi câștigă ajung în buzunarele peștilor. Nu este ușor să închei cu afacerea asta altfel decât cu picioarele înainte. Trebuie ca Lili să-l fi înfruntat pe proxenet. Eu eram pe cont propriu, știam că-mi riscam pielea. Moartea ei mă determinase să iau o hotărâre; ea nu avea să se mai prostitueze printre copaci, și nici eu nu aveam s-o mai fac. Au găsit-o făcută bucăți într-un container de gunoi.

În ultimul an, înainte de vestea morții Sarei, nu-mi amintisem de ea nici măcar o dată. Ba nu, mint, întrucât cu ocazia publicării ultimului ei roman, Amalia îmi spusese într-o zi la telefon că îl citise și că urma să se întâlnească cu sora mea la o cafea. Îmi amintesc

că m-a sunat mai târziu să-mi explice că Sara îi povestise că era foarte interesată de cineva, că se îndrăgostise nebunește de un bărbat, dar că acesta nu-i împărtășea sentimentele. Cum putea să se prostitueze o femeie care nu avea nevoie de bani pentru a supraviețui? Ce a determinat-o – dacă episoadele din parc sunt reale, așa cum par – să treacă printr-o experiență atât de umilitoare, atât de înjositoare? Mai ales dacă era îndrăgostită. Oare ce căuta Sara?

Am sunat viața, nu răspunde, poate că a plecat. Suferința, contrar față de ceea ce se spune de obicei, nu mă purifică; mă distruge. De altfel, toată coerența pe care o dau personajului meu, prostituatei Sara, nu face decât să-mi trezească un sentiment tot mai adânc de frustrare din cauză că nu mă arăt așa cum sunt: contradictorie, demnă de dispreț, nehotărâtă până la disperare. Sunt o fraudă. În fiecare dimineață, când în cele din urmă, după multe șovăieli, reușesc să mă trezesc, somnul șterge tot ceea ce am fost până în acel moment. Fiecare zi e ca și cum ar fi prima din viața mea, la fel de nocivă, la fel de inutilă și neproductivă. Știu că ziua aceasta se va risipi în uitare, înlocuită de cea care-i urmează. Poate că fratele meu ar numi acest fenomen amnezie repetitivă sau ar folosi un alt termen tehnic care pentru el sună atât de firesc chiar și atunci când descrie zborul unui porumbel. De aceea, singura metodă pentru a-mi veni în fire este scrisul. În felul acesta mă citesc pe mine însămi. Citesc ceea ce am fost ieri; sau mai înainte. Așa nu uit niciodată.

Chiar dacă nu mă recunosc, știu că este singurul mod de a mă menține, de a asigura că nu m-am născut azi, așa cum simțurile mă obligă să cred, ci că am o viață în spate, o viață însemnată în mii de caiete. Bine, poate că nu sunt decât zeci. Însă sunt mii de pagini, unele dintre ele imposibil de descifrat. Vina o are alcoolul, la fel și somniferele, care mă ajută să dorm, dar care îmi ucid caligrafia. Îmi dau seama că alcoolul mă înjosește; am devenit conștientă de acest lucru citindu-mă; cu cât beau mai mult, cu atât mă aflu mai departe de cea care vreau să fiu. Devin crudă. Și știu că singurul lucru dorit de mine este să am un bărbat în pat și să-l îmbrățișez în tăcere, fără cuvinte care să ne identifice. Nu cer mult, dar pare imposibil de atins. Am nevoie de cineva pentru a-mi aminti că toate astea au un sens. Cineva care, după liniștea perfectă din timpul nopții, să-și ia rămas-bun și să plece. Doar atât. După acest drum lung prin viață, nimeni nu-și ia rămas-bun de la mine. Lacrimile nu pot decât să-mi amintească de un șir nesfârșit de despărțiri, de îndepărtări, să-mi arate că totul se rupe. Ar fi trebuit să nu mă fi născut, dar lacrimile persistă. Ce am făcut. Zilele se întorc împotriva mea de parcă m-aș fi născut vinovată, de parcă aș fi făcut ceva oribil încât să merit să fiu disprețuită. Zilele mele au fost o încercare continuă și nesfârșită de a-mi câștiga viața. Dar începeam să-mi dau seama că viața nu se poate câștiga. Nu era de partea mea. Nu conta din ce motive. Ce făcusem ca să merit asta. Nu ne înțelegeam bine. Uneori mă gândeam, pentru a răbda acest supliciu, că poate atâta

suferință avea să mă ducă undeva, avea să mă facă mai înțeleaptă sau măcar mai puternică, dar singurul lucru pe care mi l-a dat, dacă se poate spune așa, a fost o umilință covârșitoare. Acum când m-am eliberat de viață, când am hotărât că nu este necesară, că pot să trăiesc fără ea, nu mă simt mai bine, ci mult mai slabă. Nu există nicio cunoaștere care să-mi permită să fiu liberă. Trăiesc în acest perete, țintuită în mine însămi. Nu mai îmi găsesc alinare nici în cuvinte, nici în cunoaștere. Nu-mi găsesc scăparea nici în bărbații care mă doresc, nici în cei care mă posedă. Nici în cei care mă fac să sufăr cu tăcerea lor, nici în cei care mă agasează cu telefoanele lor. Nimeni nu știe unde mă aflu; eu cu atât mai puțin.

Mă luptam cu dorința de a citi în continuare și de a înceta să mai citesc. Închideam ochii, apoi îi deschideam iarăși. Mă durea sora mea, mult mai mult decât aș fi putut să cred, să-mi închipui, să simt, să bănuiesc înainte de moartea ei. Mă durea durerea ei ascuțită, nemulțumirea ei dusă până la sălbăticie, construită pe un teren mlăștinos, ostil și irespirabil.

Nicăieri nu-și găsea pacea. Totul pentru ea era o nemulțumire fără margini. Pentru ea nu a existat liniște. Acum cel care nu-și găsea liniștea eram eu. Uneori, scrisul ei era ordonat, alteori, haotic, imposibil de recunoscut, cu atât mai greu de descifrat. Cuvintele scrise, frazele ca niște arme albe tăioase, atât de îmbibate de ea, literele Sarei, toate se implântau în ființa mea ca niște pumnale ascuțite, mă sfâșiau,

îmi jupuiau pielea. Niciodată nu mai citisem ceva atât de devastator. Nimic nu mă mai mişcase într-atât de-a lungul carierei mele. Dar, când oare mă mişcase ceva? Dar cum să nu mă fi mişcat? Mă simţeam ros din toate părţile. Vedeam sângele câinelui strălucind violaceu sub lumina farurilor. Era posibil ca acel câine mort să fi rămas mai departe acolo, cu labele zdrobite şi sângele uscat pe şosea sub soarele de iarnă. Simt nevoia să mă agăţ de cuvinte, de cele ale Sarei, de ale mele. Sunt, poate, singurul lucru de care mă pot prinde. Poate că Sara a avut dreptate în privinţa lor. Poate că asta i s-a întâmplat: a încetat să mai scrie. Niciodată nu am văzut-o pe Sara beată, de fapt; de ce să neg, nu am văzut-o niciodată.

1 martie 2000

Azi am cunoscut pe cineva, poate că este bărbatul pe care îl caut de atâta vreme sau, poate, tocmai am început să-l caut.

Stau aşezată aici, încercând să-ţi descifrez lipsa,
Lumina destramă umbrele
Iar ochii tăi îmi tremură printre degete
Tot ce vreau e să mă înalţ până la ei ca să aud viaţa.

În sfârşit citeam ceva din care răzbătea o scânteie de speranţă. Dacă era în stare să scrie aşa ceva, să simtă o vagă bucurie, nu era totul pierdut. Rândurile acestea lăsau să se întrevadă un oarecare entuziasm. Poate că Sara era în stare să se îndrăgostească,

liniştită, fără ranchiună. Poate că acesta era defectul ei faţă de bărbaţi: se dăruia prea mult, se dăruise pe sine de prea multe ori fără să simtă nicio mulţumire. Ea asociase dragostea cu un sentiment de durere profundă şi intrinsecă. Se oferea fără pudoare. Oare era acesta bărbatul la care se referise mai înainte, despre care îmi vorbise cândva Amalia sau era altul? Iar dacă era el, de ce spunea că a cunoscut un bărbat, când pe acesta îl cunoştea deja? Oare era adevărată afirmaţia Sarei cu privire la faptul că uita ceea ce i se întâmplase cu o zi înainte, că fiecare zi îi părea cea dintâi?

22 martie

L-am văzut din nou, deşi sunt femeia cea mai neînsemnată, iar el îşi petrece vremea doar cu cei din lumea aleşilor. Mă simt atât de mică, atât de ignorată; de ce, de ce nu contez pentru el, de ce nu-mi citeşte scrierile. Pare că e interesat doar de cei faimoşi, doar de cei care se bucură de prestigiu şi putere; cei care au un glas. Deşi cine ştie dacă până acum poate nu a avut timp să se gândească la mine. Sper să fie asta, poate că încă nu m-a văzut. Nu ştiu, este ceva ce-mi doresc, dar care rămâne neatins, necunoscut. Este un bărbat, ca toţi cei pe care i-am cunoscut în ultima vreme, indiferent faţă de femei. Cum de nu mă vede, de ce nu mă vede? Este singurul care nu îşi dă seama de prezenţa mea. Pe când ceilalţi sunt interesaţi de mine şi mă doresc, el nici măcar nu şi-a dat seama că exist. Eu ştiam, ştiam că tot ce aş fi făcut nu avea niciun rost, iluziile zadarnice erau ca nişte funii care mi se

destrămau în palme, mult prea slabe ca să mă pot ține de ele și să ies din hăul acesta stupid. Crezusem, am crezut, ajunsesem să cred că fiecare dintre bărbații cu care mă culcasem – deloc puțini – îmi va da destulă luciditate încât să înțeleg în sfârșit lumea.

„Ea, atunci când se îndrăgostea, o făcea cu o ferocitate devastatoare dintr-o lipsă acumulată a respectului de sine: devenea automat un fel de vânzătoare specializată în sentimente la mâna a doua, și, prin urmare, imposibil de calculat". Djuna Barnes, Pădurea din noapte. *Oare Barnes vorbește despre mine?*

Niciodată nu am fost o persoană religioasă, deși am studiat într-un colegiu de maici, sau poate, tocmai de aceea, niciodată nu am crezut în nimic. Am însă o stampă reprezentându-l pe Iisus Hristos cu mâinile legate din Ayavaca. De fapt, este vorba despre o stampă aflată într-o sticlă, un fel de amuletă aducătoare de noroc; cel puțin asta zicea fratele meu că îi spuseseră indienii incași atunci când i-au vândut-o. Înăuntrul sticlei sunt pietre, scoici, bucăți de pânză, frunze, rădăcini, ba chiar sunt sigură că trebuie să fie și câțiva viermi morți. Indienele l-au sfătuit să o păstreze mereu plină cu ulei. Am pus-o pe birou; nici măcar nu știu cine este Domnul din Ayavaca, de unde este originar. Este îmbrăcat cu o tunică violet-aurită pe margini, cu ochii închiși pe jumătate și cu o expresie de o durere nemărginită manifestată

de felul în care își ține mâinile sub piept, de parcă și-ar fi ținut vintrele să nu iasă, să nu se desfacă. Mi l-a adus Pablo când s-a întors din Lima. Până atunci nu-mi mai făcuse niciun cadou. Nu știu de ce a făcut asta tocmai acum. Mi-a spus că a fost la un congres de psihiatrie din Peru și că a găsit la un vânzător ambulant sticla asta despre care se spune că aduce noroc. Nu știu nici de ce și-a amintit de mine, când asta nu se întâmplă niciodată, dar așa s-a întâmplat: și-a amintit de mine și mi-a dăruit-o. Ce gest simplu și deosebit. Fratele meu și-a amintit de mine. Cu toate că gestul mi s-a părut straniu, trebuie să recunosc că mi-a plăcut. M-a mișcat oarecum. Oare ce i s-a întâmplat în Lima de a hotărât, așa, dintr-odată, să-mi cumpere ceva? Cu tot ceea ce presupunea acest lucru. Oricum, sticla aceasta se află lângă calculator. Chiar dacă nu cred în noroc, așa cum nu cred nici în oracole sau în ghicitul viitorului, cu toate acestea, în ultima vreme, de fiecare dată cu tot mai multă asiduitate, caut un răspuns în practica I Ching. *Adevărul e că de fiecare dată mi se pare mai puțin convingător. Niciodată nu-mi spune ceea ce vreau să aud. Întotdeauna o ia pe departe, pe când eu am nevoie de răspunsuri concise, tăioase. Apoi, culmea e că am descoperit că este o carte de ghicit în care se spune că femeia trebuie să se supună bărbatului. Acum câtva timp am citit că Ang Lee, un cineast chinez, a organizat un adevărat ritual budist în acel loc în care urmau să înceapă filmările. Lucrul acesta m-a mai liniștit, pentru că eu îmi descopăr noi manii în fiecare zi: o lumânare albă pentru inspirație,*

tămâie de santal, ba chiar zilele trecute mi-am cumpărat un balsam energizant pe care, după cum îmi spusese vânzătoarea, trebuia să mi-l aplic pe spatele lobului urechii. Iar în cele din urmă, înainte să mă așez să scriu, fac o reverență înspre cele patru puncte cardinale. Aceasta e o noutate, învățată de la Ang Lee. Ar trebui să-i văd un film și să aflu astfel care este rezultatul ritualurilor. Dacă i-aș mărturisi cuiva toate aceste obiceiuri zilnice înainte de a mă apuca de scris, ar crede că mi-am pierdut mințile. Ceea ce nimeni nu bănuiește este că niciodată nu am fost în toate mințile. Iar apoi, ce înseamnă să fii în toate mințile? Cine poate spune în zilele noastre că se slujește, posedă, se bucură de vreun fel de judecată? Oricum, dacă trebuie să fiu sinceră, știu că toate aceste tabieturi nu sunt altceva decât o formă de a amâna prezența în fața calculatorului. Adeseori mă întreb dacă îmi place cu adevărat să scriu. Sau dacă, așa cum am citit acum câtva timp că afirma un psihanalist, scriitura este o porție de masochism de care are nevoie orice ființă umană. Luciditate, indiferență; țipetele autentice ale disperării sau ale frumuseții.

Îmi amintesc perfect ziua în care am văzut ghereta cu produse făcute în selvă. Mă plimbam cu ea pe străzi și am intrat în piață, purtați de curiozitate, vrăjiți de culorile vii și dornici să stăm la umbră sub prelate. Aici găseai fluturi imenși de un albastru-intens, scorpioni disecați, șerpi de lemn, bastoane de ploaie, care atunci când erau mișcate emiteau un zgomot ca

al picăturilor de ploaie, și mii de amulete pentru noroc, dragoste și deochi. Mi s-a părut amuzant că unei psihiatre faimoase, cunoscută la nivel internațional pentru cercetările ei asupra creierului și sinapselor neuronale, îi plăceau toate obiectele acestea folosite în ritualuri de magie, exorcism și divinație. Eu am cumpărat doar o sticlă pentru sora mea, dar ea și-a cumpărat mai multe: o geantă din plasă, un inel cu piatra corespunzătoare zodiei și o amuletă de pus la gât ca un flacon de sticlă plin cu semințe. Vânzătoarea ne-a explicat că în selvă i se spunea *guairuro*, o sământă care cade din copaci, și că purtau noroc. În afara faptului că purtau sau nu noroc, erau foarte frumoase. De îndată ce și l-a cumpărat, și l-a atârnat la gât, iar în restul zilelor cât am stat împreună nu și l-a mai dat jos nici măcar atunci când făcea duș. Nu știu de ce am cumpărat acea sticlă pentru Sara, poate pentru că trebuia să cumpăr ceva, poate pentru că nu aveam să-i cumpăr nimic soției mele cum de mult timp nu-i mai dăruisem nimic la întoarcerea din vreo călătorie. Apoi, era posibil ca Amaliei să nu-i placă aceste obiecte făcute în selva amazoniană. Ea era o femeie foarte sofisticată. Niciodată nu am fost prea priceput la cadouri, asta pentru că nu știu niciodată dacă ceea ce cumpăr va satisface așteptările persoanei în cauză. În plus, atunci când călătoresc singur, ultimul loc în care mă poate căuta cineva e o zonă comercială sau o piață. Dar atunci, cum am mai spus, totul a fost diferit. De altfel, am făcut lucruri pe care niciodată nu am crezut că le voi face.

Din ceea ce scrisese sora mea începusem să cred că Sara își pierdute mințile cu totul. Deși nu chiar cu totul, din moment ce era în stare să relateze, să consemneze toate aceste ritualuri absurde, ba chiar să le descrie cu o oarecare ironie. Ceea ce mi se părea cel mai ciudat – și ceea ce mă nedumirea cel mai mult – este că de câte ori se întâmplase să ne întâlnim, se purtase cu o absolută normalitate, arăta foarte sigură de sine. Nu îndrăzneam să lansez niciun pronostic, dar poate că, după câte citisem, avea o problemă de dublă personalitate. De puținele ori când ne întâlniserăm în ultimii ani nu-mi amintesc să o fi văzut tulburată, nici îngrijorată, ba chiar dimpotrivă. Da, poate că era vorba despre un caz de dublă personalitate. Dacă într-adevăr era așa, acesta ar fi fost primul caz de dedublare de personalitate din cariera mea, niciodată nu mai avusesem un pacient cu o asemenea tulburare. Sunt cazuri destul de neobișnuite. Dar poate că aveam dreptate. Am citit mai departe pentru a descoperi vreun simptom care să-mi conteste sau să-mi confirme ipoteza. Înainte de a continua, mi-a trecut un gând prin minte pe care am încercat să-l îndepărtez cât mai repede cu putință, întorcându-mă la analiza textului ei: dar dacă ceea ce căutam nu era un diagnostic, ci o justificare a lipsei mele?

Continui să fiu singură, singură ca în prima zi, singură ca în ziua în care mama mi-a spus, într-un puseu de sinceritate malițioasă, perversă, că eu nu aveam tată. De fapt, nu mi-a spus că nu aveam tată,

ci că tatăl meu, cel pe care îl considerasem tată până atunci, nu era tatăl meu adevărat. Cel pe care îl sărutam dimineața înainte să merg la școală. Cel pe care îl așteptam trează noaptea, știind că mai devreme sau mai târziu avea să intre în camera mea ca să-mi ureze noapte bună cu un surâs și să mă gâdile. Bărbatul pe care îl țineam de mână când mă plimbam pe stradă sau căruia îi sugeam degetele pentru că răspândeau o căldură sărată, iar eu îl întrebam de ce erau sărate, iar el îmi răspundea că erau așa ca să-mi placă mie; ființa aceea pe care eu o admiram, pe care o iubeam din tot sufletul, persoana aceea care făcuse posibilă existența mea, care îmi dădea siguranță și o dragoste tăcută, dar solidă, care îmi cumpăra tricouri și care mă lua în brațe când aveam cel mai mult nevoie de asta. Cel care era tatăl meu. Însă nu, nu era tatăl meu. Mama mi-a spus exact așa: cel căruia îi spui tu tată nu este tatăl tău. Atunci mi-am dat seama, a trebuit să învăț că nimic din tot ce este aparent nu există cu adevărat. Astfel, fără să pot împiedica acest lucru, am încetat să-l mai iubesc. Nu pentru că nu era tatăl meu, ci pentru că mă simțeam înșelată. Se dăduse drept altcineva, dar asta nu era ceea ce mă supăra cel mai mult, ceea ce îmi provoca o durere fără margini era faptul că mă mințise, nu puteam să suport asta. De ce, de ce trebuia să mă mintă? Eu l-aș fi iubit la fel de mult, dar acum ce puteam să fac cu toate acele sentimente pe care falsul tată le trezise în mine, cu toată încrederea, dragostea, gingășia, siguranța. În ce să mai cred, dacă el mă mințise? Poate că eram prea mică, prea

mică pentru a accepta o asemenea revelație. Poate că din acel moment nu am mai crezut în nimic, nici măcar în ceea ce se întâmpla în mod evident, de netăgăduit. Încetul cu încetul, în mod mai degrabă inconștient, fără să-mi dau seama de ceea ce mi se întâmpla, am ajuns la concluzia că nu exista niciun loc, niciun spațiu pentru mine. Pe vremea aceea eram o copilă și nu am avut cui să-i împărtășesc rușinea, nu am avut cui să-mi deschid sufletul; din clipa aceea am început să intuiesc câtă putere avea o frază, câtă forță aveau câteva cuvinte, am înțeles brutalitatea zăgăzuită în realitatea asta blestemată. Poate de aceea am hotărât să trăiesc pe un teren unde totul putea sau nu să fie adevărat. Pe acest teritoriu al fanteziei unde nimic nu este așa cum se spune. Mereu mai este ceva în spate care conturează adevăratul sens al frazei, al scenei, al istoriei, al lumii. Aveam dinainte o eternitate pentru a mă descoperi, știind că niciodată nu aveam să aflu cine sunt.

Nu terminasem de citit pagina, dar nu eram în stare să continui. M-am întors în gând asupra cuvintelor ei. Am încercat sau am vrut să încerc să le contemplu de la distanță, fără să mă gândesc, de parcă nu m-ar fi afectat, nu m-ar fi atins, de parcă ar fi fost istorisirea unei necunoscute. Cine putea să-mi spună ce este și ce nu este rodul fanteziei? Da, poate că totul nu era decât o simplă fantezie. Cum puteam să mă conving de acest lucru? Acum, chiar în acest moment. M-am gândit că poate nu era decât o iluzie.

Nu apărea niciun nume propriu, putea fi vorba foarte bine doar de nişte însemnări pentru una dintre povestirile ei. Nu mă simţeam în stare să-mi imaginez, acum, dintr-odată, la cei cincizeci şi trei de ani ai mei, ce conţineau aceste fraze; cum sora mea, sora care fusese Sara, nu era fiica tatălui meu: Ce prostie! Dar dacă ar fi fost adevărat? Asta însemna că eu nu eram fratele ei bun, ci fratele vitreg. Totul părea atât de ireal, atât de ieşit din comun, încât am încercat să amân clipa înţelegerii acestei confesiuni scoase dintr-odată la lumină. Chiar dacă poate nu era neapărat o confesiune, sau poate da? Aceasta îi era moştenire şi testament deopotrivă. Şi-ar fi imaginat Sara că eu aveam să-i citesc însemnările? Oare i-a trecut vreodată prin minte că cineva avea să ţină în mâini ceea ce scrisese ea? S-a gândit oare, în vreun moment de luciditate, că, dacă eram consecvent în indiferenţa mea infamă faţă de ea cât timp fusese în viaţă, nu ar fi trebuit să-i pun în pericol secretul? Poate ar fi crezut că eu nu aveam niciun interes faţă de aceste scrieri, să descopăr ce ascundeau aceste caiete. Da, probabil s-a gândit că aveam să le arunc sau, în orice caz, să le las uitate în vreun colţ, fără să le deschid, fără să fie văzute de ochii mei. Dar de ce să rişte când putea să le fi distrus? Asta în cazul în care nu s-ar fi sinucis, adică în situaţia în care moartea ar fi luat-o pe nepregătite. Nelămurirea aceasta mă tortura. Apoi, mă obliga să cred că poate nu eram eu cititorul la care se gândise pe când scria aceste rânduri, dar exista şi posibilitatea ca ea să se fi sinucis şi că nutrea speranţa ca eu

să fiu interlocutorul ei. Oare acest caiet îmi era adresat? Cui se adresa oare dacă nu mie? Da, m-am gândit că acesta era un testament dedicat privirii mele fugare, nevoită să se înfrunte în cele din urmă cu ceea ce fusese existența ei, cu ochii și buzele ei. Ea nu a arătat niciodată că-i purta ranchiună mamei. Pare că asumase acest adevăr ca pe o evidență sau, mai bine spus, ca pe o pedeapsă. Întocmai ca pe o pedeapsă meritată. Dar nu am văzut-o niciodată lipsită de amabilitate față de mama. Nu-mi amintesc să o fi auzit certându-se cu ea, nici măcar atunci când era o adolescentă rebelă. Oricum, cu cine avea o relație mai tensionată era cu tata. Cum am putut să stau atât de departe de adevăr, atât de închis în mine? Pentru fiecare dintre noi există o realitate proprie, dar aceasta nu are nimic de-a face cu marea Realitate.

Revino la mine veche pace a ignoranței. Am fost un laș, un nenorocit care a avut întotdeauna grijă să trăiască o viață fără riscuri. Ea în schimb nu s-a ferit de nimic, s-a înfruntat cu destinul indiferent de ce-i oferea. În ceea ce mă privește, însă, tot ceea ce am făcut de-a lungul vieții mele a fost să mă apăr. Am trăit închis într-o închisoare, da, printre bolnavi mintal, însă nebunii erau ceilalți. Eram stupefiat, mi-era teamă să citesc mai departe, mi-era milă și rușine de mine. Eu eram doar un spectator al catastrofelor celorlalți, până acum umblasem prin viață în vârful picioarelor. Totul mi se părea insuportabil. Deși poate într-o realitate insuportabilă se află calea de ieșire din insuportabil, sau cel puțin asta era ceea ce le spuneam

pacienților mei depresivi. Sora mea de o mamă și de un tată sau sora mea vitregă sau oricine ar fi fost ea fusese o femeie care a trăit intens, care se zbătuse pentru a-și găsi locul în lume. Dacă nu era fiica tatălui meu, atunci a cui era? De unde scosese o asemenea afirmație, atât de surprinzătoare și extravagantă? Oare era adevărat? Am aprins o țigară și am început să mă învârt în jurul mesei din salon, ca un șoarece de laborator care străbate singura traiectorie posibilă; aveam senzația că sângele nu-mi iriga creierul, nu puteam să judec limpede, nici măcar nu puteam gândi. După ce mă învârtisem deja de mii de ori în jurul mesei, a intrat Elisa pentru a-și lua rămas-bun. Nu voiam s-o rețin, dar ea era singura care putea să-mi ofere vreo pistă.

– Elisa, mai știi anul când s-a născut sora mea? Îmi amintesc, cred, că eu și mama am petrecut aici iarna dinainte. Pe vremea aceea trebuie să fi avut vreo nouă ani.

– Bineînțeles că-mi amintesc, chiar dacă au trecut mai bine de patruzeci de ani. Pe atunci mama ta venea cu tine în sat, rămâneați amândoi aici cele trei luni cât ținea vara. Tatăl tău muncea și obișnuia să vină cu avionul aproape la fiecare sfârșit de săptămână. Îmi amintesc că mama ta se simțea foarte singură, iar eu profitam de clipele când nu aveam nimic de făcut ca să vin până aici și să-i țin de urât, ei bine, ne țineam amândouă de urât. De ce mă întrebi?

– Știți doar cum e cu memoria. Mi-am adus aminte deodată de Sara când era nou-născută, dar nu pot să

mi-o amintesc pe mama însărcinată. Vara despre care vorbiți este vara în care a rămas însărcinată, nu-i așa? Întâmplarea asta trebuie să fi făcut mare vâlvă. Presupun că după aproape zece ani nu se mai aștepta să aducă pe lume un copil.

– Da, îmi amintesc că în vara aceea am vorbit că erai singur și de cât de mult i-ar fi plăcut să-ți dea un frățior. Dar de multă vreme credea că nu mai era cu putință. Mama ta avea probleme de sănătate, adică hormonale, nu știu foarte bine despre ce era vorba, dar nu reușea să rămână însărcinată...

Elisa a rămas tăcută. Eu am vrut să aflu ceva mai mult și am insistat:

– Și atunci, cum s-a întâmplat?

– Îmi amintesc că mi-a spus într-o zi, de-acum vara era pe sfârșite. Ne plimbam pe plajă, iar tu îți făceai somnul de după-amiază. De mic erai un somnoros. Ei bine, mi-a spus chiar așa, dintr-odată, cum mama ta era o persoană directă: „Elisa, aștept un copil." Am felicitat-o, pentru că știam cât de mult și-l dorea. În seara aceea am fost cu tine în sat, nu-ți amintești? Tu erai foarte bucuros, pe atunci aveai doar nouă ani, dar abia așteptai să ai un frățior. În sat ne-am întâlnit cu soțul meu și cu niște prieteni ai tatălui tău veniți în concediu, care ni s-au alăturat și ei la petrecere. Iar după un an, eu am fost cea care i-am dat aceeași veste mamei tale.

– Da, îmi amintesc când mi-a spus mama despre aceasta, dar nu sunt în stare să-mi amintesc nimic mai mult, doar de cuvintele ei. Spuneți că mama era foarte singură, dar nu avea prieteni, nu se întâlnea cu nimeni?

– Ba da. Uneori pleca pe mare cu José Luis și Maite, cei din casa mare, și cu alți prieteni care au venit în vara aceea și și-au închiriat case în sat. Da, și cred că pe atunci se întâlnea și cu Fernando, fostul proprietar al casei care se află pe Colina del Fraile. Fernando era foarte simpatic și amabil. Însă nu l-am mai văzut pe aici. E ceva vreme de când a vândut casa, cred că a plecat în Statele Unite, dar nu sunt foarte sigură. Am aflat însă că soția lui, care trebuie să fi fost depresivă, a profitat într-o zi de absența soțului și s-a aruncat de la fereastră. Era o femeie cam ciudată, ieșea foarte puțin, iar atunci când o făcea, nu deschidea gura. N-am aflat niciodată ce s-a întâmplat cu adevărat. El era foarte simpatic, deși, uneori... arăta cam trist, oarecum tulburat.

După ce am vorbit cu Elisa, am făcut repede un duș, am desfăcut valiza, am pus lucrurile din ea pe pat și m-am îmbrăcat. Aveam nevoie să fac o plimbare, să mă limpezesc. Să beau ceva, să văd și alte figuri decât pe cea a surorii mele oglindită în fiecare din rândurile ei. Ajunge, mi-am spus. Nu mai eram în stare să citesc. La ora opt seara, starea mea de confuzie atinsese punctul culminant. Închisesem caietul, iar după ce am mâncat nu am mai avut putere să-l deschid, punând capăt astfel posibilității de a reconstrui chipul devastator al Sarei. Niciodată, nicicând nu mi-aș fi închipuit în ce mocirlă se afundase. Nu avea nicio țintă, trăia pur și simplu consecințele finale ale actelor ei. Îi era teamă de bărbați, și cu toate

acestea pornea în căutarea lor în mod compulsiv, bolnăvicios, delirant. Ce bine ar fi fost dacă aş fi putut să intuiesc ceva din chinul ei. În aparenţă era o femeie integră, care făcea ceea ce-i plăcea să facă, un spirit liber care ducea o viaţă ordonată, chiar disciplinată, pentru a-şi putea termina scrierile.

Toată seara m-am tot gândit la ce-mi spusese Elisa. Acest Fernando era un individ misterios. Nu-mi amintesc să se fi vorbit vreodată despre el, nici măcar nu-mi amintesc de el, deşi, dacă s-ar fi întâlnit cu mama în vara aceea destul de des, trebuia să-mi fi amintit. Oare mama avusese vreo relaţie sentimentală cu Fernando? Oricât de mult m-am străduit, nu am reuşit să scot la lumină nicio amintire din vremea aceea. Oare Sara era fiica lui Fernando şi nu a tatălui meu? Şi, chiar dacă ar fi fost aşa, ce sens avea ca mama să-i spună asta Sarei, de ce voise ca fiica ei să ştie acest secret? Nu puteam crede decât că mama distrusese viaţa surorii mele absolut gratuit. Sau poate că nu conta asta pentru Sara. Nu, era cu neputinţă, oricine ar fi fost afectat să afle că cel pe care îl considera a-i fi tată de fapt nu este, cu atât mai mult o afecta pe Sara, ţinând seama de vârsta ei când mama i-a făcut această mărturisire. Iarăşi era ciudat faptul că Sara nu întrebase cine era adevăratul ei tată. Deşi poate nici mama nu ştia sau nu voise să-i spună, sau poate că Sara ştia, dar nu scrisese nimic. Toate întrebările acestea îmi dădeau târcoale şi nu izbuteam să găsesc un răspuns potrivit. Ba chiar mi-a trecut prin cap că aş putea descoperi unde se află acum acest Fernando.

Poate că încă mai trăia. Nu, nu puteam să-l găsesc și apoi să-l întreb: Spuneți-mi, vă rog, dumneavoastră sunteți tatăl unei femei care acum ar fi împlinit patruzeci și trei de ani? Ați avut o relație amoroasă cu mama acum aproape jumătate de secol. Patruzeci și trei de ani este o perioadă prea mare de timp. Am eliminat ideea de a porni în căutarea acestui bărbat. Am hotărât că cel mai bine pentru mine era să fac o plimbare și să-mi limpezesc puțin gândurile.

Când am ieșit din casă, noaptea era limpede, deasupra mării plutea o mantie scânteietoare care se pierdea în infinit, iar la orizont se întrezăreau câțiva nori risipiți. Am vrut să merg pe jos până în sat, aflat la numai patru kilometri; bătea o briză ușoară, plăcută, și m-am gândit că în felul acesta aveam să mă mai dezmorțesc. Dar drumul era plin de noroi din pricina ploii torențiale din ziua dinainte, așa că am renunțat la idee, m-am întors spre casă și am luat mașina. Drumul de țară era plin de gropi care păreau pe alocuri adevărate șanțuri. Mă simțeam absorbit, petrecusem trei zile închis în casă cu sora mea moartă. Realitatea, realitatea ei, era excesivă. Din când în când, ochii vreunui pui de iepure sticleau în întuneric, ascunși printre arbuști. Mi-am amintit că unul dintre pacienții mei, diagnosticat cu o puternică depresie endogenă, mi-a spus într-o zi: viața interioară mă mănâncă pe dinăuntru, iar viață exterioară nu am. În noaptea aceea nu mă grăbeam nicăieri, voiam doar să pierd controlul, să mă rătăcesc de mine însumi, poate aveam să reușesc dacă beam; să beau până să las mintea într-un punct mort.

De îndată ce am terminat cele trei beri pe terasa barului de la intrarea în sat, mi-am continuat drumul. În următorul local am cerut un whisky, iar când l-am terminat, am cerut altul. După ce l-am băut pe jumătate pe cel de-al doilea, am simţit o oarecare uşurare. Îmi simţeam paşii greoi şi o uşoară euforie punând stăpânire pe simţurile mele. Am intrat împiedicându-mă în următorul bar, întrucât nu văzusem anunţul cu privire la cele două trepte. Aveam mâinile băgate în buzunarul pantalonului, fapt pentru care puţin a lipsit să nu-mi pierd echilibrul şi să nu cad în nas. Cu toate că îmi făcusem intrarea într-un mod atât de spectaculos, apariţia mea nu a avut nicio consecinţă vizibilă. A trebuit să-mi scot mâinile din buzunar pentru a reuşi să mă aşez pe singurul taburet liber din tot barul. Mă priveam în oglinda de dincolo de tejghea şi nu vedeam altceva decât un chip inexpresiv. Nu ţineam să trec neobservat, chiar dacă, în momentul acela, mi se părea dureros contactul cu semenii. Mi-am scos o ţigară – un gest menit să-mi insufle destul avânt încât să mă adresez chelnerului, care abia făcea faţă atâtor cereri şi care nu-şi ridica nici pentru o clipă privirea dincolo de imediata vecinătate. Mi-am ridicat sprâncenele pe când îmi aşezam ochelarii pe nas – în ultima vreme îi purtam mereu. Ştiam că felul în care vorbeam mă trăda; simţeam efectul alcoolului nu numai în şirul gândirii, ci şi în gesturile greu de controlat, în felul în care îmi pironeam privirea asupra lucrurilor din jur. În momentul acela, în timp ce îl priveam pe chelner,

am emis un sunet cavernos care, din cauza rumorii din local, s-a auzit ca un suspin. M-am privit din nou în oglindă: ridurile se întindeau ca niște tentacule până la tâmple. Era ceva neliniștitor în individul acesta care eram eu însumi, ceva în felul în care stătea așezat sau în privirea lui rătăcită, ceva tulburător în ochii goi cu care încercam să atrag atenția chelnerului; era chipul unei ființe incurabile care se afla pe punctul de a se îmbolnăvi. Pentru că cineva se îmbolnăvește doar în momentul în care descoperă că este bolnav, și tocmai asta mi se întâmplase mie, descoperisem că eram un bolnav. Am simțit dintr-odată un val de tandrețe, o nevoie nemărginită de a găsi un trup cald lângă care să-mi petrec noaptea. Care să mă atingă până când aveam să spun „ajunge". În cele din urmă, a trebuit să fluier: doar așa am reușit să atrag atenția chelnerului. Am băut berea din două înghițituri. Halba era goală, iar corpul mi-era îmbibat de alcool. Am reluat gestul stângaci cu care am intrat în barul unde se vindeau espadrile și cărți poștale cu peisaje din împrejurimi și am ieșit fără să fac zgomot: nimeni nu mi-a acordat nici cea mai mică atenție.

M-am urcat în mașină, puțin buimac, și, fără să fiu foarte conștient de ceea ce făceam, am luat-o pe șosea de-a lungul coastei, în direcția contrară celei în care se afla casa. Nu-mi amintesc prea bine cum am ajuns într-un loc plin de lume. Am rămas acolo pentru o vreme, unde muzica bubuia să-mi spargă timpanul. Apoi îmi amintesc cum am căzut în fața mașinii. Luna cădea și ea printre nori. M-am împiedicat de un

bolovan şi ştiu că am rămas multă vreme în genunchi, fără să fiu în stare să mă ridic. Din când în când îmi ridicam capul, urechile îmi zvâcneau din cauza muzicii, în apropiere se auzeau paşi şi râsete apropiindu-se şi îndepărtându-se, în timp ce eu rămâneam ascuns între roţile maşinilor. Cred că am adormit. Când m-am trezit din starea aceea de semiinconştienţă, am ştiut ce trebuia să fac. Nu ştiu cât timp trecuse. Mi-am căutat cheile de la maşină în buzunar, m-am ridicat cum am putut şi am încercat să găsesc încuietoarea pe dibuite. În cele din urmă, pipăind uşa maşinii, am găsit-o, şi de îndată ce m-am aşezat la volan şi mi-am recuperat ochelarii care, din fericire, încă se mai aflau în buzunarul cămăşii, am mai căpătat puţin curaj. Conturul realităţii începuse să se desluşească mai bine, ceea ce mi-a îngăduit să găsesc drumul spre şosea. Am condus încet, poate mai încet decât eram în stare să-mi dau seama. Sau poate mai repede. În mijlocul şoselei, când mai aveam doar puţin până în sat, am văzut apropiindu-se treptat un animal. Era prea mare ca să fie un iepure, cu atât mai puţin un şobolan. Am accelerat. Am apăsat pedala până la capăt lung, hotărât, orbeşte, de parcă ceea ce se lovise de paraşocuri ar fi fost o piatră. Am continuat să menţin piciorul pe acceleraţie încă vreo câţiva metri. Eram tensionat, înfierbântat. Nu înţelegeam, nu găseam sensul a ceea ce tocmai făcusem. Nu simţeam nici milă, nici nimic altceva, doar o emoţie puternică imposibil de definit. De ce făcusem asta? Ce se întâmpla cu mine? Treptat am redus viteza până când aproape că am oprit. Şoseaua

şerpuia pe marginea falezei abrupte. Pentru prima dată în viaţă eram copleşit de ideea morţii. Era noaptea în care aveam să mor în sfârşit? Dintr-odată, viaţa îmi apărea drept ceva gratuit, inclusiv inutil, şi, mai mult decât orice, absurd.

Când în cele din urmă am ajuns acasă, am stins toate luminile şi m-am aruncat pe pat. Imaginile, amintirile tulburi din timpul nopţii se succedau ca într-un coşmar. Vedeam chipuri, îmi aminteam gesturi, dar abia dacă le auzeam glasurile. Nu izbuteam să-mi aduc aminte cine erau, ce ziceau sau ce spuneam eu. Fiecare amănunt mă trimitea spre altul, nu reuşeam să mă concentrez. Ştiam că unul dintre multele locuri pe unde am umblat era o discotecă construită pe marginea unei stânci. Îmi amintesc cum am privit spre hăul întunecat, fără să îndrăznesc să mă apropii prea mult. Acolo tinerii şi bătrânii, cei din partea locului şi imigranţii marocani beau la unison. O zonă multiculturală şi multicoloră. De ce lovisem animalul? Poate era un câine vagabond, un câine ce rătăcea de-a lungul şoselei pe unde am trecut eu în mod nefast. Cine era de vină pentru dorinţa de a sfârşi cu viaţa acelui animal? De unde, din ce colţ al fiinţei mele provenea acest impuls care niciodată până atunci nu mai făcuse parte din mine? Era din cauza Sarei? Era din cauza vieţii trăite până atunci, din cauza propriului meu destin incompresibil? Sau din pricina sorţii ei obscure? Ce nebunie mă făcuse să ucid un biet câine? Cred că în cele din

urmă ajunsesem să observ doar oamenii și nimic mai mult, cred că nu mai eram în stare să articulez nu doar cuvinte, ci nici măcar un gând, ceva care să nu fi fost... Poate că Sarasur era motivul pentru care îl călcasem. Nu știam ce se întâmpla cu mine. Atunci nu înțelegeam aceasta, a trebuit să treacă multe luni, aproape un an, ca să înțeleg că acea pornire irațională avea să fie un prim imbold pentru a începe o viață nouă. Simțeam un chef, o dorință nestăvilită de a fi cu ea. Un psihanalist ar fi spus că dorința simțită față de Sarasur are de-a face cu faptul că ea era singura legătură cu sora mea. Sarasur o cunoscuse pe Sara, fuseseră prietene, ea a iubit-o pe sora mea așa cum eu nu am iubit-o niciodată. S-au jucat împreună, s-au distrat împreună. A fost confidenta și prietena ei din adolescență. Sara avea o forță inepuizabilă, o energie care depășea orice manifestare cunoscută. Era ca un șuvoi dezlănțuit în interior, imposibil de oprit de nimeni și nimic. Pentru ea trebuie ca eu să-i fi părut un necunoscut fără vlagă, o ființă slabă, inutilă. Buzele Sarei, câinele călcat de mașină, Sarasur și părul ei roșcat. Acum îmi amintesc că am vorbit cu Sarasur, am întâlnit-o într-unul din locurile unde mă oprisem. Pornisem în căutarea ei? O văd cum dansează, jucându-se cu corpul ei, mă atrage cu unduirile senzuale ale șoldurilor, îndrăznețe pentru privirea mea alcoolică, mișcându-și languros brațele subțiri, cu încetinitorul, dându-și capul când într-o parte, când în alta, părul lung răvășit de muzică, urmând un ritm nebunesc; își mijește ochii întunecați ca niște pete de

cerneală. Copiii mei, desişurile de ierburi sălbatice, Amalia, pacienţii, iarba, rocile calcaroase. Marea. Niciodată nu am avut curaj să mă arunc cu capul înainte din punctul cel mai înalt al falezei. Sara, înfăşurată în giulgiu. Sara, amanta întregului regat. Mi se părea de necuprins. Unde este locul ştiinţei în toată confuzia aceasta? Ce m-a făcut să lovesc animalul? Eram pierdut în mijlocul nemărginirii, la fel ca Sara. Lipsit de apărare, singur, la fel ca ea. Câte greşeli nu am făcut în viaţă? Totul s-a dovedit a fi un eşec. Sora mea a ajuns prostituată. În căutarea unei mângâieri, mereu în căutarea unui bărbat care să o dorească, pentru a se simţi vie sau pentru a muri încetul cu încetul. Dar eu, ce am făcut? Acum, în faţa adevărului, îmi pun aceste întrebări. Cine a fost, cine a fost cel care mi-a trezit teama? Încep să-mi pierd judecata, totul este cât se poate de ridicol, neaşteptat, bolnăvicios. Nu puteam să-mi scot din minte ideea de a o poseda pe Sarasur. Niciodată nu mai simţisem acea nevoie nestăvilită de a penetra o femeie. Voiam să o pătrund, să-i simt căldura, să-mi fac loc în corpul ei. Să mă adăpostesc în ea. Dansa pentru mine. Începusem să o iau razna. Mă credeam în stare de orice.

A CINCEA ZI

Vineri

Tâmplele mi se zbăteau de parcă ar fi vrut să iasă de la locul lor. Mi-am schimbat poziția în patul care în dimineața aceea îmi părea imens, căutând o margine unde să mă cuibăresc, unde să alunec din nou în somn; atunci am simțit o durere adâncă în spinare. M-am atins din instinct, iar înțepătura a devenit și mai intensă la atingerea degetelor. Mă durea de parcă în timpul nopții aș fi fost lovit cu un obiect contondent. Sentimentul de durere fizică se uită, dar acesta m-a făcut să-mi amintesc de o bătaie încasată în tinerețe într-un bar. Trebuie să fi adormit din nou. Când am deschis iarăși ochii, mintea a localizat de îndată ceea ce mă tulbura. Mă contaminasem de cititul caietelor surorii mele, eram atât de absorbit de acele pagini, încât fără să vreau gustasem din otrava confuziei în care trăise ea, căzusem într-o prăpastie,

iar acum mă aflam cufundat într-o mlaştină fără margini de dorinţe şi nedumeriri. Acum, nu mă aflam nici aici, nici acolo. Îmi petrecusem noaptea trezindu-mă în mod sistematic. Nu izbutisem să adorm profund nici măcar o clipă. Mărturisirea surorii mele revenea implacabil în conştiinţă aşa cum un dop de plută iese la suprafaţa apei, oricât m-aş fi străduit s-o scufund. Continuam să mă gândesc la acea afirmaţie a Sarei. Cum puteam, la vârsta mea, să-mi reconsider toată viaţa după atâta vreme pentru că fusese construită pornind de la o premisă falsă? Chiar dacă, în realitate, sora mea nu ar fi fost sora mea bună, acest lucru schimba ceva? Pentru mine, atât cât a trăit, a fost sora mea mai mică. Acum nu ar trebui să mai conteze, dar nu puteam să-mi scot asta din minte. Eram prizonierul acestei îndoieli. Am vrut să-mi imaginez că nimic nu era adevărat. Ceea ce-ţi imaginezi poate să nu existe, dar amintirea nedreaptă, greşită, coruptă, există; se bazează pe nişte fapte petrecute în realitate. Aveam impresia că trăiam un adevărat infern. Dar dacă totul nu era decât o invenţie? Cum puteam eu să deosebesc, pornind de la nişte caiete de însemnări, ce era adevărat şi ce era rodul propriei imaginaţii, ce era fantezie, ba mai mult, dorinţă? Este adevărat că Sara îşi trăia viaţa de parcă ar fi fost un lung roman pe care îl scria; fiecare mişcare din viaţa reală părea să corespundă unei fraze narate. Mă obseda dorinţa de a afla adevărul. Nu ştiu din ce motiv dintr-odată a căpătat o asemenea relevanţă acest fapt care până atunci nu făcuse parte din felul meu de a fi sau de a

concepe existența; apoi, aflarea adevărului nu avea să schimbe nimic din cele întâmplate. Deși, dacă într-adevăr voiam să aflu realitatea, puteam să-l întreb pe tata, dar cum aveam să i-o spun? Ea oare l-ar fi întrebat? Poate că ar fi avut îndrăzneala. În definitiv, ea era cea afectată direct de această mărturisire; era vorba despre identitatea ei, despre originile ei. Iar dacă l-aș întreba eu, ce aș rezolva cu asta? În plus, poate că își închipuie că el este adevăratul tată. Poate că mama îl mințise și pe el. Cu siguranță. De aceea sora mea nu l-a întrebat niciodată. Sara trebuie să se fi gândit că el era cel înșelat. Că numai ea și mama noastră cunoșteau adevărul. În cazul în care acesta era adevărul. De ce făcuse mama o confesiune de un asemenea calibru? La ce îi folosea să-i spună unei copile că tatăl ei nu era cel adevărat? Ce avea de câștigat? Toate aceste întrebări nu mă duceau nicăieri; cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mi se părea mai înfiorător, mai ales din cauza gratuității unei asemenea afirmații. Dar ce importanță mai avea pentru mine să știu care era adevărul? Cum aveam să fiu vreodată sigur de acesta? Poți să fii vreodată sigur de ceva? Aveam o mahmureală de zile mari, iar argumentele și întrebările mi se încâlceau în minte, nu eram în stare să gândesc limpede. Poate niciodată nu gândisem limpede. Mă simțeam ca un convalescent, de parcă aș fi trecut peste o boală gravă. Dintr-odată, m-am gândit la probele de ADN; eram medic și poate aș fi reușit să dovedesc cât anume din ceea ce spunea sora mea era adevărat. Numai că Sara fusese prefăcută în cenușă și știam prea bine că

de-acum era imposibil să-i fie analizat ADN-ul, acesta nu se obținea nici în cazul omuciderilor, pentru că este o probă foarte scumpă și absolut inutilă. Mi-am amintit de chipul ei din ultima zi: adormită. Eu am fost ultima persoană din familie care a văzut-o. Aș fi vrut să o privesc în ochi. Pielea ei palidă și expresia indiferentă, lipsită de orice gest, tandră ca un vis. Nu am îndrăznit nici măcar să o ating. M-am gândit că din acel moment nu mai trăia, că nu mai exista. Fusese incinerată, iar de-acum din tot ceea ce fusese ea nu mai rămăsese decât o mână de cenușă. Această idee îmi trezi o senzație de tristețe neconsolată care a început să pună stăpânire pe mine până la a mă asfixia. De parcă ar fi fost ceva care creștea în interiorul meu, care se umfla tot mai mult împiedicându-mă să respir, să iau aer în piept.

Sarasur a ajuns în jur de ora unu. Beam un suc de portocale. Când s-a apropiat de mine, mi-am dat seama că avea pielea arsă de soarele și de uscăciunea deșertului. A deschis frigiderul și a privit conținutul cu un oarecare aer dezaprobator, dându-și fără îndoială seama că, din puținele provizii rămase, cu greu se putea pregăti ceva. Am lăsat paharul de suc pe dulap, iar antebrațul ei ars de soare și al meu s-au atins ușor; atunci am observat diferența de culoare dintre pielea mea și a ei. În ziua aceea mi s-a părut că ochii ei erau ca două pietre șlefuite de valuri, de un cenușiu închis cu vine aurii.

Când a apărut, am simțit o stare de bine. Ba chiar m-a pătruns o oarecare euforie. Când i-am spus să

nu-şi facă griji pentru mâncare, fiindcă aveam stomacul întors pe dos, mi-a răspuns cu o întrebare:

– Ce ţi s-a întâmplat ieri?

Nu am ştiut la ce se referea. Recuperasem memoria măcar parţial; ştiam că o văzusem în unul din numeroasele locuri pe unde fusesem în noaptea trecută. Mi-am amintit de corpul ei unduindu-se pe ringul de dans, printre alte corpuri, picioare şi braţe care o ascundeau şi o descopereau din când în când.

– La ce te referi? Ieri am băut prea mult, de multă vreme nu am mai băut atât; nu sunt obişnuit, am spus eu, în loc de scuză.

Speram doar să nu-i fi spus nimic necuviincios în noaptea trecută. Nu-mi aminteam să fi vorbit cu ea, dar nici nu-mi amintesc să fi vorbit cu cineva sau despre ceva anume. Fără îndoială că dacă aş fi făcut-o, la cât eram de ameţit, puteam să-i fi spus orice.

– Da, mi-am dat seama. Erai beat turtă. Dar nu mă refer la asta, ci la petele de sânge de pe aripa din faţă a maşinii. Ai avut un accident? Ai lovit pe cineva?

Sarasur aproape că nu mai zâmbea. Era serioasă, îngrijorată poate.

– Ieri... am început eu să povestesc, încercând să-mi aduc aminte în timp ce-mi aprindeam o ţigară. Da, eram ameţit bine, dar... ce s-a mai întâmplat pe lângă asta? Nu-mi amintesc să fi avut vreun accident.

De îndată ce am spus acestea, am retrăit scena loviturii. Am simţit din nou emoţia, sentimentul, dorinţa care puseseră stăpânire pe mine şi care m-au îndemnat să-i iau viaţa bietului câine. Am stat o clipă să mă

gândesc la ceea ce făcusem. Ea mă privea în continuare cu buzele puțin strânse și cu o expresie gravă.

– Dar acum că-mi spui asta... Da, când mă întorceam spre casă mi-a tăiat calea un câine. Cred că l-am lovit, pentru că am auzit o lovitură înfundată în partea din față a mașinii, nu am avut când să pun frână. E adevărat, uitasem de asta.

– Trebuie să fi fost un câine mare pentru că ți-ai murdărit mașina. Bine măcar că nu ți s-a întâmplat nimic. Noaptea, șoselele astea sunt foarte periculoase. Oamenii fac multe prostii. Vara, mai ales, se produc multe accidente.

Mă simțeam stânjenit; fusesem nevoit s-o mai mint o dată. Dar cum aveam să-i spun și mai ales să-i explic că lovisem un câine intenționat? Că mă lăsasem purtat de o pornire criminală. Că am simțit plăcere când am făcut-o, când am auzit zgomotul înfundat al animalului lovindu-se de aripa mașinii. Nu mă mai recunoșteam. Cine eram eu, ce forță necunoscută mă silea să mă port în felul acesta?

Ea a continuat:

– Știi care este ultima modă? Să cobori șoseaua de coastă, cea de pe marginea falezei, mergând înapoi. Așa s-au prăbușit mai mulți în gol.

Amândoi am rămas tăcuți. Liniștea prelungită m-a pus în alertă. De îndată, în ciuda tulburării mele, mi-am dat seama că dacă Sarasur nu pregătea mâncarea, cum în frigider nu mai era decât un singur aliment, avea să plece după ce strângea tacâmurile și nu aș mai fi văzut-o până în ziua următoare. Nu voiam

să fiu singur, trebuia să fac ceva să mai stea lângă mine. Am şovăit pentru o clipă; nu obişnuiam să cer nimic nimănui, cu atât mai puţin să-mi ţină companie. Apoi, ea era o femeie tânără, atrăgătoare, cum o să vrea să stea cu mine? Am ezitat câteva clipe până când mi-am luat inima în dinţi şi, după ce m-am gândit cum să formulez propunerea, i-am spus:

– M-am gândit că aş putea, cum ţie nu-ţi place să găteşti, să pregătesc ceva uşor. În schimb, mi-ar plăcea să iau masa cu tine. Bineînţeles, dacă nu ai alte planuri, am adăugat eu, simţindu-mă ca un imbecil notoriu. Azi nu mă văd în stare să fac nimic, sunt cumplit de mahmur.

– De acord, foarte bine, îmi răspunse ea surâzătoare. Dar e aşa de evident că nu-mi place să gătesc?

– Nu, da' de unde, am răspuns uşurat. Asta mi-a spus-o mama ta. Ieri am stat mai mult de vorbă şi ne-am amintit de vremurile de odinioară. M-a pus la zi cu ce s-a mai întâmplat în sat în ultima vreme. Mi-a mai povestit şi că te gândeşti să deschizi o farmacie.

– Când am venit aici, credeam că o să fie uşor; însă tot nu ştiu când o să-mi dea licenţa. Asta îmi dă bătaie de cap, pentru că am cumpărat spaţiul de acum un an.

În timpul acesta, mi-a povestit toate peripeţiile ei administrative. Am deschis frigiderul să văd ce puteam găti. În cele din urmă am pregătit nişte ouă prăjite cu cartofi copţi dinainte, care erau în cămară, şi ardei iuţi de Padrón. Am mâncat pe terasă.

Era o după-amiază liniştită; soarele dogorea mai mult decât în zilele trecute. Sarasur era o femeie deschisă,

cu care se putea vorbi despre orice. Avea simțul umorului foarte dezvoltat și, cel mai important, era în stare să-mi transmită entuziasmul ei. Totul i se părea bun, mai puțin când i se întâmpla să dea peste vreun ardei iute; atunci nu numai că plângea și țipa, dar lua cu înghițituri mari, de parcă ar fi fost apă, din vinul roșu pe care i-l turnasem. Mi-a spus că nu obișnuia să bea vin când mânca, pentru că altfel spre seară nu mai avea chef să facă nimic, mai ales când era zăpușeală. Abia dacă a gustat din al doilea pahar. De fapt, nici eu nu prea beam în mod obișnuit. O făceam pe vremea când eram student, când nu aveam simțul măsurii. Apoi, cu trecerea anilor, m-am lăsat aproape de tot de acest obicei. Nici Amalia nu bea, iar în afară de vinul pe care îl comandam atunci când mergeam să cinăm undeva, nu obișnuiam să bem niciun alt alcool. Acum, în schimb, simțeam nevoia, sau cel puțin așa îmi spuneam. I-am explicat atunci Sarasurei că cel mai bun lucru pe care poți să-l faci atunci când dai peste un ardei foarte iute este să mănânci miez de pâine. Nu toată lumea suportă la fel de ușor gustul picant, iar ea, în ciuda eforturilor de a trece peste această probă, se arăta învinsă: se făcuse roșie și nu înceta să dea din mâini și să se vaite. Apoi a tăcut dintr-odată și am văzut cum pe obraji îi alunecau două lacrimi mari. Și-a șters fața cu dosul mâinii, iar apoi mi-a spus râzând:

– Gata, mi-a pierit pofta. Nici prin cap nu-mi mai trece să-mi risc pielea: ți-i las ție pe toți.

De îndată ce am terminat de mâncat, i-am oferit o cafea. Ea m-a rugat să o las pe ea să o pregătească,

dar am insistat că era invitata mea şi am plecat de pe terasă cu vasele murdare.

În timp ce cafeaua fierbea, am căutat în bucătărie şi apoi în barul din dormitor o tărie pe care să i-o pot oferi. Am găsit doar o sticlă cu whisky plină pe jumătate, uitată de câteva luni în dulap. Mi-am amintit de sora mea şi m-am gândit că o fi cumpărat-o ea în timpul ultimei şederi. În schimb, nu am găsit gheaţă în congelator. Aşa că am aşezat pe tavă doar ceştile, paharele, zaharniţa, cafeaua şi sticla de whisky. Când m-am îndreptat din nou spre terasă, am avut timp s-o admir prin uşa de sticlă a salonului: îşi scosese sandalele şi se legăna în hamac ca într-un balansoar, sprijinindu-se cu mâinile de pânză şi luându-şi avânt cu picioarele desculţe. Am simţit un fior în tot corpul; când mi-am revenit, am ieşit pe terasă şi am aşezat tava pe masa de lemn.

– Îmi plac hamacurile, spuse Sarasur cu toată naturaleţea, şi, cu o figură de fetiţă neastâmpărată, îşi făcu din nou vânt.

Cum probabil o priveam vrăjit cu o expresie tâmpă pe faţă, am întrebat-o cum îi plăcea cafeaua, îndepărtându-mi privirea de la ea, nu fără oarecare efort. Sarasur a lăsat hamacul şi s-a aşezat din nou pe scaunul de lângă masă. Avea nişte picioare frumoase, îngrijite, la fel de bronzate precum gambele şi restul pielii pe care fusta şi maioul le lăsau la vedere. Am servit whisky-ul şi cafeaua şi m-am aşezat euforic lângă ea. Oare îşi dădea seama care erau sentimentele mele faţă de ea? Poate că nu. Nu-mi părea că ar fi fost

stăpână pe ea; ochii, privirea ei, întreaga-i ființă străluceau mai mult ca niciodată. Aș fi putut să o seduc? Când fusese ultima dată când am fost cu o femeie? Acest gând m-a tulburat, nu îi găseam răspuns. Am început să o privesc ca un bătrân lasciv. Chiar dacă nu aveam motive să gândesc în felul acesta. Poate că Sarasur nu mă displăcea. Nu, nu cred. Ea era mult mai tânără, privirea ei nu părea să ascundă nicio dorință. Cu toate astea, mi-a surâs oarecum cochetă:

– Nu beau whisky de obicei. Nu ai gheață, nu-i așa?

– Nu, îmi pare rău. Apoi, nici nu-ți pot oferi o altă băutură. Asta e tot ce am găsit.

– Nu contează. Am să-mi înmoi buzele. E o seară minunată. Pentru ce vrei să toastăm?

– Cum ți se pare dacă toastăm pentru locul acesta?

– Foarte bine. Pentru peisajul acesta unic.

Am băut o gură zdravănă și mi-am aprins o țigară. Eram bucuros să împart seara aceea cu Sarasur. Găsisem o stare de liniște de care nu-mi aminteam să mai fi simțit de multă vreme. După un moment lung de tăcere, Sarasur m-a privit fix în ochi și m-a întrebat:

– Pablo, cum de ești aici? Nu știu, nu ai mai venit nici tu, nici familia ta de atâta vreme. Ți s-a întâmplat ceva? Nu vorbești niciodată de ei, nici măcar nu le pomenești numele. Nu te cunosc îndeajuns de bine, dar țin minte că erai mai vesel, mai vorbăreț, mai glumeț... Îmi pare rău, cred că mă bag unde nu trebuie, nu ești obligat să-mi răspunzi.

– Nu ai vrea să ne plimbăm puțin înainte să apună soarele? Vrei să-ți dau o jachetă?

Am intrat în dormitor să caut o haină cu care să o acopăr şi mi-am luat şi eu ceva pe mine. Am început plimbarea îndreptându-ne spre faleză; marea era la reflux şi, din când în când, păşeam pe un covor de alge. Sarasur le evita, umbla desculţă şi făcea un ocol pentru a nu călca pe ele. Pe când mergeam pe ţărm, mă gândeam la ce ar fi trebuit să-i spun. Nimic din ceea ce mi se întâmplase până atunci în viaţă nu merita să fie povestit. Dar e imposibil ca un om să nu aibă trecut. Nu voiam s-o mint şi, cu toate acestea, faptul de a-i împărtăşi realitatea mea ar fi făcut ca tot ceea ce până atunci fusese atât de natural şi liniştit să atragă şi mai multe întrebări, iar pentru multe dintre acestea nu aveam răspuns. Observam că aştepta o explicaţie. Cu cât trecea mai mult timp înainte de a-i răspunde, adăugam şi mai mult mister cuvintelor pe care urma să le rostesc. Şi dacă i-aş fi spus că pur şi simplu aveam nevoie de nişte zile de odihnă? Acesta ar fi adevărul, dar un adevăr spus pe jumătate.

– Ascultă, spuse ea, încheind timpul de aşteptare, poate că te-a deranjat întrebarea mea. Iartă-mă.

– Nu, deloc. Nu m-a deranjat. Problema e însă că nu ştiu de unde să încep. Adevărul e că sunt foarte mulţumit că am venit aici. Simţeam nevoia să mă îndepărtez pentru câteva zile de viaţa mea de la oraş, de toate responsabilităţile de acolo. Nu-mi amintesc să mai fi făcut asta vreodată. Cred că, de-acum înainte, am să încerc să îmi acord mai mult timp.

– Trebuie să fie cumplit să ai mereu de-a face cu oameni cu probleme, cu boli mintale. Persoane care

suferă. Oricât de multe ai face pentru ei, singurul lucru pe care îl obții, în cel mai bun caz, e să le atenuezi durerea. Dar de vindecat, niciodată.

– Ei bine, eu nu văd lucrurile chiar așa. Toți suferim, unii mai mult decât ceilalți. Însă faptul că vin la cabinetul meu și mi se încredințează este deja un progres. Nici nu-ți imaginezi câți oameni au nevoie de ajutor și care nici măcar nu știu asta. Apoi, unii se recuperează pentru totdeauna, nu mai au căderi.

Ne-am mai plimbat o bună bucată de vreme. O parte din timp am rămas tăcuți, dar liniștea ne mai producea tensiune, sau, cel puțin, așa mi se părea. Cred că și Sarasur se simțea relaxată. Trebuie să se fi simțit bine, deși cu siguranță nu atât cât mine. Când ne-am întors acasă, soarele începuse să coboare. Cerul avea culoarea jăraticului. Am strâns puțin masa și i-am propus să o însoțesc până în sat.

Când m-am întors, după ce am lăsat-o la restaurant, eram foarte relaxat, nu aveam chef nici să mănânc, nici să pregătesc ceva pentru cină, așa că am mai băut un pahar cu whisky și m-am așezat în fotoliul din salon. Mă gândeam la Sarasur. Mi-am amintit că a fost un moment, în timp ce ne plimbam pe mal, când eram pe punctul să-i mărturisesc adevărul; cel puțin adevărul legat de Sara. Cu toate acestea, ceva mă împiedica să-i spun. Poate teama de a mă înfrunta cu întrebările ei: cum a murit sora mea, din ce cauză, în ce împrejurări. Tot ce puteam să-i spun era că menajera o găsise întinsă pe pat fără suflare, atât și nimic mai mult. Nu puteam să-i explic în ce împrejurări

se întâmplase aceasta, care era motivul morții ei. Dacă se sinucisese sau murise din cauza unui atac cerebral sau a unui stop cardiac. Poate de aceea nu am îndrăznit să-i împărtășesc tulburarea mea. Îmi dădeam seama că nu știam cum să mă port față de ea.

Am scos caietul din sertar și am reluat lectura de unde o lăsasem cu o zi mai înainte. Doar cititul mă mai liniștea.

Aprilie 2000

Ar trebui să am grijă și să fiu pregătită când vine ziua mea de naștere. De fiecare dată când se apropie această aniversare, dorința de a mă transforma într-un obiect crește exponențial. Chiar dacă nu știu prea bine ce înseamnă când ceva crește în mod exponențial. Întotdeauna am fost un dezastru la matematică. Îmi amintesc că fratele meu mi-a dat câteva lecții într-un an școlar și că îl scoteam din sărite. În anul următor, părinții mei au fost nevoiți să caute un student să mă pregătească, pentru că Pablo spunea că la calcule eram complet nulă și că nu aveam să înțeleg niciodată ce este o rădăcină pătrată. În privința asta avea dreptate. Nici acum nu știu. Când vine ziua mea de naștere, simt nevoia mai mult ca oricând să mă evaporez, să dispar: nu suport data asta. Și nu pentru că mă deranjează că îmbătrânesc sau că am vârsta pe care o am, ci pentru că îmi amintește ziua fatidică a nașterii mele. Nu am înțeles niciodată care mi-e meritul în a sărbători o zi atât de definitivă, de drastică.

Azi am fost cu doi bărbați; nu pentru că mi-ar plăcea să fiu cu doi în același timp, pentru că nu am destule mâini și orificii, dar adevărul este că nu am chef să irosesc mângâieri. Îmi place să se folosească de mine, să mă trateze ca pe o lepădătură ce sunt, să ejaculeze în gura mea. Doar în acest moment, atunci când ejaculează, bărbații îmi aparțin, devin atât de vulnerabili, încât sunt singurele clipe în care mă simt importantă. Îmi dau seama că valorez și eu ceva.

Oare Sara era o depravată? O degenerată? Un suflet chinuit? Nu puteam ști, dar nu încăpea nicio îndoială că era o femeie care își raporta întreaga viață la sex sau, mai degrabă, la consecințele ce decurgeau din asta: o plăcere imediată și fără urmări. O puteam considera drept o nimfomană? Aducea bărbați la ea acasă? Eram cu totul răvășit. Primea bani pentru asta? De fiecare dată îmi era tot mai limpede că nimic din ce aș fi citit despre ea nu-mi îngăduia s-o cunosc. Nu aș fi descoperit adevărul oricât de mult m-aș fi străduit să interpretez cele scrise, pătrunzând tot mai mult în universul rândurilor ei. Am mai înaintat cu câteva pagini.

Azi

În sfârșit mi-am făcut datoria față de lume și nu vreau să mai știu nimic despre nimeni. Vreau doar să mă concentrez pe scris, care va crește și se va contura tot mai mult în minte, în suflet, până când voi fi în stare să-l scuip pe

hârtie. Cu siguranța nestrămutată că nu va fi nimic care să mă distragă sau care să-mi răpească timpul căutat cu atâta străşnicie. Acum mă aflu singură cu mine însămi, cu capacitatea mea de a descoperi o parte până acum necunoscută a existenței, aşa cum spune Kundera.

Octombrie 2000

Camera devastată, cearşafurile sfâşiate în liniştea sfărâmată a cioburilor risipite pe podea.

Un uragan de o forță temperată sub picioarele mele, cele care au mers în ritmul tău
aşteptându-te pe țărmul mării.
În această clipă disputată între înainte şi apoi
depravându-mă în lipsa ta
secunda asta nu va trece, căci timpul nenorocit nu este, nu izbuteşte să fie.

Am îmbătrânit de atâta stat în picioare, am îmbătrânit de atâta nesomn, am îmbătrânit fără să-l am.

De atâta aşteptat un niciodată, mi s-au umplut cearcănele de timp.

Octombrie

Psihiatrii şi psihologii spun că aceasta este boala sfârşitului de mileniu. Nu îi contrazic. Suntem

înconjurați de necunoscuți, de anonimi care trec pe lângă noi sorbindu-ne speranța. O femeie singură, ca mine, nu își permite să aibă nici cea mai mică slăbiciune, pe când eu le am, le posed pe toate, sunt un catalog de slăbiciuni, o carte de telefoane plină de greșeli, o enciclopedie de lipsuri.. Decepționată, nepotrivită pentru lumea aceasta. Ce înseamnă să fiu vie? Ce înseamnă? E cineva care să-mi poată explica?

Am învățat să fiu de partea celorlalți, pentru că ceilalți au mereu dreptate.

Să încerc să mă fac iubită și să mă mulțumesc cu disprețul lor.

Îmi amintesc că, atunci când eram mică, tata îmi spunea: „Dacă ai să te porți tot așa, ai să rămâi singură." Asta e o frază care mi-a traversat hipotalamusul și hipofiza până când a ajuns la creierul reptilian, cel mai primitiv, iar acolo și-a făcut loc și s-a instalat ca la ea acasă. Azi o trăiesc, o simt și știu că tatăl meu sau cel căruia eu îi spun așa, fie doar din pură intuiție sau doar întâmplător, a spus adevărul. Un adevăr care m-a însoțit mereu. Și nu pentru că aș fi singură, ceea ce așa și este, la fel cum e toată lumea, ci pentru că mă simt adâncă, insondabilă, izolată la modul abisal. Uneori – nu întotdeauna – mă întreb dacă mi se întâmplă asta din vina mea. Adevărul e că nu suport oamenii. Nu le suport defectele, nici meschinăriile; însă dacă stau și analizez, așa cum doar fratele meu ar face, ajung la concluzia că puținele

persoane care m-au iubit – a se citi mama – sunt cele care mi-au făcut cel mai mult rău. Dar nu un rău relativ sau dozat: mama m-a ciuruit de-a dreptul de mai multe ori. Chiar și acum, când e moartă, continuă să-mi facă viața un iad. Adesea îmi spunea: trebuie să te simți sigură de tine însăți, pentru ca apoi să-mi arate modelul contrar. Aspectul fizic era singurul lucru care avea o oarecare valoare, orice altceva era secundar. Tot ceea ce conta era să arăți „bine", iar atunci când spun „bine" înseamnă să urmezi cu stoicism toate dictatele modei. De ce, mă întreb. Uneori mă gândesc la anii aceia frumoși pe care i-am trăit și i-am pierdut imaginându-mi înainte să adorm cu ce aveam să mă îmbrac a doua zi. Era o obișnuință. Unii numără oi, dar trebuie să fie și oameni care, înainte de culcare, își închipuie la fel ca mine cum le-ar sta îmbrăcați cu diferitele haine adunate în șifonier. Deodată îmi amintesc de prietenul meu Jesús și nu mai pot vorbi despre toate banalitățile. A murit. Chiar dacă nu-mi vine să cred, chiar dacă încă îl mai văd viu, știu din ziare că a murit. Nu pot să suport gândul, nu pot să suport acest sistem care te elimină fără să ceară voie. Mi-a lăsat în suflet un gol lent, o gaură care crește încetul cu încetul. El nu trebuia să fi murit. Nu trebuia să fi murit.

Martie, anul acesta, cred că 2001,
Odisee pe Pământ

L-am văzut din nou. De data aceasta nu am fost în stare să-mi păstrez luciditatea, să fiu interesantă

sau strălucitoare. Tot ce am făcut a fost să mă îmbăt până când nu am mai știut de mine. Întotdeauna îmi îndrept atenția asupra acelui bărbat care-mi poate face cel mai mult rău. Ceilalți mă doresc, el mă ignoră. De aceea poate că îmi place. Azi am comis una dintre cele mai mari greșeli ale mele: am fost sinceră. Niciodată nu trebuie să te arăți bărbaților așa cum ești. Niciodată. El nu a înțeles nimic și a plecat fără să spună nimănui niciun cuvânt: nu mai era cu noi. Când i-am observat absența, am crezut că s-a sfârșit lumea. Nu-mi mai plăceau cei din jurul meu, nu le mai înțelegeam glumele și nu mai eram atentă la discuții; locul în care ne aflam devenise de nerecunoscut și își schimbase textura pentru mine, de parcă dintr-odată ar fi devenit permeabil și toate picăturile de ploaie care până atunci nu mă atingeau s-ar fi revărsat asupra mea; tot ceea ce îmi doream era să mă prăbușesc în pat. Singura problemă era să ajung acolo în starea mea de beție cruntă. Poate că acesta ar fi un bun material pentru o povestire. Un amestec între Păsările *lui Hitchcock și un film de groază mediocru în care spectatorul stă în tensiune pentru că vede cum protagonista se află în pericol și nu poate să o prevină de nimic. Acum aș fi chiar în stare să râd de cele întâmplate, dar niciodată nu am simțit vreun pericol asaltându-mă într-un fel atât de iscoditor, chiar grosier. Când am ieșit din barul prietenilor mei, sătulă să stau acolo fără să pot articula un cuvânt, plictisită de conversație și plină ochi de alcool, am crezut că nu avea să-mi fie greu să găsesc drumul spre casă. Dar, în cazul meu, simțul orientării*

nu numai că dă greş, ci îmi lipseşte cu desăvârşire. Adevărul e că nici nu am încercat vreodată să-l antrenez. Îmi imaginez că, tot aşa cum se fac exerciţii pentru stimularea memoriei, cu siguranţă există pe piaţă vreo carte care să se numească: Dezvoltă-ţi simţul orientării în zece zile *sau* Învaţă să te orientezi în timp şi spaţiu *sau, poate,* Vă pierdeţi uşor? Noi vă ajutăm să vă regăsiţi. *Întâmplarea face să nu mă fi preocupat niciodată problema orientării până în noaptea trecută. Nu ştiam încotro s-o iau ca să găsesc ieşirea din fundătura unde ajunsesem cine ştie cum. Puteam s-o iau la dreapta sau la stânga străzii aceleia. Tot ce-mi doream în mod obsesiv era să ajung cât mai repede în pat şi să mă prăbuşesc aşa cum văzusem de atâtea ori că fac naufragiaţii pe plajă. Inerţi, palizi, epuizaţi, vlăguiţi. Nu conta care era direcţia, important era să ajung. Mergeam în vârful picioarelor, pentru că pantofii începuseră să mă strângă. Nu e uşor să păşeşti în vârful picioarelor când ai tocuri şi mai eşti şi beată. Dar zgomotul paşilor mei mi se părea atât de asurzitor, încât era ca şi cum toate şoaptele de pe lumea aceasta ar fi încetat ca să le asculte ecoul. Apoi, sunetul metalic al pantofilor îmi trăda prezenţa, pe când ceea ce voiam eu era să trec neobservată; să nu-şi dea nimeni seama de existenţa mea şi că mă deplasam şovăind prin spaţiul negru al caldarâmurilor pavate. În cele din urmă am ieşit din străduţele înguste şi întortocheate, întunecate şi primejdioase. Eram deja în dreptul unui mic parc pe care îl cunoşteam, iar lucrul acesta m-a liniştit. Poate că*

dorința de a ajunge acasă era așa de mare, încât nici nu m-am gândit să-l ocolesc. Știam, sau cel puțin așa presupuneam, că dacă traversam în linie dreaptă, aveam să ajung foarte aproape de locul în care stăteau. Am hotărât prin urmare că a o lua pe scurtătură era cea mai bună soluție; cred că așa am hotărât, nu-mi amintesc exact. E curios cum în stare de beție asociezi ceea ce ai simțit, ai gândit sau ai crezut cu lacuri, lagune sau mări. Astfel încât am intrat în parc și m-am lăsat condusă de puținele felinare aprinse ca niște flori cărora trebuia să le sorb nectarul, un joc cu pioni și zaruri sinistru, plin de umbre; deasupra capului meu, păsările țipau de parcă ar fi fost bolnave, scoteau niște sunete ascuțite care îmi străpungeau țeasta și care îmi lăsau, din când în când, conștiința descoperită.

Nimic nu se poate compara cu asta. De aceea îmi place să stau cu alții, alții care îmi fac complimente chiar dacă asta se întâmplă doar cu o clipă înainte de a mă penetra. Câtă delicatețe.

Sunt incurabilă. Sunt adepta morții. Nu poate fi altfel. Am simțurile adormite în fața vieții. Literatura mă interesează tot mai puțin. Cuvinte și iar cuvinte și niciun singur argument nou, nimic care să

mă scoată din mine însămi. Poate că se întâmplă așa cum trebuie să se întâmple.

Voiam să fiu târfă. Dar o târfă specială; de fapt, să fiu o târfă răzbunătoare și să mă port așa cum s-au purtat cu mine indivizii de care am fost îndrăgostită odată. Le-aș înșira numele în timp ce număr bancnotele primite de parcă m-aș ruga cu mătănii în mână. Adevărul e că printre fanteziile mele se află și aceea de a face un bărbat prizonier, de a-l poseda și de a-l fagocita ca să nu mai fie niciodată nimic fără mine. Asta este ceea ce-mi doream cu adevărat. Mi-am dat seama de acest lucru dintr-odată. Era o adevărată descoperire, care mi-a trecut prin minte când mă masturbam în pat; ieri a fost foarte cald, ventilatorul nu mai făcea față să pună în mișcare aerul, un val de arșiță venit dinspre continentul african care mă strivea ca pe o larvă. Eu așteptam totuși un telefon, telefonul unui bărbat, speram să simt chiar în seara aceea dorința lui apăsând deasupra mea până la a nu mă mai lăsa să respir. Dar orele treceau și nimeni nu suna. Ce să fac? M-am gândit să ies, să-mi pun pantofii cu toc cui, mereu infailibili, și să mă duc la unul din barurile unde poți să-l alegi pe cel care-ți place. Dar nu, de data asta am așteptat să văd ce se întâmplă. Era prea cald ca să mai aud din nou: cum te cheamă, ce bei, ești de aici, ce faci etc. Bineînțeles, nu a sunat. Bineînțeles că și el alesese drumul cel mai scurt. Până la urmă, ce nevoie ai să

schimbi mai mult decât nişte fluide. În sfârşit, chiar în momentul în care căldura se concentrează în vagin şi contracţiile se intensifică, mi-am dat seama că destinul meu era să fiu prostituată, aceasta îmi stătea scris în suflet. Aşa că am hotărât să şi pun în practică acest lucru; pentru mine a fost o descoperire amuzantă şi revelatoare. Meseria asta nu avea să-mi facă probleme, îndoielile nu aveau să-mi mai dea târcoale, nu aveam la ce să mă mai gândesc. E drept că nu voiam să vină bărbaţii la mine acasă. Poate că aveam să găsesc de lucru în unul din locurile acelea în care femeile dansează pe o scenă şi se dezbracă destrunchindu-se (nu ştiu dacă există cuvântul acesta, ar trebui să-l caut, este foarte vizual). Dacă stau să mă gândesc bine, mie nu-mi prea place să dansez. Apoi, nu-mi place nici să fiu privită fără să pot răspunde privirilor lascive. Ar trebui să mă gândesc la altceva, dar nu-mi trecea nimic prin cap. În cele din urmă, m-am hotărât. De fapt, chiar dacă nu mă atrăgea prea mult ideea de a dansa, atunci când o făceam în faţa oglinzi ajungea să-mi placă în cele din urmă. Aşa că, la un prim interviu, primul lucru pe care l-am întrebat nu a fost ce salariu voi primi, nici care va fi orarul de lucru, ci dacă în sală era o oglindă în care să mă privesc. Individul care mi-a luat interviul mi-a răspuns, cum nu se poate de poetic:

– Nu-i nevoie, în loc de oglindă o să vezi ce feţe cretine o să facă indivizii ăştia când o să vadă o mândreţe ca tine mişcându-şi pelvisul. E de-ajuns să te uiţi la ei cum îşi ling buzele sau cum mijesc ochii pofticioşi ca să te oglindeşti în ei ca într-un lac.

Eu, ca să nu mă las mai prejos, sătulă de atâta poezie, i-am spus:

– Ajunge, că mă excit.

Individul a început să râdă, chiar avea față de imbecil, dar zâmbetul lui nu prevestea succesul. Am crezut că o să pot lucra acolo, dar n-a fost așa. După ce mi-a făcut o mulțime de complimente, privindu-mă cu o expresie tâmpă, mi-a spus că, în ciuda frumuseții mele, nu puteam să fiu animatoare, dar că avea nevoie de cineva care să servească băuturile clienților, și se gândea că aspectul, eleganța și mișcările mele subtile se potriveau cum nu se poate mai bine.

Auzind spunând acestea, mi-am dat seama cât de îndrăzneață fusesem să-mi caut de lucru ca animatoare, când erau mii de fete cu douăzeci de ani mai tinere decât mine gata să facă asta pentru o nimica toată și ale căror corpuri erau mult mai dezirabile pentru clienții care veneau în asemenea baruri. Chiar așa, am ajuns acasă mulțumită de mine însămi, de puterea mea de decizie și de cât de bine arătam. Era prima dată când intram într-un bar de noapte, dar credeam că aș fi fost în stare să-i chem înăuntru pe tipii de pe stradă, să-i îndemn să bea, cum eu primeam comision pentru fiecare pahar cerut. Primul lucru pe care l-am făcut când am ajuns acasă după ce mi-am scos pantofii cu toc înalt a fost să verific mesageria vocală: imnul tăcerii, întrerupt

deodată de un țiuit strident. Nu mă sunase nenorocitul. Avea să regrete amarnic.

Lucrez de trei săptămâni în barul de noapte și am o durere cumplită în șoldul stâng. Cu toate că sunt doar chelneriță, trebuie să mă mișc ca o felină. Mă doare atât de tare, din cauza unduirilor mele mai mult sau mai puțin vizibile, încât azi am fost la medic, și când i-am povestit ce aveam, mi-a cerut să-mi ridic fusta. Atunci m-a apăsat atât de tare cu mâna lui de bătrân, întinerit pentru o secundă, încât am țipat. Apoi, după ce m-am îmbrăcat și am luat loc în fața lui, m-a întrebat cum dormeam. I-am răspuns că singură. „Nu mă interesează asta, ci în ce poziție“, mi-a spus el zâmbind. Eram pe punctul de a-i spune o grosolănie. Adevărul e că în meseria asta ajungi să împrumuți gesturile și vorbele celorlalți, chiar și cele mai mari bădărănii. I-am spus totuși în cele din urmă că nu știam ce poziție aveam în timpul somnului, dar că înainte de a adormi mă așezam pe o parte. „Atunci, acesta e motivul durerii.“ Apoi a exclamat cu mândrie: „Nu-mi trebuie să-mi mai spuneți nimic, cu siguranță că dormiți pe partea cu șoldul care vă doare.“ Eu, care niciodată nu m-am orientat bine în spațiu, cum am mai spus, m-am ridicat, m-am întors cu spatele la medic și am simulat, de parcă aș fi fost un mim, gestul de a mă întinde în pat. Apoi m-am întors imediat și i-am spus că, într-adevăr, aceasta era poziția în care dormeam.

Vineri

A reușit să mă facă să-l iubesc și să-l urăsc în egală măsură. N-ar fi rău dacă am vorbi de un geniu, numai că nu e cazul lui. Nu e decât un detaliu, dar elimină orice posibilitate de a continua în felul acesta.

Vineri, mai târziu

E un nenorocit. Nu e bun nici să mă culc cu el. Dacă aș putea, dacă aș avea destui bani, aș ștergе-o de aici. Dar sunt legată de locul meu de muncă, chiar dacă este ceva mărunt. Ceea ce mă calcă pe nervi este că nu am de ales. Dacă el m-ar iubi așa cum îl iubesc eu, nu aș fi nevoită să mă răzbun, nu aș fi nevoită să-l înșel în fiecare zi.

Nu știu ce se întâmplă cu femeile. Mereu își doresc o relație diferită de cea pe care o au. Acestea, când cunosc pe cineva, în loc să spună: ce bine, cât de mult îmi place felul în care pășește, prudența cu care se comportă, cum judecă sau cum prăjește ouăle, își doresc ca el să picteze tablouri abstracte, să-i placă mai mult distracția sau să nu mai aibă atâtea temeri infantile ori dorințe neîmplinite de a ocupa un post mai înalt. Ce știu eu. Asta am putut observa în cabinet, acasă și acum, când o citesc pe Sara. Ce se întâmplă cu femeile din ziua de azi? Se îndrăgostesc nebunește

de cineva pe care nu-l acceptă așa cum e. Mereu cer ceva în plus sau ceva diferit, ceva ce bărbatul nu are posibilitatea să le ofere. Ceva ce nu-l privește, ce nu are de-a face cu comportamentul sau cu gusturile lui. De ce vor femeile să-i schimbe pe bărbați? De ce nu se îndrăgostesc de ei așa cum sunt, ci de idealul pe care l-ar putea întruchipa? Toate eforturile lor se îndreaptă în aceeași direcție: să-i schimbe, să-i facă după chipul și asemănarea celui pe care și-l doresc sau pe care îl credeau că este. Pot să-și petreacă întreaga viață încercând să-l transforme pe bărbatul de lângă ele pentru a semăna cu celălalt bărbat ideal plăsmuit în minte. Oare ce vedea Sara în individul acesta care-i scăpa mereu printre degete? Oare bărbatul de care s-a îndrăgostit sora mea se temea de o femeie ca ea? Instinctul morții se făcea atât de simțit în comportamentul ei, în felul în care privea viața, încât nu e de mirare că bărbații cu mintea întreagă fugeau de ea mâncând pământul, de parcă ea ar fi fost un foc gata să izbucnească pe neașteptate și să-i ardă. Ceea ce am citit mai departe era un episod mai degrabă obscen dintr-o parcare.

Zi ploioasă din anul când încă mai sunt în viață

Am intrat în spirala lugubră ce duce spre măruntaiele parcării subterane. Afară ploua. Am hotărât să-mi duc acolo mașina, obosită de atâtea ture pe străzile orașului fără să găsesc un loc în care parcarea să nu fie interzisă. Abia așteaptă macaraua primăriei să

vâneze o asemenea abatere. Lumina scădea pe măsură ce înaintam în labirintul săpat în adâncime. Un loc pustiu, doar maşini staţionate şi semnalizatoare, săgeţi care indică direcţia, drumul în jos.

Am ajuns la al patrulea etaj din subteran; nici acolo nu părea să fie vreun loc liber. Un panou luminos anunţa că acolo puteai să-ţi speli maşina, să schimbi uleiul sau să repari o roată.

Soluţia aceasta de a lăsa maşina la spălătorie ca să nu mai caut loc mi s-a părut singura posibilă dacă nu voiam să întârzii. Poate că atunci când aveam s-o scot de acolo nu va mai ploua. Şi atunci nu ar fi fost în zadar să o spăl.

Am ieşit din maşină, am tras de fusta scurtă şi boţită după atâtea ore la volan şi m-am apropiat de ceea ce arăta ca un oficiu. Zgomotul asurzitor al periilor mecanice ascundea sunetul tocurilor mele. Camera de serviciu era goală, doar pe masă se aflau hârtii mâzgălite, nişte chei şi nişte cârpe vechi şi unsuroase.

– E cineva aici? am strigat, încercând să-mi ridic vocea deasupra vacarmului.

Am mai aşteptat câteva clipe şi am întrebat din nou, de astă dată luând mai mult aer în piept. Eram foarte grăbită şi m-am hotărât, în cazul în care nu-mi ieşea nimeni în întâmpinare, să-l caut eu pe individul care se ocupa de afacerea asta. Am înaintat cu oarecare stânjeneală până în fundul camerei de serviciu unde am bănuit că se afla cineva, pentru că uşa era întredeschisă şi un mic bec aprins atârna de tavan.

Prin crăpătura ușii am putut să privesc înăuntru și am descoperit o oglindă aflată pe peretele din față, iar în aceasta, imaginea unui corp tânăr, cu pieptul gol, un corp fibros și zvelt. Părul lung și creț, capul aplecat. Nu puteam să-i văd fața, nici el nu putea s-o vadă pe-a mea. Abia peste câteva secunde mi-am dat seama ce făcea mai exact. Mușchii coapselor mi s-au încleștat, pântecele mi s-a strâns, o dorință tulbure mă ținea țeapănă, în picioare.

El trebuie să-și fi dat seama de prezența mea acolo, își ridică ochii spre oglindă și știu că m-a văzut reflectată în ea, o femeie ceva mai în vârstă decât el, cu părul strâns și buzele date puțin cu ruj. Îl priveam, iar el continua să se atingă. De-acum nu mai strigam, nu mai întrebam, nu mă mai grăbeam, nici nu mai voiam să las cheile cuiva, ci să trec dincolo de prag. Ochii lui m-au împresurat, cunoșteam privirea aceea, avea fața tensionată și gura întredeschisă și am continuat să ne contemplăm până când am devenit o singură ființă reflectată în oglindă; m-am așezat în fața lui și atunci l-am simțit înăuntru, cald și energic. Auzeam doar zgomotul ritmic al roților de la spălătorie, expulzând jeturi de apă ce se loveau de tabla vreunei mașini prinse între periile spălătoriei. El se agita, mă agita.

Oglinda ne unește și ne desparte trupurile, în ritmul jetului de apă care se sparge violent în mii de stropi pe suprafața caroseriei; oglinda ne desparte și ne apropie, văd doar torsurile noastre lipite, abandonându-se dorinței. Ne lăsăm duși de vuietul chinuitor al mașinăriilor, de mirosul umed din subteran,

de căldura acumulată între pereții murdari și negri, mânjiți de stropi. Este ca un carusel care se rotește întruna. El îmi strânge fesele frumoase și rotunde, le îndepărtează și le apropie cu mai multă aviditate, cu tot mai multă exasperare, și în cele din urmă slobozesc un strigăt nerostit până atunci, care îmi iese printre buze într-un șuvoi sacadat. El îmi astupă gura larg deschisă, apropiind-o de a lui. Atunci am simțit un lichid cald intrând în mine, apoi revărsându-se, alunecând între coapsele încă aurii ale acelei veri ploioase.

Am dispărut din cadrul oglinzii, m-am îndepărtat din câmpul lui vizual. Ascunsă de suprafața reflectorizantă. Apoi, de parcă aș mai fi avut putere, am mai strigat o dată:

– E cineva aici?

După câteva minute, mecanicul a ieșit din cămăruța cu oglindă; era îmbrăcat cu o salopetă albastră și își trăsese fermoarul până la mijloc. I-am întins cheile și el le-a luat cu aceeași mână cu care, mai înainte cu câteva minute, începuse să se atingă în timp ce eu îl priveam, cu aceeași mână cu care mă trăsese spre el la căderea nopții. Excitat de ochii mei ficși ce păreau să treacă dincolo de prag. El răspândea mirosul acela inconfundabil de benzină, avea mâinile pătate de ulei de mașină, unghiile înnegrite, iar eu nu-i mai recunoșteam privirea, nici ochii lui nu mai oglindeau vârtejul plăcerii, încordarea dorinței.

Când mă apropiam de acum de ieșirea pentru pietoni, vuietul asurzitor încetase; pur și simplu încetase; liniștea era tulburată doar de tocurile pantofilor mei.

Știam că încă mă mai privea, dar deja nu mai era același bărbat la care visasem câteva minute mai devreme.

Afară încă mai ploua. Pășeam lipită de fațada clădirilor ca să mă apăr de ploaie, îmi simțeam chiloții umezi, în timp ce mă întrebam dacă ar fi trebuit să intru în camera cu oglindă. Unele picături cădeau implacabil deasupra mea, altele îmi alunecau între coapse.

Când m-am întors după ce am terminat tot ce aveam de făcut, el nu mai era. Mă gândisem că aș fi putut să-l invit să bem ceva când ieșea de la lucru, dar el, de parcă ar fi fost o simplă fantezie, dispăruse înghițit de dorința mea.

Am închis caietul. Era foarte posibil ca Sara să fie nimfomană. Eram tulburat, nu știam la ce să mă mai aștept. Încercam să nu o judec pe sora mea. Să nu fac considerații morale asupra conduitei ei sexuale; apoi, exista încă posibilitatea să nu fie vorba decât despre o simplă povestire, de niște schițe despre un personaj care nu era ea, ci o altă femeie ca ea care nu exista decât în imaginația ei. Textul pe care tocmai îl citisem mă făcuse să mă excit. Mi-am desfăcut pantalonii și am început să mă masturbez lent; nu aveam chef, dar mișcarea repetată mi-a învins voința. Nu simțeam nimic, decât o oarecare senzație de repulsie față de mine însumi.

A ŞASEA ZI

Sâmbătă

Azi-noapte mi-ar fi plăcut să fiu cu ea, mi-ar fi plăcut să o rog să mai stea puţin, dar nu am îndrăznit, mă simţeam ridicol, chiar penibil. Nu era decât o copilă, sau eu o vedeam în felul acesta, chiar dacă nu era. Dacă se născuse la un an după sora mea, trebuie să fi împlinit deja patruzeci şi trei de ani. Am petrecut ore întregi cu imaginea ei lipită de retină. M-am ridicat cu mintea pierdută în amintirea ei. Mi-e greu să recunosc, dar azi-noapte mi-a lipsit, îmi lipsea. Într-un fel îi simţeam prezenţa, cu privirea ei scrutătoare, respirându-mi în ochi. Cu mirosul ei îmbibat în pielea mea. Cu râsetul ei răsunând în liniştea caldă a dimineţii aceleia. Mi-am reamintit trăsăturile feţei, căutând ce anume mă atrăgea atât de mult la ea. Mi-a trecut prin minte că poate erau gesturile ei copilăreşti, chipul ei de fetiţă zglobie, da, poate că despre asta

era. Îmi dădeam seama că nu eram stăpân pe gândurile mele. Nu izbuteam să o îndepărtez din mintea mea. Data trecută, când ne-am despărţit, mi-a spus că avea să ajungă târziu; voiam să o văd din nou. Eram aici doar de şase zile şi mi se părea că trecuseră luni întregi. De parcă s-ar fi ridicat un zid de netrecut între ceea ce fusese înainte şi ce avea să fie după acest răstimp. Am devenit conştient de faptul că ceea ce fusese viaţa mea de până atunci nu-mi aparţinea, de parcă nu aş fi trăit-o eu, ci alt „eu“ care nu mai exista. Eram nevoit să iau o hotărâre. Nu ştiam în ce punct mă aflam, dar ştiam că era momentul să privesc altfel viaţa. Aveam să mă întorc la munca de dinainte? Puteam să intru din nou în rutina zilnică de parcă nu mi s-ar fi întâmplat nimic? M-am gândit că nu exista neapărat un înainte şi un după faţă de această săptămână petrecută aici, ci că băieţelul care fusesem, care plângea la malul mării, se confunda cu dobitocul ăsta bătrân care eram eu din momentul de faţă. Oare ea era dispusă pentru o relaţie cu mine? Exact asta mi se întâmpla. Am făcut un duş, m-am bărbierit şi mi-am pregătit micul dejun. Trebuia să fac ceva să-mi omor timpul. Aveam să mă întorc duminică acasă? Nu ştiam ce aveam să fac cu viaţa mea. Ideea de a mă întoarce mă teroriza. Frica, din nou frica se făcea simţită, rece, diformă. Am luat iarăşi caietul surorii mele şi am ieşit să citesc pe terasa acoperită. Mai aveam puţine foi până să-l termin. Cu o zi mai înainte verificasem dacă acesta era ultimul caiet pe care îl scrisese Sara. Era cel mai recent, dacă mă luam după

datele trecute din când în când. Erau multe lucruri care mă îngrijorau: mă gândeam că amestecul acesta de idei, dezordinea asta mentală se va estompa când aveam să ajung la sfârşit. Poate că atunci voi şti ce să gândesc. Dintr-odată mi-am văzut numele scris şi am devenit curios.

24 decembrie, 2001

În seara asta de Ajun l-am văzut pe Pablo. Ne-am întâlnit la azil. Ştiam că aveam să ne întâlnim, aşa cum se întâmplase şi în anii dinainte; de aceea, înainte să ies din casă, am dat pe gât câteva pahare de whisky. Nu ştiu cum de îi reuşeşte, dar întotdeauna devin neliniştită când trebuie să-l văd. Pare ciudat, dar fratele meu este un total necunoscut. A fost o vreme când m-am simţit respinsă, de parcă ar fi fugit de mine, de parcă şi el ar fi ştiut că sunt o soră falsă cu un tată fără nume. Acum nu mai contează: am suferit prea mult pentru un lucru atât de mărunt. Adevărul e că nu prea păstrez amintiri din vremea când locuia cu noi în casă. Îmi amintesc cum mă jucam singură, cum mergeam singură în parc cu fata care avea grijă de mine sau cu mama. Îmi amintesc şi că, atunci când am învăţat să înot, el deja sărea cu capul înainte şi înota în stilul craul ca un înotător profesionist. Cam atât. Azi eram sigură că avea să-mi spună din nou că trebuia să ne vedem într-o zi pe îndelete, să luăm odată prânzul sau cina împreună. Adevărul e că ar fi o situaţie destul de ridicolă, nu am avea despre ce să vorbim. Apoi, cred că e cu neputinţă să se întâmple aşa

ceva. Ştiu că nu vrea să mă vadă, niciodată nu a simţit faţă de mine nici cel mai mic sentiment, niciodată nu s-a purtat aşa cum s-ar purta un frate, întotdeauna m-am simţit îndepărtată de lângă el sau mai bine spus situată undeva la marginea vieţii lui. Ca o şosetă desperecheată. Nu îl judec, niciodată nu m-am bizuit pe el. Nu îl condamn, nici eu nu m-am gândit să-l fac părtaş la întâmplările din viaţa mea. Oare ce l-ar putea face acum să-şi schimbe atitudinea? Ar fi ca şi cum aş sta la masă cu un total necunoscut pe care îl cunoşti de când ai uzul raţiunii; nimic nu ne uneşte şi nimic nu ne desparte; pur şi simplu nu existăm unul pentru altul. Trecutul este ca o figură solitară, fără corp, fără organe, fără sevă care să-l traverseze. Ştiu că nu mai există un alt remediu decât moartea.

Mă simţeam ca un bastard. Lumea Sarei se descompunea încetul cu încetul în faţa ochilor mei, luându-mă pe sus, silindu-mă să citesc mai departe. Eram prins de cuvintele ei, de parcă acestea m-ar fi putut mântui. Ştiam care fusese destinul Sarei, dar oare ce destin mă aştepta pe mine? Frazele, cuvintele ei, erau cele ale unei moarte; în schimb, pe mine mă constrângeau, mă simţeam responsabil faţă de ele. De ce să nu mai fie un alt remediu decât moartea? Oare la ce se referea prin fraza aceasta? De fiecare dată îmi era tot mai greu să-i dau un diagnostic personalităţii Sarei. Era o femeie ascunsă, complicată, complexată poate de originile ei, promiscuă la modul cel mai ruşinos, sau poate nu vorbea despre ea? După

câte citesc, după cât lasă să se vadă în rândurile acestea, nu înțeleg cum a putut să trăiască tot timpul cu incertitudinea propriei identități. Sara pe care o cunosc eu s-ar fi luptat să afle cine era adevăratul ei tată, oricare ar fi fost prețul. Era cât se poate de limpede faptul că fusese o femeie cumplit de chinuită, dar când oare începuse toată această suferință, când începuse să se desprindă de viață? Prizonieră într-o existență dublă, în căutarea a ceva ce nici măcar ea nu putea să explice. Pentru sora mea, limbajul nu era o eliberare, ci constrângerea cea mai ostilă. De ce? Ce voia de fapt Sara? Ce se întâmplase cu bărbatul pe care îl cunoscuse? Am sărit peste câteva paragrafe până când am găsit din nou un text în care părea că face aluzie la el.

Februarie 2002

Ce mi se întâmplă oare? Niciodată nu au contat bărbații pentru mine. Niciodată. Și, cu toate acestea, cu el nu știu ce să fac. Îmi pierd controlul, nu mă mai stăpânesc; chiar dacă mi-e greu să o recunosc, devin ridicolă, mă umilesc până la saturație. Nu știu cum de am ajuns până aici. Îmi doresc ca viața să se prăvălească asupra mea și să mă dărâme. Zilele trec fără să aflu nimic despre el, apoi, dintr-odată, când am pierdut orice speranță, apare din nou; sună la ușă. Îl am lângă mine, l-am câștigat. Stăm în pat. Și nimic. Și dacă a venit la mine pentru că nu i-a mers în altă parte? Deodată, mă ridic, mă îmbrac și mă aud spunându-i: cred că e mai bine să pleci.

Pot să stau cu orice bărbat pentru singurul motiv de a face sex. Dar nu și cu el. Nu pot, mi-e greață, nu pot să-i fac o felație, pentru că pe el îl iubesc.

De îndată ce a plecat, am înghițit toate somniferele din sertarul cu medicamente.

8 martie 2002, vineri dimineața

Am evadat în oraș. Simțeam nevoia să ies din acest cerc vicios în care mă băgasem. Câteva zile petrecute în casa de pe plajă mă vor ajuta să mă distanțez oarecum de lucruri. Vreau să înaintez cu scrierea romanului, dar având u-l pe el aproape nu reușesc să mă concentrez. Cuvintele mi se încurcă, se amestecă în minte fără să reușesc să le opresc în loc, fără să se contureze pe deplin. Acum, aici, înconjurată de pustietate și de mare, cred că voi reuși să găsesc vreo frază care nu ar trebui ștearsă de îndată. Încerc să prind cuvintele, dar mi se scurg din tâmple. Sunt tot o începătoare. Mă gândesc că de data aceasta am să cad, nu este prima oară când mi se întâmplă. De fiecare dată când încep să scriu o povestire simt că nu o s-o pot continua și, cu toate acestea, nu o abandonez, sau cel puțin nu o abandonez cu totul, mă supun, mă las maltratată, și, după ce trece timpul, vine o zi când povestea este încheiată, iar eu sunt stoarsă. Ce bine ar fi să pot crede că și de data aceasta va fi la fel ca în alte dăți. Cu toate acestea, am într-adevăr impresia că nu pot continua. Azi nu am fost în stare să scriu

nici măcar un rând. Aşa cum spunea Beckett: deznădejdea noastră este atât de mare încât ne lipsesc cuvintele să o exprimăm.

Am fost să mă plimb dimineaţa pe plajă; se revărsau zorii. De fiecare dată mi se pare tot mai tentantă ideea de a sta tot anul aici. Dacă aş face câteva reparaţii la casă şi dacă aş moderniza-o, aş putea să mă organizez ca să lucrez de la distanţă. Apoi, viaţa aici e mult mai ieftină, ar trebui să lucrez mai puţin. Aş putea chiar să lucrez în continuare la linia erotică. Bineînţeles, nu am primit niciun telefon din partea lui. Nu mă interesează bărbaţii de niciun fel, i-am spus femeii de la agenţie care mă întreba ce preferinţe am în materie de cei aflaţi la celălalt capăt al firului. Apoi însă am adăugat:

– Bine, sunt unii care îmi plac în mod special: cei supuşi.

Astfel încât, atunci când am încetat să mai lucrez la bar, pentru că şoldul stâng mă durea tot mai tare, am devenit animatoare la distanţă. Orarul meu de muncă era de la nouă la nouă. În timpul acestui interval de douăsprezece ore trebuia să fiu dispusă să spun vreo grosolănie şi mai ales să insult pe cine mă suna pe telefonul personal. Uneori, se întâmpla să fie unul dintre nenorociţii obişnuiţi, dar în general era vorba despre un supus care aştepta să fie maltratat. Cât de mult îmi plăcea să-i strig în receptor: „Nenorocitule,

ești un rahat, ești un gunoi!" Uneori, eram surprinsă în căutarea unei fraze; alteori, încercând să-mi omor timpul. Adevărul este că mereu eram prost dispusă; întotdeauna se întâmpla asta din vina lui, și atunci îmi descărcam toată furia, toată ura, toată amărăciunea prin telefon. Și cu cât le vorbeam mai murdar, cu atât se excitau mai tare: observam asta din gâfâitul tot mai intens, din rugămințile gâtuite de a continua. Ne făceam favoruri în mod reciproc, chiar dacă cei care plăteau erau ei. Adevărul e că după ce spuneam vrute și nevrute pentru ca, în cele din urmă, imbecilul de serviciu să ejaculeze, uneori se întâmpla să găsesc exact cuvântul pe care-l căutam pentru a continua romanul de unde îl întrerupsesem.

Mâine, marți, va trebui să mă întorc acasă. Au trecut zece zile și nu pot să-mi mai prelungesc escapada. Am avut timp să mă gândesc până la epuizare. M-am obișnuit cu liniștea aceasta, știu că dacă aș putea să rămân aici o vreme mai îndelungată, aș ajunge să o privesc ca pe ceva natural. A trebuit să-mi frâng degetele ca să nu-l sun, dar am câștigat bătălia, e un adevărat triumf. Timpul nu mai are aceeași valoare atunci când îl contempli în fața infinitului mării. Importanța lucrurilor se modifică, se transformă, își pierde ordinea. Unele ajung să nu mai aibă semnificație. Aici e nevoie să nu mori, asta-i tot; celelalte lucruri sunt secundare.

Am ajuns la limită; trebuie să arunc fetusul care mă însoțește. Un fetus nepotrivit de la un bărbat nepotrivit. Nu știu ce altceva mai pot să fac ca să mă distrug. Ginecologul mi-a explicat că nu e deloc complicat. Te anesteziază și apoi te aspiră. Când l-am auzit spunând că o să fiu aspirată, am simțit o durere absorbantă în vagin, o durere nemăsurată și surdă. Te anesteziază și te aspiră. Ce bine ar fi să fie adevărat și să rămână din mine doar o dâră de praf în interiorul unui aspirator.

Îmi lovesc abdomenul cu o mână, apoi cu cealaltă, cu pumnii strânși. Nu contează durerea, îmi dau lovituri tot mai puternice cu o energie izvorâtă din măruntaie care se întoarce tot asupra lor. Asemenea ciclului vieții. Atunci când urinez, sper să mă trezesc cu un fetus în vasul de la WC, dar nu, asta nu se întâmplă, urina mea e în continuare lichidă, galbenă, insipidă, fără viață.

Poate am să mă pot vindeca de tine. Da, te-am iubit la modul bolnăvicios și de aceea știu că trebuie să fie o cale de vindecare pentru mine. Am pierdut totul. Am rămas doar cu un fetus în pântece de la bărbatul care nu s-a aflat niciodată lângă mine. Nu mai am talie. Nu mai am încredere. Aș putea să scriu pagini de-a rândul despre el, dar nu merită osteneala. Dar telefoanele care îmi întrerup mereu șirul gândurilor mă ajută să nu trebuiască să stau cu mine însămi. Ajunsesem într-un punct în care nu mai știam să stau

cu mine însămi pentru că mi se părea foarte deprimant. Voiam să sune telefonul, am devenit dependentă de gemetele celorlalţi.

Sora mea fusese însărcinată. Poate că nu avusese curajul să avorteze şi s-a gândit că cea mai bună metodă de a pierde copilul era să se sinucidă. Credeam că eram pe punctul de a înnebuni. Am căutat data acestei însemnări, dar nu apărea nicăieri. Trebuie să fi fost scrisă la începutul anului 2002, nu putea fi această sarcină cauza dispariţiei ei. Cu siguranţă că a avortat în cele din urmă. Asudasem. Priveam marea fără să o văd.

Sâmbăta aceea ieşise din nou soarele. M-am gândit că poate trebuia să fac ceva, că nu mai puteam rămâne în casă, întorcând pe toate părţile viaţa Sarei; revenind mereu asupra gândurilor ei, asupra neliniştii ei. Mi-a trecut prin minte că nu mi-ar strica o baie în mare, chiar dacă, fără doar şi poate, apa era îngheţată. Nu conta, singurul lucru pe care îl voiam era să-mi limpezesc mintea, să ies din salonul acela şi să fac şi ceva exerciţiu fizic, să obosesc. M-am schimbat de haine şi am ieşit din casă cu un prosop pe umăr. Am lăsat prosopul, ochelarii şi cheile lângă o piatră. Fără să stau prea mult pe gânduri, m-am aruncat în apă. Aşa cum bănuisem, apa era atâta de rece încât inima începuse să-mi bată năvalnic. Am început să înot în stilul craul ca să depăşesc senzaţia aceea de îngheţ. Dintotdeauna am fost un bun înotător, chiar de mic participam la campionatele şcolii, chiar dacă nu am

ajuns să înot niciodată ca un profesionist, aşa cum îşi amintea Sara. După ce am parcurs o bună distanţă înot, m-am întors şi am privit spre plajă. Se afla mult mai departe decât îmi închipuisem. Simţeam cum îmi slăbesc puterile, am devenit neliniştit, nu era nimeni în jur; doar apă, eram înconjurat de o suprafaţă vălurită de lichid, abia dacă izbuteam să văd casa. Nu ştiu dacă avusesem vreodată curaj, dar dacă îl avusesem vreodată, acesta dispăruse brusc. Într-o scânteiere de inspiraţie, pe când încercam să-mi păstrez calmul, am hotărât că cel mai bun lucru pe care puteam să-l fac era să mă odihnesc în poziţia mortului, dar corpul nu mă asculta sau poate oasele erau prea grele. Am încercat să mă relaxez, am privit cerul nesfârşit, dar nu-mi inspira nicio fărâmă de siguranţă, contemplarea lui nu mă liniştea. Mă aflam la mai bine de o sută de metri de plajă. Epuizat, am crezut că aveam să mă scufund ca o piatră. Una care îndurase unul câte unul toţi anii abătuţi asupra ei, toţi anii aceia de eroziune pentru ca, în cele din urmă, să se scufunde. Cu toate acestea, încetul cu încetul, ideea pietrei m-a înviorat; inima nu mi-a mai bătut în galop şi am mai căpătat oarecare încredere. Încet, fără să mă grăbesc, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic, de parcă nu aş fi fost la un pas de moarte, am înotat din nou bras. Când am ajuns din nou pe mal, m-am întins fără vlagă pe plajă, încercând să uit teama ce mă ţinuse ca într-un cleşte, transformată după câteva minute într-un sentiment de umilinţă.

Mi-am petrecut restul dimineţii pe plaja pustie. O bună bucată de vreme m-am rostogolit pe nisip

ca o balenă eşuată, încercând să reduc în felul acesta nivelul de adrenalină. Soarele părea o torţă, razele lui îmi ardeau spatele, am vrut să mai intru o dată în apă, fără să mai fac fapte de vitejie, precupeţindu-mi dramul de putere rămas. Aşteptam dintr-un moment în altul să apară Sarasur; voiam să o văd din nou, să o am lângă mine. A sosit ora mesei, a trecut ora mesei, fără ca ea să apară; îi simţeam lipsa. Toată dimineaţa în aşteptarea întruchipării ei. După o vreme m-am săturat de stat pe plajă; apoi, începuse să mi se facă foame. Suntem nişte animale atât de primare. Nu aveam chef să-mi pregătesc nimic de mâncare, aşa că am desfăcut o bere, am tăiat o bucată de caşcaval şi am scos din servietă hârtiile şi documentele pe care le adusesem până aici:

Motivul consultării.
Boala actuală.
Antecedente psihiatrice personale.
Antecedente psihiatrice ereditare.
Anamneză psihiatrică.
Personalitate premorbidă.
Istoricul bolilor.
Examen psihiatric.
  Stare de conştienţă, aspect şi comportament.
  Exprimare şi logică în vorbire.
  Afectivitate.
  Funcţii vegetative.
  Gândire.
  Percepţie senzorială.

Funcţii de relaţie.
Examen neurologic / Teste de laborator.

Am încercat să mă concentrez asupra cazului pe care-l ţineam în mâini, să citesc pe îndelete raportul pentru a determina starea sănătăţii mentale; cu toate acestea, efectul magnetic al caietului Sarei m-a făcut să abandonez, să îndepărtez cazul acela clinic din faţa ochilor şi să-mi întorc din nou privirea asupra însemnărilor surorii mele.

Ne auzim gândind, nu este nevoie să ne spunem nimic. Nu e nimeni ca noi pentru a ne înţelege.

Aprilie 2002

În tot acest timp mi-am făcut o idee despre omul care mă atrăgea. Au trecut multe ore de atunci, ne-am bucurat de ceasuri mai mult sau mai puţin plăcute. Nu mi-am imaginat niciodată că ceea ce construisem alături de el avea să fie distrus în felul acesta, astfel încât să nu ne mai rămână altceva de împărţit decât ruinele. Cu cât îl doresc mai mult, cu atât îl blestem mai mult. Liniştea mă sfredeleşte, mă face vulnerabilă, am nevoie de corpul lui. Poate nu o să-l mai văd niciodată în viaţă. Spune-mi că eşti mort. Mi se năruie viaţa. Sunt cinci zile de când nu mai ştiu nimic de el, treisprezece ani, două miliarde de minute. Sub cerul liber, lividă, inaccesibilă, tot ce îmi doresc e să fiu cu el. Nu pot să amân amintirea ta. Poate că doar te-ai plictisit de mine. Poate ţi-a spus cineva că m-a văzut.

Cum să-i explic că fac asta pentru el? Că e forma mea de a-l iubi, simțindu-mă dorită de alții. Niciodată nu m-am simțit atât de oribil de vie. Nu, nu contează că nu mă iubești. Nu-mi pasă dacă ai găsit o altă femeie, am nevoie doar să știu că ești viu ca să pot trăi mai departe. Nu-ți dai seama de asta?

Cred că oasele mele sunt mai frumoase decât carnea care le acoperă. Îmi place să stau așezată pe vasul WC-ului și să văd pe fereastră cum trece ziua intraductibilă. Iau laxative care mă lasă vlăguită, terminată, de parcă aș vrea să elimin demonul din mine; dar tot nu reușesc să-l defec pe tot.

De zile întregi am încercat să vorbesc cu el, dar avea telefonul închis. Abia azi am reușit să-i trimit un mesaj, ceea ce înseamnă că a trebuit să-l deschidă. Acum știu că nu este mort sau poate ar trebui să spun că acum este în sfârșit mort. Dacă ar fi murit, m-aș fi simțit foarte rău. Apoi, nu aș mai avea pe cine să urăsc, pentru cine să lupt, cu cine să vorbesc și să mă ciondănesc în somn. Dar acum că știu că e viu, pentru că cine altcineva să-i fi deschis telefonul decât el, acum știu că singurul lucru pe care îl vreau e să moară. I-am lăsat optsprezece mesaje, unele tandre, altele înspăimântătoare, unele amenințătoare, altele, cele

mai multe, scrise cu o senzație inconsolabilă de vină, gândindu-mă la faptul că murise în urma unui accident de mașină îngrozitor. Îi spuneam: dă-mi un semn de viață, ce paradox. Eu crezând că este mort și cerându-i să-mi dea un semn că încă mai respira. Dar... așa stau lucrurile, și de asta aveam eu nevoie în momentul acela. Să mă sune și să-mi spună: sunt viu, ca să-l ucid.

Am descoperit ce i se întâmplă personajului meu: este sedus de eșec. Eșec în viață în general, în cea profesională, eșec total în viața sentimentală. Uneori i-am spus c-ar trebui să ia un neuroleptic, nu știu exact ce este, cred că e de fapt termenul cel mai potrivit pentru a numi ceea ce toată lumea cunoaște drept antidepresiv. Știu că sunt foarte eficiente. Odată l-am auzit pe fratele meu vorbind despre ele la radio. Vorbea la o emisiune chiar despre posibilitatea ca unele neuroleptice să provoace orbire, cred că da, era vorba despre orbire sau poate era vorba despre surzenie. Nu îmi amintesc prea bine. Știu doar că așa le spunea medicamentelor prescrise pacienților săi: neuroleptice. Niciodată nu mai auzisem cuvântul acesta. Apoi îmi amintesc că a mai spus și că antidepresivele nu sunt bune, nu numai pentru a trata depresiile, ci și pentru a le preveni. Astfel că, în ziua când m-am întâlnit cu bărbatul meu... Ce rău sună bărbatul meu. În sfârșit, în ziua când m-am întâlnit cu bărbatul meu, i-am spus: cred că ceea ce ar trebui să faci e să iei un

neuroleptic, după care m-am simțit cât se poate de mândră. Am ajuns la concluzia că este foarte special, că poate singura formă de a-l iubi, de a-i fi utilă este să-l uit. În felul acesta s-ar simți reconfortat pentru că relația cu mine a dat greș și, prin urmare, s-a împlinit în propriul lui delir. Atunci, se va gândi că îl iubesc îndeajuns de mult, încât să recidivez din nou în uitare. Ca să-l facă fericit în dușmănie, în dispreț, în ură; ca un viciu solitar. Dar bineînțeles, tocmai asta este marea lui problemă, fericirea nu este eternă și tot răul pe care mi l-a provocat se va transforma, la început, bineînțeles, în ură, dar în cele din urmă va deveni indiferență, nu va mai fi nevoie să mă masturbez simțind ură, iar atunci când se va întâmpla asta va trebui să caute altă victimă ca să îl/mă satisfacă.

Am stat toată noaptea trează, am stat toată noaptea priveghind la căpătâiul relației noastre defuncte, păzind-o, până când în sfârșit s-au revărsat zorii printre suspine și prevestiri.

14 aprilie 2002

Mergeam foarte lent, simțeam vântul stârnit de Curentul Labrador. Nu conta unde mă aflam. Nu voiam să merg prea departe, doar până la soare. Azi am împlinit patruzeci și trei de ani. Sunt ultimii.

Ziua trecută eram atât de supărată pentru că bărbatul meu a trebuit să plece la o ședință între profesori, încât i-am zis: cred că Baudelaire spunea că nimic nu-i plăcea mai mult unui „om cult" decât vorbăria unor imbecili. Da, știu că nu ar fi trebuit să spun așa ceva. Numai că eu voiam să merg la cinema, așa că până la urmă am hotărât să merg singură. Pot să fac multe lucruri singură, pot să le fac pe toate sau aproape pe toate, mai puțin să merg la un film. Nu știu de ce am mania asta, dar simt o neliniște inexplicabilă atunci când se sting luminile și mă trezesc deodată așezată pe scaun, fără altă direcție în care să privesc decât în față, ca și cum cineva mi-ar fi pus pe nesimțite niște ochelari de cal. Oricum, cu toate că eu îi spuneam toate lucrurile astea ca să-l supăr, chiar dacă ceea ce făceam era să-l numesc pur și simplu imbecil, pe el și pe colegii lui, cred că nu și-a dat seama. Bine cel puțin că filmul mi s-a părut cel mai bun pe care l-am văzut vreodată. S-a numit: O iubire imposibilă. *Eram gata să ies și să intru din nou la următoarea proiecție. Muzica era minunată.*

De multe ori mi s-a întâmplat, atunci când contemplam un oraș necunoscut de sus, cu câteva minute înainte de aterizare, în momentul când civilizația mi se îngrămădea sub ochi, să mă gândesc la numărul

de furturi, extorcări, asasinate și tot alaiul infracțiunilor comise chiar în clipa în care privirea mea se apleacă asupra orașului.

Nu știu de ce menționez acum acest sentiment sinistru, cum nu are deloc sau are prea puțin de-a face cu narațiunea celei mai proaste veri trăite vreodată. În vara aceea mă aflam la Madrid, orașul în care mi-am dus existența deja prescrisă. În vara aceea nu s-a comis nicio infracțiune ieșită din comun, sau cel puțin nu îndeajuns de crudă, încât să ocupe un spațiu în ziare. În vara aceea nici nu am călătorit cu avionul. Deși e drept că totul a început ca urmare a unei călătorii.

În anul acela îmi publicasem cel de-al cincilea roman, iar în lunile care au urmat am umblat prin multe părți ca să-l prezint, însă undeva, într-o mică localitate la două sute treisprezece kilometri de capitală, în ciuda prezenței mele, prezentarea nu a avut loc din lipsă de public. Responsabilul librăriei, după ce au trecut zece minute fără să se strângă mai mult de șase persoane, a luat asupra lui situația și a decis să suspende prezentarea, înlocuind-o cu o discuție informală într-un bar. Însoțiți de câțiva dintre curajoșii localnici care avuseseră amabilitatea să se intereseze de romanul meu, am mers să ne stingem setea. Unul dintre însoțitori s-a dovedit a fi un bețivan care, după ce a dat pe gât mai multe pahare de vin, a hotărât să ne părăsească, întrucât conversația literară nu-l satisfăcea. Am rămas, atunci, eu, doi prieteni ai librarului, librarul și un tânăr înalt și timid, care abia dacă a suspinat de vreo câteva ori în tot acest timp. Am

aflat că era medic și că anul acela trebuia să hotărască în ce ramură să se specializeze. Trebuia să opteze între psihiatrie și medicina legală. Eu, cu obsesiile mele cerebrale, i-am spus că psihiatria era mult mai interesantă; să știi ce se întâmplă în creierul oamenilor, cum funcționează mintea celor care au pierdut rațiunea erau lucruri care mă interesaseră dintotdeauna, mi se păreau extrem de pasionante. Cealaltă opțiune, deși le recunosc meritul celor care o practică, mi se părea prea puțin potrivită pentru un tânăr palid și delicat ca el; m-am gândit că era mult prea sensibil pentru a eviscera cadavre. După această scurtă conversație științifică în care mi-am expus punctul de vedere, omițând, bineînțeles, faptul că meseria de medic legist mă înfiora, și elogiind-o pe cea de psihiatru, le-am dat autografe celor prezenți și m-am întors la hotel. Înainte de a pleca din bar, tânărul a scos din buzunar o cărticică pe care am recunoscut-o de îndată – conținea câteva din povestirile mele și voia să i-o dedic și pe aceea. Niciodată până atunci nu mai cunoscusem pe cineva care să-mi fi citit toată opera, așa cum mi-a spus chiar el, iar acest detaliu m-a împăcat cu orele moarte de lucru. De altfel, drept mulțumire, i-am dat cartea mea de vizită în cazul în care vreodată avea să treacă prin Madrid.

Câteva săptămâni mai târziu am primit un telefon; era el, venise în Madrid, iar cabina de unde mă suna se afla la trei străzi de casa mea. În după-amiaza aceea am băut o bere sub umbrela albă a unei terase. Venise vara, iar Madridul devenise un furnicar clocotind de căldură. Excursiile tânărului medic în

capitală se succedau cu tot mai multă frecvenţă, invocând diverse motive: căutarea unui spital în care să-şi desfăşoare practica, vizita unui prieten, un serviciu făcut cuiva. În vara aceea, telefoanele lui inoportune mă scuteau uneori de a continua să scriu cu febrilitate la vreun nou roman; o scriere care presupusese un consum foarte mare de energie, acum tot mai stinsă. Aceste incursiuni intempestive în exterior pentru a sta de vorbă la o bere rece ca gheaţa s-au dovedit a fi o compensaţie pentru toată neodihna sterilă în vederea finalului propus, strălucitor şi neaşteptat, dar pe care nu izbuteam să-l smulg din adâncimile încurcatei mele imaginaţii. Evadarea din camera obscură era o uşurare pentru mine, mai ales în luna august, când oraşul era închis pe perioada vacanţei şi toate fiinţele cunoscute care îl populau trăiau într-un soi de claustru al amintirii. Această cameră obscură nu era numai locul metaforic unde iau fiinţă cuvintele, ci şi o caracterizare la propriu a cămăruţei unde scriam, întrucât, din pricina căldurii nemiloase, doar în penumbră puteam menţine gradul de umiditate necesar pentru atâta hotărâre.

În aceste săptămâni relaţia noastră nu evoluase în mod semnificativ pe niciun plan; se menţinea în aceiaşi termeni cum începuse. El era un tânăr educat, chiar excesiv de corect, cu un fel de a vorbi cumpănit, chiar dacă uneori i-am observat o uşoară bâlbâială şi un comportament cam demodat. Conversaţia se învârtea mereu în jurul preocupărilor noastre profesionale. Niciodată nu a dat ocazia – şi nici eu nu am făcut-o, de altfel – să discutăm despre vreun aspect mai personal al

existențelor noastre necunoscute până atunci. Părea să nu-l intereseze altceva decât literatura mea; am încercat să-i vorbesc de vreun scriitor, să comentez un roman bun, dar el făcea trimitere mereu la scrierile mele, la argumentele sau la personajele care apăreau în textele mele. Uneori, în timp ce vorbea, intercala fraze care mi se păreau atât de familiare, încât m-am hotărât să le notez și în felul acesta să mi se confirme bănuiala: erau fraze luate din cărțile mele. Pe mine, pe de o parte, mă interesa pentru studiile lui. Am aflat de la el că anumite devieri sau tulburări mintale erau încă un mister pentru medicină. Am aflat și că neurolepticele nu provocau nici surzenie, nici orbire, ci doar, în câteva cazuri, vedere încețoșată și mișcări necontrolate. M-a instruit de asemenea în privința disecării cadavrului. Am aflat că se face o incizie de la bărbie până la pubis sau se poate face o tăietură în forma literei y, de la omoplați până la buric, și că viscerele sunt puse pe o balanță și cântărite, informație la care a adăugat: „Ca la măcelărie". Vorbea despre toate astea cu atâta naturalețe, încât nu știu ce anume îmi producea senzația de sufocare: descrierea autopsiei în sine sau răceala în a oferi detalii. Într-o zi, am refuzat pentru prima dată să mă întâlnesc cu el; mă săturasem de atâta natură moartă și mă îngrijora obsesia lui – frazele luate din scrierile mele erau folosite tot mai des în discurs; apoi, eu voiam să termin romanul și consideram că mă complăcusem cu asupra de măsură în ceea ce la început mi se păruse un soi de admirație puerilă.

Vara aceea, care pare să fi început într-o vreme imemorială, este asta. La câteva minute după ce i-am respins invitația, am auzit sunetul crispat al ascensorului urcând în liniștea acelei după-amieze de august, apoi l-am auzit oprindu-se la etajul meu. M-am apropiat cu grijă în vârful picioarelor ca să mă uit pe vizor. Îi contemplu figura deformată, nasul imens scos din contextul feței lui. Fruntea înaltă și convexă, pielea albicioasă. Nu sună. Doar privește drept înainte la ochiul care îl observă. Mă întorc mută la birou, trebuie să scriu finalul. Știu că este în continuare acolo, de cealaltă parte a ușii. Nu îi aud respirația sacadată, vocea lui care-mi repetă frazele, dar le simt în preajmă.

Sfârșit de septembrie

Am ieșit pe stradă fără să știu încotro s-o iau. Știu că nu sunt un geniu. Știu asta de foarte mult timp, am intuit-o dintotdeauna, dar cel care mi-a deschis ochii a fost un editor. Uite, Sara, mi-a spus cu ton părintesc, asta nu e cea mai bună carte a ta; de altfel, spuse el, în timp ce eu respiram adânc de partea cealaltă a receptorului, este o carte de care te poți lipsi. Da, am spus, imaginându-mi expresia lui contrariată, de fapt, este insuportabilă. Oricum, îți mulțumesc pentru sinceritate, nu mă așteptam la mai puțin de la... Nu, nu, mă întrerupse el înainte să pot termina fraza, n-am mers până aici. N-am spus că este insuportabilă. De altfel, anumite părți din roman sunt foarte sugestive,

de exemplu, atunci când ea se pierde noaptea în parc. Te aştepţi să fie violată, episodul acela e plin de tensiune... Ceea ce vreau să spun e că istoria literaturii nu va avea nici de pierdut, nici de câştigat cu această carte. Acum înţeleg, i-am răspuns. Când am închis, m-am gândit că ar fi trebuit să-i spun ce greutate îmi luase de pe umeri. Nu e nimic mai rău în viaţă decât să fii conştient că ceea ce faci este absolut necesar. Că ceea ce scrii, pentru a-ţi elibera pornirile, aberaţiile şi dorinţele ascunse, are ceva de-a face cu istoria literaturii. Trebuie să-i fiu recunoscătoare; apoi, pornind de la comentariul editorului cu privire la scena aceea, am scris o povestire cu un final diferit. Acum nu mai era o plimbare periculoasă printr-un parc ameninţător la o oră târzie din noapte, ci ameninţarea prindea formă şi se manifesta nu în figura sau în figurile unuia ori ale mai multor bărbaţi care abuzau de ea, ci în păsări; acele păsări care ţipau bolnave o aruncă la pământ, îi sfâşie hainele şi îi ciugulesc tot trupul, rănind-o până la sânge. Bineînţeles că ciocurile păsărilor se îndreptau spre părţile cele mai intime ale fetei, până când ceea ce la început părea doar o ameninţare s-a transformat într-un mic măcel; i-au smuls cu ciocurile lor ascuţite bucăţi de piele, un sfârc, părul pubian şi o parte a vulvei. În cele din urmă, tânăra a rămas schilodită, iar povestirea mea a fost premiată la unul din acele concursuri unde mă prezint cu pseudonim.

În timpul conversaţiei acesteia cu editorul, mă jucam cu limbajul; nu încercam să pretind că romanul meu era nedigerabil, ci făceam doar un joc de cuvinte,

influențată de cartea citită de curând a unui scriitor contemporan de succes. Nu intenționam să spun că romanul ar fi fost rău, ci doar că era insuportabil, pentru că nu se putea purta ușor; astăzi, cărțile care au mai mult de cinci sute de pagini sunt greu de publicat. E drept că sunt și cărți care, în funcție de felul în care sunt tipărite, adică de grosimea hârtiei, corpul de literă, copertele folosite, pot să sfârșească pe fundul căzii a multor cititori interesați.

Important este că acest telefon a fost cât se poate de elocvent pentru mine; am știut chiar în momentul acela, nu din pricina părerii editorului meu (în definitiv nu este decât o părere), ci din proprie convingere, un adevăr care niciodată până atunci nu luase o formă explicită; ceea ce am fost în stare să verbalizez în acest dialog simplu, scurt, direct, mi-a permis să-mi dau seama care era locul meu în Literatură: niciunul. Eu puteam numai să provoc, să scriu, să duc mai departe, să construiesc, să produc texte insuportabile. În sfârșit înțelesesem sensul definitiv al acestei pasiuni de a scrie, și invers, adică nevoia de a mă desprinde, de a mă descotorosi de aceste texte. Unii cred că scriu pentru binele omenirii, al istoriei artei sau al literaturii. Cât despre mine, demult am descoperit motivul pentru care scriu; pentru că eram sclava, da, sclava cuvintelor. Dar atunci ce nevoie aveam să fiu publicată? Numai faptul că umpleam pagini peste pagini de litere ar fi trebuit să mă liniștească într-o oarecare măsură. Cu toate acestea, pentru mine nu era de-ajuns, nu mă liniștea. Atunci, scrutând toate ungherele cugetării mele, am

ajuns treptat la concluzia că ceea ce aveam eu nevoie nu era numai să scap de greutate, ci să merg mai departe de atât; nu mă împingea numai dorința de a mă elibera de cuvinte, ci voiam să le și împărtășesc celorlalți, astfel încât să fie ei, cititorii, cei care să le suporte. Doar prin publicarea povestirilor mele, acele cuvinte intolerabile încetau să mai fie ale mele, sentimentul ratării ajungea să fie asumat de public; iar vina se dilua.

Septembrie 2002

Azi, când timpul fuge, pășește sau, mai degrabă, se scurge lent, prea puțin mai contează; adevărul e că, în momentul de față, ori ești un geniu, ori trebuie să fii dispus să te vinzi cât mai bine, iar faptul că nu sunt un geniu, dar nici nu sunt dispusă să mă vând mă obliga să mă lupt crâncen cu cuvintele. Viața mea era o listă de concesii făcute gusturilor cultivate în viața mea anterioară. Dacă există ceva cât se poate de limpede, este faptul că am două vieți, cea de dinainte și cea de după scris. Acum îmi permit să beau doar vin de Valdepeñas, în loc de vinul bun de La Rioja cu care m-am obișnuit fără prea mari eforturi. În rest, mă simțeam tot atât de mediocră sau mai puțin mediocră decât ceilalți scriitori, care se zbăteau pentru un loc în ziar, într-o antologie, în catalogul scriitorilor publicat de Ministerul Culturii, pentru a fi aleși să participe la un bâlci al deșertăciunilor organizat în străinătate sau pentru a fi traduși în swahili sau în sârbo-croată, sau ca numele

lor să figureze în listele de cărţi nu doar de beletristică, ci obligatorii, pe care revistele le publicau în mod continuu, aproape compulsiv. Pentru că, deşi atunci îmi cunoşteam limitele pe deplin, încă îmi mai rămăsese un dram de orgoliu. Scriu toate acestea la trecut, pentru că nimic din cele de mai sus nu mă mai frământă acum. Şi nu pentru că m-aş fi resemnat sau pentru că mi-aş fi schimbat convingerile; pur şi simplu am devenit atee. E drept că acum, la mulţi ani după minunata conversaţie cu editorul meu, încă mai beau Valdepeñas. De fapt, omul se obişnuieşte cu toate, dar nu e numai asta, am reuşit chiar să scot la iveală întreaga bogăţie de arome şi gustul pe care papilele mele insensibile şi sceptice nu-mi îngăduiseră să le sesisez la o primă degustare a acestui vin. Încă mai scriu literatură de care cititorii se pot lipsi, iar lucrul acesta îmi oferă o mare satisfacţie. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă aş fi bănuit vreodată, influenţată, bineînţeles, de alţii – critici, editori şi/sau cititori – că literatura mea era absolut necesară. De ce să ne înşelăm pe noi înşine, nimic nu este necesar. Sau poate cineva ar fi în stare să spună că lumea ar fi altfel dacă nu ar fi existat Proust, Joyce, Faulkner sau Musil. Nimic nu este absolut necesar în viaţa asta nenorocită, cu atât mai puţin un roman.

Poate că sora mea părea că se bucura de un nivel de viaţă aparent ridicat mulţumită câştigului extra de pe urma prostituţiei. Mai exista şi posibilitatea să fi disimulat foarte bine lipsurile pe care le îndura. De fiecare dată când ne vedeam era îmbrăcată cu gust. Nu

sunt vreun expert, dar cred că hainele ei nu erau tocmai ieftine. Şi nici maşina cumpărată nu părea chiar genul de automobil pe care să-l uzezi pe drumul spre serviciu; chiar dacă dăduse de înţeles că şi-o cumpărase la mâna a doua, era totuşi o maşină scumpă. Eram obosit, dar voiam să citesc în continuare; mai aveam câteva pagini şi terminam caietul.

O zi oarecare de octombrie

Prietenul meu Javier, scriitorul, îmi spune adesea că dacă aş fi o măcelăreasă, am putea fi ceva mai mult decât buni prieteni. Bineînţeles, este o opţiune.

Ştiu că bat câmpii de ceva vreme, dar azi m-am trezit indispusă pentru literatură, şi propoziţiile mi se scurg printre degete.

Mai târziu

Încerc să nu mă privesc în oglindă ca să nu-mi văd „eul" pe care îl întruchipez. „Eul" pe care îl privesc şi nu ştiu cine este. „Eul" sălbatic şi morbid, mândru şi lovit. Ca o fiară într-o cuşcă închisă pe vecie asupra căreia, în fiecare zi, de dincolo de gratiile care o izolează se aruncă ţipete sfâşietoare, cuvinte rătăcite, amintiri netrăite, doar o durere imaginară, ce mai contează.

Eu îi ofeream vaginul, iar el voia să doarmă. Vaginul meu primitor, tandru, compulsiv, încăpăţânat, bătăios, moale, îndărătnic, suspicios, impertinent, iar

el nu voia să-mi dea mădularul lui nemişcat, neajutorat, nepăsător, nepregătit, neconsistent, neînţeles. Acest lucru e inconceptibil, indecent, instabil, inimaginabil.

Vaginul pustiu se îndbuşă
Îl vei ocoli din nou
Indispus îşi începe ziua
Tot la fel cum intră în noapte
Mut
Cât ţine asfixia

Recapitulez în minte toate orificiile corpului meu, toate spaţiile unui interior pe care le-ai umplut de atâtea ori. Nu vreau să le străbat cu mâinile ca să nu chem ecoul corpului tău. Lipsa ta este atât de nocivă... faptul de a şti că nu eşti acolo unde totul începe şi totul se sfârşeşte. Când voi muri, acesta va fi ultimul gând cu care am să adorm: că nu te am înăuntru, că nu-mi vei mai construi corpul niciodată, că nu-i vei mai da textură sufletului meu.

Deodată, cineva a sunat la uşă. De-acum se întunecase şi nu aşteptam pe nimeni. Sarasur nu apăruse şi eram îngrijorat când am auzit soneria. M-am dus să deschid, dar mai întâi m-am uitat pe vizor. În ciuda imaginii diforme ce răzbătea prin lentile, l-am recunoscut pe Tito. Mi s-a părut ciudat că venea la ora asta, m-am temut că avea să aducă veşti din lumea civilizată, ca un bun mesager ce era, însă nimic nu putea fi mai dureros decât prima livrare din zilele tre-

cute, sau cel puţin asta am gândit atunci. Când am deschis uşa, în faţa mea se afla Amalia. Tito se dăduse la o parte, lăsând-o pe ea unică protagonistă. Amalia m-a salutat şi mi-a explicat că Tito se oferise să o aducă până aici, chiar dacă ea refuzase. Tânărul îmi mai aducea şi un pachet pregătit de Sarasur: cum era sâmbătă, a trebuit să rămână la restaurant pentru a o ajuta pe mama ei. Apoi a luat-o imediat spre furgonetă, lăsată la câţiva metri de intrare.

Am rămas în pragul uşii, imobil, fără să ştiu ce să fac mai departe. Asta până când Amalia, cu ironia ei obişnuită, m-a întrebat dacă îi dădeam voie să intre. M-am dat la o parte şi, încă surprins, am bolborosit un fel de scuze. Zilele astea am avut norocul sau, mai bine spus, neplăcerea de a-mi dovedi faptul că viaţa mea fusese ca o istorie care nu era a mea, care nu-mi aparţinuse. Trăisem departe de lumea dezlănţuită, cu totul orb la ce se întâmpla în jurul meu. Eram pregătit pentru aproape orice, inclusiv pentru a muri înecat în modul cel mai stupid; dar, sincer, ultimul lucru pe care mi l-aş fi putut închipui era să deschid uşa şi să o văd pe fosta mea soţie. O cunoşteam bine pe Amalia, nu ştiam ce o făcuse să vină până aici. Am privit-o în ochi şi mi-am dat seama că erau puţin roşii, aş spune chiar iritaţi. Mi-a dat impresia că băuse câteva pahare bune. Nu era în stare să ascundă acest lucru, apoi, mirosea a alcool. Nu a aşteptat să o întreb nimic, că a şi început să vorbească fără să-mi dea răgazul de a mă obişnui cu prezenţa ei. O observam de la oarecare distanţă cum vorbea în picioare, tot în hol. Era

îmbrăcată ca de obicei, poate puțin mai elegantă decât era nevoie. Purta un costum cu fustă și sacou negru și o cămașă nisipie cu gulerul scos în afară. În cele din urmă, am luat inițiativa și m-am îndreptat spre salon; ea m-a urmat, fără a se opri din vorbit.

– Mi-a fost greu să mă hotărăsc, să nu crezi că mi-a fost ușor. Mă refer la faptul că am venit aici.

Așa-i, mă gândeam eu, în timp ce i-am făcut semn să se așeze și i-am adus ceva de băut. Înainte de a deschide ușa am avut inspirația de a pune caietul Sarei în cutie, astfel încât pe masă se vedeau doar câteva analize medicale și, bineînțeles, o scrumieră plină de mucuri de țigară.

– Da, a continuat ea, după ce mi-a cerut o bere. Nu mi-a fost deloc ușor, dar știi cum sunt când îmi intră o idee în cap. Cred că era de datoria mea. Da, da, știu, aș fi putut să te sun, să nu crezi că nu am încercat, dar, pentru diversitate, îl ții închis.

– Nu, nu îl țin închis, l-am lăsat intenționat acasă. Când m-am despărțit de tine și ți-am spus că vreau să stau singur, vorbeam serios.

– Prea bine, încă un motiv să vin. Nu știu, de mult timp nu m-am mai simțit așa de epuizată. Moartea surorii tale mă face să mă simt oribil. Eu știam că nu o ducea bine. Vorbeam uneori la telefon și nu am făcut nimic să o ajut.

Vorbea de ceva vreme, plângându-se de ceea ce ar fi putut să facă și nu a făcut, de desconsiderația ei, de lipsa ei de sensibilitate, dar tot nu am aflat de ce venise. Bineînțeles, dată starea în care se afla, nu am

îndrăznit să o întreb. Era pornită și nu voiam să o întrerup. Cu toate acestea, când a ieșit să ia puțin aer, am profitat de moment ca să mă duc la bucătărie și să-i aduc o bere. Simțeam o mare curiozitate să aflu ce o adusese până aici. Dar, din prisma profesiunii mele, știam că era mai bine să aștept ca persoana cealaltă să se deschidă; până la urmă, ea era cea care bătuse atâta drum până aici. Așa că mi s-a părut potrivit să o las să se descarce; mai devreme sau mai târziu, spre răul sau spre binele meu, aveam să aflu motivul neașteptatei vizite.

După ce i-am dat berea și înainte să mă îndepărtez din nou, i-am propus să luăm cina la restaurantul Elisei. Nu mâncasem nimic toată ziua, iar frigiderul era practic gol. A fost de acord. Voiam să ies din casă, să nu mai vorbesc cu Amalia în intimitate, să mă gândesc și la alte lucruri, cum ar fi, de pildă, la ce aveam să-mi iau de mâncare, la faptul că aveam să o văd pe Elisa și poate să o privesc absorbit pe Sarasur. Mă simțeam mult prea vulnerabil ca să mă înfrunt cu Amalia între patru ochi.

În timpul călătoriei cu mașina, mi-a vorbit despre Miguel și despre Pablo. În curând aveau să intre în vacanța de Crăciun. Sosise cu avionul, iar zborul de întoarcere era a doua zi la prima oră.

– Oricum, n-ai de ce să-ți faci griji. Am vorbit cu Tito să mă ducă la aeroport. Este un bărbat plăcut și, ce-i drept, foarte arătos.

Mi-a spus că i-a lăsat pe copii cu fata care locuia în casă. Mi-a zis și că făcuse tot posibilul pentru a cumpăra un bilet de întoarcere pentru aceeași zi, dar nu reușise.

– Nicio problemă, te duc eu mâine.

– Sper să nu te deranjeze că am să petrec noaptea aici. Pot să dorm în camera copiilor, spuse cu un ton uşor strident.

Am preferat să nu-i răspund. De când ne-am despărţit nu am mai dormit niciodată sub acelaşi acoperiş. Nu m-am mai gândit la asta până când nu mi-a atras atenţia asupra locului în care avea să doarmă. Mi s-a părut o idee bună să meargă în altă încăpere, chiar dacă politicos ar fi fost să-i fi cedat camera mea, mai mare şi cu un pat mai comod.

Restaurantul era plin ochi, dar Elisa şi Sarasur au improvizat o masă lângă bucătărie. Amalia şi Elisa n-au fost niciodată într-o relaţie prea bună. Amaliei nu-i plăcea locul acesta şi, poate în consecinţă, nici oamenii din sat. A acceptat să vină doar când copiii erau mici. Dar când au crescut, Amalia a căutat orice pretext pentru a evita să petrecem concediile la casa de la malul mării. Când a văzut-o, Elisa s-a arătat destul de surprinsă, dar şi-a revenit repede.

– Mi-a spus Pablo că munceşti mult, că-ţi merge bine. Mă bucur, i se adresă ea Amaliei.

Amalia i-a mulţumit şi a făcut câteva comentarii cu privire la cât avea de lucru şi cât de greu îi era. Înainte să dispară pe uşa de la bucătărie, Elisa mi-a pus mâna pe umeri şi mi-a spus:

– Nici nu ştii cât de mult mă bucur că te-ai hotărât să vii să guşti din bunătăţile mele.

Am luat gestul ei drept o formă de încurajare. Elisa trebuie să fi bănuit că nu mă aşteptam la vizita fostei mele soţii, iar pentru mine, această situaţie era cel puţin

stânjenitoare. Cine m-ar fi privit ar fi ajuns lesne la această concluzie. Eu însumi mă simţeam crispat, îmi era greu să-mi ascund teama care îmi străbătea corpul.

De îndată ce am ales felurile de mâncare şi vinul, am rămas tăcuţi o bună bucată de vreme, până când ea şi-a cerut din nou iertare pentru faptul că venise fără să anunţe. Încercam să o ascult, dar nu puteam să nu mă gândesc la motivul vizitei neprevăzute. Primul lucru care mi-a trecut prin minte era că venise să-mi spună care era rezultatul autopsiei Sarei, chiar dacă nu mi se părea un motiv suficient pentru a se fi deplasat până aici. Apoi, eu hotărâsem deja că nu voiam să ştiu din ce cauză murise. Fratele ei, adică cumnatul meu, care era avocat şi care ne-a ajutat atât de mult cu formalităţile când ne-am despărţit, mi-a oferit posibilitatea de a mă sustrage momentelor penibile şi de această dată.

– Dacă vrei, poţi să semnezi un document prin care să-i cedezi Amaliei toate drepturile de a se ocupa de partea administrativă, cum încă nu sunteţi divorţaţi.

Dintotdeauna m-am înţeles bine cu José. Trebuie să mă fi văzut atât de răvăşit, încât mi-a propus să semnez o hârtie prin care să-i cedez Amaliei toate drepturile de a se ocupa de incinerare. N-am şovăit nicio clipă să o fac. Îi eram foarte recunoscător. Înainte de toate, îi eram recunoscător pentru faptul că o persoană care până atunci mă văzuse ca pe un bărbat puternic, fără fisuri, era în stare să înţeleagă prăbuşirea mea emoţională şi să reacţioneze în felul acesta. Când am iscălit acest document, am devenit conştient de faptul că semnam sfârşitul unei poveşti între mine şi sora

mea. Cu toate acestea, încă o dată mă înşelam. Amalia avea să primească rezultatul autopsiei şi avea să se ocupe de toate detaliile şi birocraţia care însoţesc moartea. Eu mă angajam să plătesc toate serviciile printr-un transfer bancar. Chinuit de ideea că Amalia venise să-mi relateze motivul morţii Sarei, în timp ce încerca să-şi motiveze prezenţa, am întrerupt-o în mod abrupt:

– Poate că nu am ştiut să mă port aşa cum aşteptai tu. Poate că nu am fost la înălţimea impusă de împrejurări.

– N-am spus asta.

– Nu ştiu de ce ai venit. Ştiu că nu trebuia să te fi lăsat singură să te ocupi de formalităţi; acum îmi pare rău. Sper că vei putea să mă ierţi. Înainte să-mi explici care e motivul vizitei tale, vreau să ştii că m-am gândit bine şi am hotărât să nu aflu de ce a murit Sara. Dacă ai venit să-mi povesteşti ceva referitor la ea, nu o face, te rog. Nu mă simt în stare să aud nimic despre ea.

– Nu, nu am venit să-ţi povestesc nimic despre Sara. Am venit doar pentru că eram foarte îngrijorată. Niciodată nu s-a mai întâmplat să ţii cabinetul închis atâtea zile. Nimeni dintre noi, nici colegul tău de cabinet, nici menajera, nimeni nu ştia unde eşti. Recunoaşte că nu te-ai comportat normal.

– De când ai hotărât să ne separăm, şi au trecut aproape doi ani de atunci, niciodată nu te-ai îngrijorat pentru soarta mea; de ce ai face-o acum? Dacă m-am purtat aşa, adică – ar trebui să spun – ca un

laş, este pentru că m-am simţit copleşit de moartea surorii mele. Nu înţeleg însă atitudinea ta.

– Nu fi cinic. Am vrut să mă despart de tine pentru că tu nu-mi dădeai altă opţiune. Nu ştii pe ce lume trăieşti. Trebuia să-ţi deschid ochii, mi-a spus ţintuindu-mă cu privirea, cu un gest oarecum provocator.

Cred că nu-şi dădea prea bine seama de ceea ce spunea. A hotărât să ne separăm pentru a mă pedepsi? Amalia dispunea de multe alte mijloace pe care le-ar fi putut pune în practică mai curând decât să mă alunge din viaţa ei. Atunci m-am gândit că poate ea se aştepta ca eu să mă port într-un anumit fel, să-i fi propus o perioadă de armistiţiu, să o fi rugat să rămân mai departe lângă ea. Ce ciudate mi se păreau femeile. În acel moment, înainte să-i pot răspunde, Sarasur a adus primul fel. Nu mă simţeam stânjenit doar pentru conversaţia purtată, ci şi pentru că nu voiam să fim auziţi de Elisa sau Sarasur. Amalia vorbea cu un ton foarte ridicat care mie mi se părea extrem de agresiv. Ştiam că mai devreme sau mai târziu avea să le povestească totul, iar faptul de a le aduce la cunoştinţă în felul acesta de moartea Sarei mi se părea prea puţin potrivit. După fiecare lingură, Amalia îşi ştergea buzele cu şerveţelul şi lua o înghiţitură generoasă de vin. O cunoşteam îndeajuns de bine pentru a-mi da seama că ceva nu era în regulă cu ea. Am vrut să schimb subiectul. Să vorbesc despre vacanţa de Crăciun care se apropia, să-i propun să-mi lase copiii în prima săptămână ca să-i duc într-o staţiune de schi. Îmi răspundea la tot ce îi spuneam cu un gest afirmativ. Asta până

când și-a terminat porția de gazpacho, a mai băut un pahar de vin căruia îi pierdusem numărul, mi-a umplut și mie cupa și a luat o înghițitură zdravănă.

– Bine, nu am venit până aici ca să ne certăm. Știu că nu trebuie să mă bag în ce ai hotărât să faci. Dar nu pot să mă abțin, trebuie să-ți spun că mi se pare înspăimântător. Nu înțeleg cum de ești în stare. Cum poți să te simți împăcat cu tine însuți. Cum poți să trăiești fără să știi ce i s-a întâmplat surorii tale.

– Amalia, nu vreau să mai vorbesc despre acest subiect. Adevărul e că nu cred că are sens să...

– Știi, m-a întrerupt ea brusc, cu un gest amenințător. Mama ta o ura pe Sara, niciodată nu a iertat-o pentru frumusețea, tinerețea și talentul ei. Chiar dacă de acesta din urmă prea puțin îi păsa – Amalia a făcut o pauză să ia aer în piept, se înfierbântase. Sau poate nu-ți dădeai seama de asta? Tu niciodată nu ți-ai dat seama de nimic. Acum nu mai contează; amândouă sunt moarte.

Apoi Amalia a continuat, văzând că pentru prima dată o priveam tăcut, acordându-i toată atenția:

– Sara era o femeie autentică. Niciodată nu am înțeles de ce o respingeai. De ce nu țineai legătura cu sora ta? Cred că nu mint dacă spun că fugeai de ea. Adevărul e că în ultimii ani și eu abia dacă am ținut contactul cu ea, dar, fără îndoială, am vorbit cu ea mai mult decât tine. Tu nici măcar nu-i citeai romanele.

O ascultam pe fosta mea soție și mi se părea imposibil ca eu, o ființă atât de anodină, atât de neînsemnată, să fi generat atâta ură tocmai în persoana cu care

îmi împărțisem până atunci viața. În ultimii ani de căsătorie mă obișnuisem cu tonul acesta de reproș, dar trecuse ceva vreme de când nu-l mai folosea cel puțin față de mine. Nu izbuteam să-i asimilez cuvintele, mă blocasem la prima frază. Mama mea o urâse pe Sara? Ce sens avea acest comentariu?

– Dar, Amalia, i-am spus, încercând să abordez un ton împăciuitor, fără să-mi ascund totuși uimirea, despre ce vorbești? Ce rost are să pomenești aici de mama mea? La ce te referi când spui că o ura pe Sara? De unde ai scos o asemenea idee? Mama o iubea pe Sara, a iubit-o dintotdeauna, era fiica ei, singura ei fiică. Avea nevoie de ea... Poate că tu știi ceva ce mie îmi scapă. Ți-a vorbit vreodată Sara despre mama noastră?

În timp ce spuneam aceste cuvinte, mi-am amintit ce citisem, în zilele din urmă, în caietul surorii mele. Și dacă totuși era adevărat, dacă mama nu o iubise pe Sara?

– Pablo, pare incredibil că meseria ta e să analizezi psihologia oamenilor, să vezi cum le funcționează mintea. Mama ta, e timpul să știi asta, nu te-a iubit decât pe tine. Adevărul este că dacă vrei să știi motivul vizitei mele, nu pot să te lămuresc prea mult. Nici mie nu-mi este foarte clar. M-am lăsat purtată de val. Da, nu mă privi așa. Recunosc că în ultima vreme mă las condusă de impulsuri. A trecut vremea când țineam totul sub control. Apoi, au fost niște zile cumplit de grele pentru mine. Faptul că nu puteam să vorbesc cu tine mă ținea pe jar; puteai să-ți fi adus măcar telefonul.

– Îmi pare rău, să nu crezi că nu m-am gândit că am făcut rău plecând și lăsându-te pe tine singură să te ocupi de toate. Nu mă vedeam în stare să trec încă o dată prin același calvar, să primesc condoleanțele oamenilor necunoscuți, lacrimile lor, suspinele înfundate. Când a murit mama, tata s-a ocupat de înmormântare și totul s-a petrecut în cea mai desăvârșită intimitate. Da, ai dreptate, ar fi trebuit să te fi sunat. Iartă-mă.

– Pare de necrezut cât de puțin te cunoști pe tine însuți, și mai ales cât de puțin știai despre sora ta. Cine crezi că a venit? Crezi că am primit o mulțime de condoleanțe, că oamenii au trimis zile în șir scrisori și coroane de flori? Crezi că a venit cineva la ea? Ești un biet dobitoc, îmi spuse ea privindu-mă cu milă și întinzându-mi un plic. Uite, e pentru tine. Raportul medico-legal. Rezultatul autopsiei... Știu că nu îl vrei, dar nici eu nu-l vreau. Te privește ce faci cu el.

Înainte, felul acesta de a vorbi m-ar fi deranjat, chiar m-ar fi durut. Dar adevărul e că mă simțeam chiar ca un biet dobitoc, iar apoi, faptul de a mă supăra ar fi însemnat un efort care nu ducea la nimic; a doua zi, Amalia ar fi fost tot mama copiilor mei, atât și nimic mai mult. Nu aveam destulă vlagă să-i critic cuvintele, nici insultele, nici tonul ridicat. Poate că îmbătrânisem, poate că asta se întâmpla fiindcă, pentru prima dată după multă vreme, Amalia avea dreptate.

– Plicul este închis, întocmai cum mi l-a dat doctorul. Așa că, dacă te vei hotărî vreodată să-l deschizi, vei fi primul și poate și ultimul care va ști de ce a murit Sara. Documentul notarial semnat de tine prin

care mă împuterniceai pe mine să mă ocup de tragedia asta singură nu prevedea nicio clauză cum că aş fi obligată să cunosc realitatea faptelor. Oricum, chiar dacă aş fi putut să deschid plicul, ba mai mult, chiar dacă l-aş fi primit gata deschis, tot nu l-aş fi citit. Ce este mai cumplit e că sora ta a murit, a murit tânără şi singură. Nu ştiu dacă este chiar cel mai bun lucru care ar fi putut să i se întâmple.

În acel moment, prin dreptul mesei a trecut Sarasur. Amalia vorbea atât de tare, încât nu aveam nicio îndoială că oricine ar fi putut să o audă. Când i-am răspuns, am coborât tonul, astfel că ea a trebuit să se apropie într-atât încât gura ei s-a aflat foarte mult de a mea. În timp ce vorbeam, m-am gândit că iniţiativa ei de a se despărţi de mine fusese poate lucrul cel mai potrivit pe care l-ar fi putut face. Mă întrebam dacă nu cumva chiar eu declanşasem din umbră această decizie. Lipsa de dragoste pentru Amalia era un eşec de care, până în acel moment, nu am vrut să mă simt, să mă fac responsabil.

– Amalia, câteodată mă înspăimânţi. Cum poţi să spui una ca asta? De ce singură? Nu ştim nimic, poate că a fost un accident. Am impresia că îmi ascunzi ceva. Crezi că Sara era nefericită? Nu mi-ai spus tu că se întâlnea cu cineva, că avea un iubit?

Eu ştiam care era răspunsul; îmi fusese de-ajuns să citesc câteva pagini din ultimul ei caiet ca să-mi dau seama că Sara era un suflet zbuciumat, îndrăgostită de un bărbat căruia nici măcar nu-i pomenea numele, deşi acesta nu-i împărtăşea sentimentele, dezamăgită în

ambiţia ei de scriitoare, însetată de mângâieri anonime. Voiam totuşi să aflu părerea Amaliei, să ştiu ce credea ea despre asta.

Amalia tocmai mesteca o bucată de peşte şi, până nu a înghiţit-o, nu mi-a răspuns, fără să înceteze să mă privească în timpul acesta cu reproş. În acelaşi timp continua să bea. Femeile, când întâmpină greutăţi, se dedau foarte uşor băuturii. E de necrezut câte femei tinere şi mai puţin tinere vin la cabinetul meu cu probleme de alcoolism. Nu voiam să-i spun nimic. Chiar dacă aş fi vrut să-i spun că bea cam mult, nu era momentul pentru un asemenea comentariu. Poate că mi-ar fi spus să mă duc naibii.

– Da, sora ta era îndrăgostită nebuneşte de un bărbat care o făcea nefericită. În termenii tăi specializaţi, poate ar trebui să spun că era obsedată de el. Din câte mi-a povestit, avea cu el o relaţie foarte alambicată. Se pare că el avea ochi numai pentru sine însuşi. Era un egoist, ca atâţia alţii. O tortura psihic, pentru că uneori voia să fie cu ea, dar de cele mai multe ori nu, în mod absolut aleatoriu. În loc să-i ofere un minim de stabilitate, zi de zi îi răpea şi ultima speranţă; i-a supt sângele ca o lipitoare. Era genul acela de bărbat pe care trebuie să-l ţii mereu în tensiune, dar sora ta, chiar dacă era o femeie puternică, în dragoste se purta fără pic de voinţă, ca o proastă. Se lăsa călcată în picioare, maltratată, umilită şi aruncată de colo-colo ca o cârpă murdară pe care trebuie s-o scuturi de praf. Ştiu atâtea ca ea; femei care îşi dau sufletul pentru un bărbat ca acesta să le ţină în viaţă cu puţină apă şi un colţ de pâine.

Amalia terminase de mâncat, iar alcoolul o făcea să pronunțe foarte stâlcit. Cuvintele i se strecurau chinuite printre dinți, se lungeau, i se încurcau în cerul gurii. Mi-a cerut o țigară și, atunci când i-am aprins-o, mi-am dat seama cât de mult îi tremurau degetele.

Am șovăit dacă să cer sau nu un whisky pentru mine, dar în cele din urmă am ales să nu o fac, era mai bine să nu o provoc pe Amalia să ceară și ea unul. În ciuda faptului că era foarte amețită, știam că nu se înșela cu privire la Sara. Avusesem ocazia să-mi dau seama de lucrul acesta citind-o.

– Așa sunt mereu relațiile de cuplu: unul e cel care torturează, iar celălalt se lasă torturat, am spus, după ce i-am cerut Sarei două cafele.

Era o frază stupidă, de o banalitate evidentă, dar Amalia rămăsese tăcută, iar eu voiam să-mi vorbească în continuare despre sora mea și de relația ei. Oare ei îi povestise că fusese nevoită să avorteze?

– Într-adevăr. Așa se întâmplă de obicei. Dar ce s-a întâmplat cu Sara e de neînțeles. Pierduse orice urmă de demnitate, de respect față de sine însăși.

– Tu crezi că avea probleme economice, crezi că nu câștiga destui bani din scris și din conferințele pe care le susținea?

– Nu știu. Îmi imaginez că trăia în pas cu moda. Apoi, am impresia că prefera să poarte niște pantaloni Armani decât să mănânce o friptură bună. Pe zi ce trecea o vedeam tot mai slabă. De ce mă întrebi?

– Nimic. Era doar o curiozitate. Mie mi s-a părut dintotdeauna foarte elegantă și îmbrăcată cu gust.

Dar, dintr-odată, am început să mă îndoiesc că o ducea așa de bine...

– Bine, e limpede că nu se poate trăi doar din literatură. Oricum, Sara nu avea multe cheltuieli lunare, doar chiria apartamentului. De altfel, se pare că proprietarul nu a crescut-o în ultimii zece ani.

– Crezi că Sara avea o viață dublă? Poate că-și câștiga banii altfel.

– Pablo, nu am nici cea mai mică idee. Dar oricum, nu înțeleg de ce manifești atâta interes față de ceea ce făcea sau nu mai făcea sora ta. Abia acum. Nu înțeleg.

– Ai dreptate. Nu mai are nicio importanță. Tot ce contează e că a murit.

– Nu, nu m-ai înțeles. Nu spun că e o prostie să te interesezi de soarta ei, ci că este absurd să o faci acum. Sara nu mi-a spus niciodată nimic, dar îmi închipui că i-ar fi plăcut să țină legătura cu tine. Întotdeauna mi s-a părut o femeie dezrădăcinată. Nu știu, oarecum pierdută.

Conversația a continuat pe aceeași linie până când am ajuns la concluzia că era inutil să discut cu Amalia pe această temă, întrucât ea nu-mi vorbea de Sara, ci despre cât de monstruos de indiferent fusesem față de ea. Ceva ce, până la urmă, nu era nevoie să-mi amintească. În timp ce așteptam nota, am vrut să știu cum îi mergea. Amalia arăta în ziua aceea foarte vulnerabilă, aproape de nerecunoscut. A început să-mi povestească prin ce greutăți trecea. Firma ei se afla într-o situație dificilă, nu mai primea comenzi noi, iar puținul câștig era înghițit de cheltuielile de

întreținere. În timp ce-mi povestea despre neîmplinirile profesionale, despre problemele cu furnizorii, de oboseala ei permanentă, mi-am dat seama că ajunsese la capătul puterilor. Niciodată nu o mai văzusem atât de dezarmată, atât de lipsită de vlagă, ea care era mereu hiperactivă, neclintită și invulnerabilă. Am simțit o mare amărăciune să o văd așa. Cu toate acestea, eu nu mai aveam nicio putere asupra ei. Puteam doar să o ascult și să dau din cap aprobator. Copiii erau bine. După câte îmi spunea, acum avea mai mult timp de petrecut cu ei, însă Miguel devenise foarte independent și avea viața lui, închis în camera lui. Însă uneori o dobora rutina de zi cu zi: ba trebuia să-i ajute pe copii la teme, ba să spele rufele, să meargă la medic cu ei, la ședințele cu părinții, să organizeze vacanțele. Spunându-mi cam cât avea de îndurat zilnic, aș fi putut crede că îi lipseam, dar nu în calitate de soț, ci ca stâlp de sprijin sau, cel puțin, o persoană cu care să-și împartă greutățile vieții. De fiecare dată când se plângea, adăuga: cât sunt de singură. Aveam impresia că Amalia îmi reproșa nu numai pentru că nu o făcusem fericită în trecut, ci și pentru că nu o făceam fericită acum, când dispărusem din viața ei, așa cum ea însăși dorise.

Ne-am întors acasă. Ațipise în timpul călătoriei. Am trezit-o când am ajuns. Ultimul lucru pe care mi l-a spus înainte să închid ușa de la dormitorul copiilor a fost:

– Nu înțeleg de ce îți place așa de mult aici, plaja e deprimantă iarna.

A ȘAPTEA ZI

Duminică

Când m-am trezit în dimineața aceea, cerul era senin și se confunda cu marea. Era o zi fără soare, alcătuită din tonuri cenușii; nici nori nu erau. Sau poate că era prea devreme. Amalia încă dormea. Eu abia dacă am putut să închid ochii toată noaptea. Conversația cu Amalia, cuvintele ei mi-au dat târcoale în minte până când trebuie să fi adormit, dar așa cum fac rațele, cu un ochi deschis. De câți ani eram căsătoriți, de câte ori de-a lungul vieții noastre nu am dormit împreună fără ca măcar să ne atingem. Mi se părea ciudat să stăm sub același acoperiș, dar în încăperi diferite. În timp ce mă dezmeticeam din somn, mi-am amintit din ce cauză nu am putut să dorm. Dar dacă Amalia avea dreptate? Dacă ceea ce-mi spusese era adevărat? Poate că tocmai de aceea mama îi spusese Sarei că tatăl nostru nu era adevăratul ei tată. Oare

era adevărat că mama fusese geloasă pe Sara, pe dragostea pe care o simțea tata pentru ea? E adevărat că, dacă ar fi fost așa, cea mai bună formă de a o îndepărta de soțul ei era să-i spună că avea un alt tată. M-am gândit că totul se potrivea foarte bine; este un sentiment des întâlnit la femei, mai ales la acelea care au fost frumoase și care văd cum se ofilesc, în timp ce fiicele lor încep să înflorească. Era singura explicație posibilă pentru a înțelege o mărturisire de o asemenea greutate. Doar gelozia a făcut-o pe mama să-i mărturisească fiicei ei un lucru atât de cumplit. Apoi, când nu mai avea motive să aibă o asemenea trăire, acest sentiment era atât de înrădăcinat în inima mamei, încât nu a mai fost în stare să se descotorosească de el. Căci de data aceasta se întâmplase ceva ce chiar și eu observasem, și anume faptul că, dintr-un anumit moment, sora mea Sara se închisese în sine. Îmi închipui că după ce mama îi făcuse acea mărturisire ajunsese să-l vadă pe tata ca pe un străin, o prezență inoportună, o persoană față de care să păstreze distanța, un intrus în care nu trebuia să aibă încredere. Pentru ea nu era altceva decât un impostor. Cum am putut să fiu atât de orb? Cu toate acestea, în ultimii ani, Sara mergea des să îl viziteze, chiar mai des decât mine. Poate că a așteptat să moară mama ca să reînnoade legătura cu el. Dar exista și posibilitatea ca mama să o urască pe Sara pentru că, fiind fiica altui bărbat, a lui Fernando sau a altuia, sora mea îi aducea aminte în chip necruțător de o posibilitate ratată, era mărturia vie a unei iubiri neîmplinite.

În acea zi mi-am dat seama că eram singur şi că poate întotdeauna fusesem singur. Când Amalia a coborât din maşină şi am văzut-o cum se îndepărtează după o despărţire glacială, am ştiut că nu vom mai fi împreună niciodată. Mi-am dat seama că până atunci nu asumasem acest lucru pe deplin. Într-un fel, în mod inconştient, mă gândisem la posibilitatea unei reconcilieri. Chiar dacă trecuse ceva vreme de când eu nu o mai vedeam pe fosta mea soţie ca pe o femeie. Cu toate acestea, până în acel moment, nu fusesem conştient de acest lucru. Uşile automate ale aeroportului au înghiţit-o, îndepărtând-o pentru totdeauna din câmpul meu vizual. Ştiam că nu mai era nimic de făcut pentru a putea recupera ceea ce, fără îndoială, avusesem cândva. Unde fusese greşeala mea? Ce anume ne separase în mod inexorabil? Niciodată nu am reuşit să ne înţelegem. Deşertul zdrenţuit, dezolant, mă însoţea pe drumul de întoarcere.

Când am intrat în casă, liniştea părea că-mi sparge tâmplele. Sarasur îmi spusese că o să vină înainte de ora mesei. Încercam să nu mă gândesc. Lumina aşeza peisajul la locul lui, într-un tărâm al catastrofei. Aveam senzaţia că pierdusem timpul în toţi aceşti ani, că nu ştiusem să păstrez ceea ce simţisem cândva unul faţă de celălalt. Dar de ce venise până aici? Era oare posibil să caute o formă de apropiere? Ce alt sens ar fi putut avea vizita ei? Dar atunci de ce se purtase într-un mod atât de necugetat, atât de dezagreabil? Nu o vedeam pe Amalia în stare să vină până aici doar pentru a vedea cum mă simţeam. Am încercat

să găsesc o explicație, în timp ce orele treceau chinuitor peste mine. Toate zilele acelea erau alcătuite din bucăți pe care trebuia să le pun cap la cap.

Sarasur a apărut la ușă. Mi-a spus că-i părea rău că ajunsese târziu. Eu am tăgăduit din cap și i-am spus:

– Important e că ai ajuns până la urmă.

– Și soția ta? M-a întrebat ea, fără să acorde atenție comentariului meu.

I-am explicat că a plecat dimineața devreme. Ea m-a privit o vreme cu o expresie surprinsă, așteptând detalii, dar eu n-am îndrăznit să mai adaug nimic. Am dedus de aici că Elisa nu-i spusese fiicei ei că eu și Amalia ne despărțiserăm.

Când a văzut că nu aveam de gând să mai vorbesc pe această temă, Sarasur a făcut un gest de nemulțumire pe care a încercat să-l disimuleze deschizând ușa frigiderului și plângându-se de faptul că nu mai era mâncare.

– Fluieră vântul prin frigider.

– Nu-ți face griji, am să-mi fac un sandvici mai târziu cu franzela pe care ai adus-o.

– Cum vrei.

– Ascultă, Sara, i-am spus, nu vreau să faci curat, nu vreau să faci nimic.

Era prima dată când îi spuneam pe nume. Mă privea uluită, cu o mână în șold – un gest foarte personal, de altfel.

– Dacă nu vrei să fac nimic, nu știu de ce am mai venit până aici.

– Mi-ar plăcea să-mi iau rămas-bun de la mama ta înainte să plec.

– Foarte bine, îmi răspunse ea puţin supărată.

Ştiam că îi datoram o explicaţie. O văzusem vreme de o săptămână şi nu făcusem altceva decât să o mint sau, cel puţin, să îi ascund adevărul.

Sarasur a ieşit din bucătărie şi s-a îndreptat spre dormitorul meu.

– Sara, vorbesc serios, nu vreau să faci nimic. Am să fac eu ordine, îţi spun. Însă mi-ar plăcea ca, atunci când o să merg în sat să-mi iau rămas-bun de la mama ta, să iei cina cu mine.

Părea să o bucure propunerea mea.

– Atunci hai să facem ceva, dacă ţi se pare potrivit. Dacă nu e mult de muncă la restaurant când mergem să o vezi pe mama, putem să gustăm ceva la un local deschis de curând, la vreo doisprezece kilometri de sat. E un loc pe care merită să-l vezi.

Când a plecat Sara, m-am întors în salon. Trebuia să umplu cu ceva orele până la căderea serii, să le risipesc până când avea să vină momentul mult aşteptat. Eram cu adevărat pregătit să mă întorc a doua zi în oraş, la viaţa mea de până atunci? În toate zilele petrecute aici nu lucrasem deloc la cazurile pe care trebuia să le examinez. Astfel încât, cu un efort ieşit din comun, am lăsat la o parte caietele Sarei şi am scos documentele din servietă. În momentul acela mă preocupa foarte mult un caz: era vorba despre o tânără de douăzeci şi opt de ani, care venea la cabinet de

şapte luni. Până atunci o tratase Jean Yves, dar îmi predase mie cazul, deoarece credea că avea nevoie de internare. Bineînţeles, colegul meu era în măsură, mulţumită pregătirii lui, să hotărască cine avea nevoie de îngrijiri amănunţite. Chiar şi aşa, mi-a cerut să citesc raportul întocmit de el şi să-mi dau cu părerea asupra lui. Este foarte delicat să hotărăşti internarea unui pacient ţinând seama de noua lege spitalicească: pacienţii pot să stea doar o săptămână şi dispunem de puţine paturi. Obişnuim să internăm pacienţii când se află în plină manifestare a simptomelor. Hotărârea noastră nu este întotdeauna cea mai potrivită. Uneori, e drept că rar, ne înşelăm. În definitiv, nu întotdeauna se intuieşte felul în care va reacţiona un pacient, oricâtă meserie ai şti. Întotdeauna rămâne o umbră de îndoială. Am început să citesc fişa clinică a pacientei M.P.:

Episodul actual al bolii a început aproximativ în urmă cu şapte luni, când pacientei, fără motiv aparent, a început să-i fie teamă că vecinii i-ar fi putut face vreun rău, inclusiv a ajuns să creadă că voiau „să termine cu ea", să o ucidă prin diverse metode; ce o îngrijora cel mai mult era că puteau să lanseze asupra ei raze laser prin antena colectivă de televizor. Apoi a început să audă voci. Unele îi erau cunoscute, pentru că le aparţineau vecinilor, altele necunoscute comentau despre cum se desfăşura planul de a o „asasina". Tot la fel îşi auzea gândurile de parcă ar fi fost rostite cu voce tare, fapt pentru care îi era mereu teamă că acestea ar fi putut fi auzite de ceilalţi şi că

în felul acesta aveau să știe la ce se gândea. A schimbat yala de mai multe ori, iese foarte rar din casă și evită orice contact cu oamenii, mai puțin cu mama ei, cea care a convins-o să meargă la medic.

După șapte luni de tratament neuroleptic și hipnotic, nu mai aude voci atât de des și senzația de frică s-a redus.

În ciuda ameliorării, e lipsită de energie. Se plânge că toată ziua e obosită și că nu are chef să facă nimic. Nu mai are poftă de mâncare; în ultimele două săptămâni a scăzut brusc în greutate, a pierdut trei kilograme. Nu e în stare să fie atentă la nimic și cu atât mai puțin să se concentreze. Doarme prost și se trezește în mod sistematic la ora două dimineața. Singura ei distracție e să se uite la televizor. La ultima consultație a apărut din nou teama de a fi asasinată și afirmă că preferă să termine cât mai repede cu situația aceasta.

Raportul se întindea pe douăzeci de pagini. Nu era nevoie să citesc mai mult. M-am gândit că îl voi suna din sat pe Jean Yves pentru a-mi da acordul la tratamentul propus de el. Această tânără, ca atâtea altele care au trecut prin spital, avea să recidiveze, avea să se mutileze din nou. Multe femei sunt dependente de autopedepsire. Aceasta, în plus, avea antecedente familiale. Dar mai presus de toate – și poate că acesta era lucrul cel mai grav – la douăzeci și cinci de ani a trebuit să fie internată în spital din cauza unei tentative *serioase* de sinucidere prin ingestie de medicamente.

Am închis cazul clinic numărul şapte. M-am gândit la adjectivul *serios* folosit de colegul meu pentru a defini tentativa. Este adevărat că sunt cazuri uşoare şi cazuri grave de suicid. Există un procent ridicat de persoane care nu vor să se sinucidă cu adevărat. De multe ori încercările se limitează la atât: la simple încercări; este vorba de un comportament histrionic, de o formă de a atrage atenţia. Femeile atentează mai mereu la propria viaţă decât bărbaţii; însă aceştia din urmă reuşesc cel mai des să-şi ducă încercarea până la capăt. Am deschis din nou caietul Sarei şi am început să citesc puţinele pagini rămase, dar de data aceasta nu mai cuprindeau cuvinte, ci desene psihedelice, de felul celor pe care le schiţează oamenii când vorbesc la telefon şi au un pix în mână. Doar la sfârşitul caietului apărea fraza aceasta:

Noiembrie 2002

Cum va fi primăvara viitoare când eu nu mă voi mai afla aici?

Acum că terminasem de citit caietul, puteam să fiu aproape sigur că sora mea se sinucisese. Trebuia să învăţ să trăiesc cu această necunoscută, cu sentimentul de vină pentru că nu îi fusesem aproape, cu durerea de a o şti moartă, moartă faţă de literatură, moartă faţă de viaţă. În curând se făceau ceasurile nouă seara. M-am gândit la câte lucruri nu făcusem până atunci. Trebuia să mă spăl înainte să ies, să simt apa ca să simt ceva.

După ce am luat cina, am invitat-o pe Sarasur în casă. Nu eram sigur că avea să-mi accepte propunerea, dar i s-a părut o idee bună să bem un pahar pe țărmul mării. Elisa a insistat să cinăm la restaurant. Nu a fost chip să o înduplecăm. Eu aş fi vrut să rămân singur cu Sara, de aceea, după-masă, am hotărât să o invit acasă. Am petrecut o bună bucată de vreme aşezați pe nisip; ea bea whisky cu apă, eu fără. Am fumat şi am stat de vorbă ore întregi. Într-un moment al conversației, ea a vrut să afle motivul care mă adusese până aici, în afara sezonului şi singur. E drept că merita o explicație. Până atunci evitasem această temă, nu îi dădusem importanță evadării mele, însă începuse a se vădi drept ceva neîntemeiat, mai ales după apariția Amaliei. Aşa încât mi-am luat inima în dinți şi i-am povestit ce se întâmplase. Știam că vestea morții Sarei avea să o tulbure, cu atât mai mult cu cât nu puteam să-i spun motivul dispariției surorii mele.

– Am hotărât să vin aici de pe o zi pe alta. Simțeam nevoia să fiu singur. Ceea ce nu am îndrăznit să-ți spun nici ție, nici mamei tale, este adevăratul motiv al prezenței mele aici. Sara a murit acum mai bine de o săptămână.

Ea a luat o înghițitură lungă de whisky. Știam cu ce aveam să mă înfrunt. Primul lucru pe care îl faci atunci când auzi de moartea cuiva este să te gândeşti că nu e cu putință; al doilea lucru e să încerci să afli circumstanțele. Iar Sarasur nu avea de ce să se poarte altfel.

– Nu se poate, nu poate fi adevărat. Ce i s-a întâmplat?

Acum îmi venea rândul să fac pe fratele mai mare, rol pe care nu-l asumasem niciodată. Apoi, nu mă simţeam în stare, simţeam nevoia, pentru prima dată, să fiu eu însumi.

– Nu ştiu. Nu ştiu din ce cauză a murit, nici din ce motiv. Tot ce pot să-ţi spun e că a murit la ea acasă. Că a trebuit să i se facă autopsia pentru a afla cauzele morţii şi că plicul cu raportul medico-legal e pe masa din salon. Intact. Cred că nu trebuie să aflu eu de ce a murit. Ştiu că acum nu mai contează. Ştiu că dacă l-aş deschide aş putea afla din ce cauză a dispărut Sara, dar eu nu sunt pregătit să descopăr acest lucru. Şi apoi...

– Nu, eu nu mai înţeleg nimic. Pablo, ce vrei să-mi spui? Pentru tine nu contează sora ta? Nu înţeleg.

Nu ştiam ce să-i spun. Nu ştiam cum să o fac să înţeleagă ce se întâmpla cu mine. Nici mie nu-mi era foarte limpede.

– Sara, eu niciodată nu am avut o legătură prea strânsă cu sora mea. Niciodată nu am fost uniţi. Nu m-am purtat ca un frate mai mare. Mi se părea că era autosuficientă, că nu avea nevoie de mine. Că eu nu aveam ce căuta în viaţa ei. E posibil să nu înţelegi, nici mie nu-mi este uşor.

Sarasur plângea, avea ochii larg deschişi, mă privea fără să mă vadă, ca şi cum ar fi încercat să deslușească sensul exact al cuvintelor mele, ce se ascundea în urma lor. Apoi şi-a şters lacrimile cu oarecare indignare şi m-a întrebat:

– Dacă pentru tine nu conta sora ta, de ce ai simţit nevoia să te refugiezi aici?

– De ce-mi spui asta? Încerc să fiu sincer cu tine şi cu mine. Ştiu că o iubeai mult. Poate că şi eu am iubit-o; da, acum ştiu că am iubit-o mult mai mult decât am făcut-o să simtă vreodată. E posibil să fi fost mult mai importantă decât mi-aş putea închipui. Da, cred că aşa e. Nu am ştiut niciodată să-i arăt ce simţeam pentru ea, poate că nici eu nu eram în stare să mi-o spun mie însumi. Iar acum este mult prea târziu. Cred că cel mai bun lucru e să încerc să uit.

– Nu îmi vine să cred ce îmi spui. Nu înţeleg cum poţi să fii atât de nepăsător. Dar sentimentele? Nu le pui la socoteală? Pentru tine nu contează dacă sora ta a murit de un infarct, de un atac cerebral sau dacă s-a sinucis?

– Sora mea şi-a petrecut o bună parte din viaţă sinucigându-se. Cred că de asta nu încerc să aflu amănuntele legate de moartea ei. Cred că dacă nu a murit de supradoză de medicamente, viaţa pe care o ducea a distrus-o. Dar acum nu mă simt în stare să vorbesc despre ea. Dacă ţi-am povestit despre asta, este pentru că tu îi erai prietenă. Pentru că îţi datoram o explicaţie. Dar totul s-a întâmplat prea de curând. Şi eu am prea multe întrebări şi niciun răspuns. Îmi lipsesc răspunsurile. Îmi pare rău că ţi-am dat vestea în felul acesta. Nu ştiu dacă mâine am să mă întorc în oraş, nu ştiu dacă asta este ultima noapte când am să te mai văd, dar nu puteam să plec de aici fără să-ţi dau o explicaţie. Înţelegi? Am nevoie să mă înţelegi.

Stăteam aşezaţi pe o pătură veche adusă din casă. La început, Sarasur bea cumpătat, abia înmuindu-şi buzele. Eu încercam să mă controlez şi să beau tot lent, savurând fiecare înghiţitură. Conversaţia devenise tot mai dificilă: eu gândeam cu voce tare, iar ea încerca să prindă sensul frazelor mele. Mi-era cu neputinţă să mai vorbesc despre sora mea. Am încercat să închei subiectul spunându-i că eu şi Amalia eram despărţiţi de aproape doi ani şi că venise până aici pentru că era îngrijorată din pricină că nu mai ştia nimic despre mine, din cauza plecării mele precipitate din oraş.

– Nu vreau să mă bag unde nu mă priveşte, dar nu ţi se pare ciudat că a străbătut atâţia kilometri doar ca să vadă cum te simţi? Dacă a venit până aici e pentru că încă mai contezi pentru ea. Poate chiar mai mult decât îţi închipui.

– Nu cred. De fapt, ne-am făcut atâta rău unul altuia, încât uneori cred că e un obicei la care mi-e greu să renunţ. E drept că a venit pretextând că era îngrijorată pentru mine. E drept că ne aflăm la mai bine de şapte sute de kilometri de locul în care trăiesc. Nu ştiu. E puţin ciudat. Însă Amalia a fost mereu o femeie imprevizibilă. Mi-a adus şi plicul cu raportul medico-legal. Dar, în definitiv, scopul vizitei ei a fost să-mi facă rău. Nu i-o reproşez. Vina este a amândurora. Uneori, relaţiile se bazează pe durerea pe care fiecare este în stare să i-o inducă celuilalt. Poate că amândoi, fără să ne dăm prea bine seama, am trăit din asta. Astăzi, eu şi Amalia nu avem altceva decât doi copii în comun. Asta e tot.

Umezeala nisipului și vântul care începuse să bată odată cu revărsatul zorilor ne împiedicau să mai rămânem acolo. Sarasur lăsase deoparte cumpătarea și începuse să bea fără prea multă moderație, nu mai lua înghițituri mici; cât despre mine, băusem în tot acest timp cu oarecare anxietate. De o bună bucată de vreme o cuprinsesem de după umăr, nu numai pentru că se făcuse frig dintr-odată, ci mai ales dintr-un instinct de protecție. Știam că tot ceea ce-i povestisem până atunci era greu de asimilat. Înainte de a ne întoarce în casă, cu sticla de whisky mai bine de jumătate goală, i-am cerut să mă însoțească până pe faleza abruptă. Amândoi cunoșteam bine locul acela, luna se afla în creștere și împrăștia în jur ceva lumină; totuși, am scos lanterna ca să mă mișc mai lesne printre pietre și roci calcaroase. Când am ajuns în punctul cel mai înalt al promontoriului, m-am apropiat de margine și am aruncat sticla cu toată puterea ca să nu se lovească de stânci și să-și găsească drumul spre largul mării.

– Poate că cineva o să profite de ce mai e în ea. Dacă aș fi un naufragiat, mi-ar plăcea să primesc un mesaj într-o sticlă. Și ce alt mesaj poate fi mai potrivit decât puțin alcool.

– Ai dreptate, mi-ar plăcea să știu unde a ajuns, dacă o va goli cineva într-o zi sau dacă va ajunge pe plajă.

Sara mă luase de mână și cu cealaltă îmi atingea spatele. O simțeam puțin amețită, nu se mai cenzura. Apoi, deodată, după ce mi-a privit când mâinile, când ochii, m-a întrebat:

– Ascultă, Pablo, nu-mi place să mă amestec unde nu trebuie, dar aş vrea să ştiu ce se afla în cutia pe care ţi-a trimis-o fosta ta soţie.

– Într-adevăr, a fost o adevărată surpriză, la fel ca şi vizita ei. În cutie erau caietele şi lucrurile cele mai personale ale Sarei. Dacă pot să vorbesc despre sora mea cu o oarecare, doar o oarecare cunoştinţă de cauză, e pentru că mi-am petrecut aceste zile citind ce scrisese în caietele ei de însemnări.

– Dar ce rost avea ca Amalia să-ţi trimită aici toate lucrurile astea dacă ştia că ai venit doar pentru câteva zile?

– Nu ştiu. Prefer să nu mă gândesc prea mult. Poate că în felul acesta voia să aflu ce s-a întâmplat, să am mereu prezentă în minte tragedia. Adevărul e că a reuşit prea bine ce şi-a propus: în aceste şapte zile nu am făcut altceva decât să citesc aceste caiete, sau poate ar fi mai bine să spun ultimul caiet scris de ea, cel care corespunde ultimilor ani de viaţă. Am fost egoist cu sora mea, chiar şi după ce a murit. De fapt, am citit ultimul ei caiet nu atât ca să o cunosc, ci ca să pătrund în ascunzişurile vieţii ei. Ca să aflu că nu eu eram vinovat pentru moartea ei. Voiam să descopăr o femeie fericită, împlinită, iubitoare şi iubită la rândul ei. Însă cuvintele Sarei nu transmit nimic din toate astea. Sora mea a fost foarte nefericită. Chiar dacă nimeni din jurul ei nu era conştient de acest lucru, iar eu cu atât mai puţin.

Acum Sara îşi petrecuse mâna pe deasupra abdomenului meu. Mă îmbrăţişa; cred că mi-au dat lacrimile.

Nu ştiu cum s-a întâmplat, nu-mi amintesc clar dacă eu am invitat-o în pat sau dacă amândoi am făcut drumul înapoi cu această intenţie, chiar dacă nu am spus nimic despre asta. Nu am senzaţia să fi făcut ceva special pentru a o seduce, am îmbrăţişat-o doar ca să-i ofer puţină căldură, puţină tandreţe. Era un pact mutual. Ceva premeditat. Când a acceptat să vină în casă, ştia ce voiam eu. Singurul lucru pe care am îndrăznit să-l fac a fost să o sărut pe umărul dezgolit pe jumătate, într-unul din rândurile când m-am ridicat pentru gheaţă, nimic mai mult. Poate că dorinţa mea era evidentă. Nu ştiu, tot ce mi se întâmpla cu femeia aceasta era o experienţă nouă; pentru prima dată, după mult timp, nu-mi impuneam limite.

Următorul lucru pe care mi-l amintesc este că stătea întinsă lângă mine. Întotdeauna m-am considerat un bărbat foarte timid, dar mă purtam ca şi cum aş fi cunoscut-o de fapt de mult timp, iar fiecare mişcare, fiecare gest izvora cu cea mai mare naturaleţe. Aveam senzaţia că mă comportam conform unui plan, de parcă trăiam în acel moment apogeul vieţii mele. Îmi amintesc impresia trezită de atingerea ei; râvneam pielea ei netedă, suavă, fină precum alcătuirea mătăsoasă a unui animal inexistent. O doream de câteva zile, dar când anume se ivise această dorinţă? Îi acopeream tot corpul cu roua sărutărilor mele, o apropiam de mine uşor, cu vârfurile degetelor: era o femeie preţioasă, unduitoare. Se apropia şi se îndepărta de mine cu mişcări de pisică, mă observa

în întuneric și mă săruta. Toată plăcerea intuită de-a lungul acestor zile începuse să prindă contur. Cuvintele, suspinele ei întrerupte, gemetele întretăiate. Până când i-am rostit numele. Am rostit *Sara* și m-am pierdut: o vedeam pe sora mea privindu-mă, observându-mi gesturile în timp ce căutam pubisul Sarei; nu știu dacă deliram. Sara, sora mea. Deodată m-am gândit că femeia de lângă mine era de fapt Sara, că trupul ei era lipit de al meu. Amintirea corpului Sarei se risipește și se aprinde și nu știu pe cine mângâi, cu cine sunt. O ating pe Sarasur pentru că simt nevoia să o văd. Fantasma surorii mele apare și dispare în mintea mea. Sunt călăuzit de gesturile, de gura ei. În pat, duplicitatea Sarei e manifestă. Dar nu, nu pot să împiedic acest lucru: mă gândesc la Sara, o văd pe Amalia; de ce memoria ne joacă feste? Eram cu Sarasur și nu voiam să pierd nicio frază din ceea ce mi se întâmpla. Citeam momentul acela, îl scriam eu însumi. Nu îmi amintesc când a fost ultima oară când m-am simțit atât de bine lângă o femeie. Cât timp trecuse de când nu mai penetrasem o femeie dorită? De când nu mai penetrasem o femeie? De ce abandonasem sexul ca sursă de plăcere? Voiam să-i spun tot felul de lucruri, dar nu erau potrivite. Cum puteam să o iubesc dacă abia o cunoșteam? Dar starea de euforie pusese stăpânire pe mine, o admiram goală, imprevizibilă, mă mângâia cu atâta tandrețe... Culoarea imaculată a zâmbetului ei. Mă afundam la pieptul ei. Eu am fost cel care am îmbrățișat-o pasional, de parcă aș fi putut să mor. Dar eram eu sau altul

cel care îi luam locul ce îi corespunsese dintotdeauna? Mă vedeam, o vedeam, și dintr-odată am devenit conștient de faptul că bărbatul care fusesem nu mai eram eu. Nu conta ce avea să se întâmple mâine; acel Pablo se risipise, se împrăștiase, dispăruse. Eu, care credeam că nu mă mai aștepta nimic în timpul cât îmi mai rămăsese de trăit. Atunci, cu trupul împletit cu al ei, am început să simt amețeala plăcută pe care ți-o aduce curiozitatea de a ști ce-ți rezervă ziua de mâine. Ea era blândă și hotărâtă în același timp, se legăna pe corpul meu de parcă aș fi fost un hamac, se îndepărta încovoindu-și spatele, aluneca înainte și înapoi ca valurile. Eram foarte excitat, trebuia să o penetrez ca să mă liniștesc oarecum, dar nu voiam să mă grăbesc, voiam să mă desfăt cu fiecare atingere. Mă întorsesem cu spatele la viața mea de până atunci, nu voiam să mă trezesc, în față mă aștepta un întreg viitor vrednic de a fi dorit.

UN AN MAI TÂRZIU

Duminică

Poate că dacă nu aş fi trăit aşa cum am trăit, nu m-aş afla aici. Poate că viaţa mea de până acum nu a fost decât un fel de introducere, de prolog, o repetiţie generală pentru spectacolul final. Sau poate că viaţa este formată din prologuri succesive, fragmentate pentru singura reprezentaţie decisivă: moartea. La început mi-am spus că trebuia să plec. Mi-am repetat asta din dimineaţa aceea sau de ieri. De când oare? Am căzut în timp, în capcana timpului, şi nu ştiu dacă îmi lipseşte sau dacă îmi prisoseşte. Ştiu doar că acum îmi aparţine. Mă aflu tot pe terasă, privind la ce se află în jurul meu, la ceea ce cunosc şi nu-mi înşală simţurile; din contră, fiecare zi care trece este aici, în faţa mea. Ştiu că se apropie sfârşitul lumii, este un proces implacabil. Singura certitudine pe care o am este că acesta este locul. Punctul în care mă aflu

este unde vreau să-l primesc. Dacă sfârşitul lumii ar putea fi localizat, acesta ar fi spaţiul cel mai potrivit pentru a-l găsi. Poate aici o să-mi sfârşesc zilele, învăluit într-o neistovită tandreţe. Deşertul care mi-a îngăduit să iau totul de la capăt; acum exist fără să simt greutatea greşelii: aici reprezint o posibilitate, cu ziua de ieri oprită în loc, pentru a contempla viaţa pe care o mai am de trăit, atunci când vor veni dimineţile imposibile, le voi contempla până când îmi va seca vederea. Aceasta este viaţa mea de acum, poate că este un naufragiu, lipsit de dorinţa de a fi recuperată pentru civilizaţie, poate că este viaţa unui nebun care a găsit o formă de fericire: fericirea fără dorinţe.

La întoarcerea în oraş, după săptămâna petrecută aici, a trebuit să mă ocup de cabinet. Peste câteva zile am reuşit să vorbesc cu tata şi să-i explic ce se întâmplase cu Sara. A trebuit să mă înfrunt cu tristeţea lui, care era şi a mea. I-am explicat că murise de un infarct. Am considerat că acesta era cel mai potrivit lucru. După ce au trecut câteva luni, în timp ce organizam totul ca să mă mut la casa de pe plajă, într-o noapte am fost în stare să desfac plicul şi să-l citesc, plicul care până atunci stătuse închis, plicul care ascundea adevărul despre moartea surorii mele. Stătusem atât timp până să iau o asemenea hotărâre încât eram convins că citindu-l aveam să aflu motivele morţii ei, dar nu a fost aşa. Am citit că murise de un atac cerebral, dar că la autopsie se descoperise în sânge un nivel ridicat de cocaină, alcool şi barbiturice. Astfel încât, după tot acest timp, autopsia nu mai adăuga nimic nou.

Nu voi şti niciodată dacă a intenţionat să se sinucidă sau dacă a luat din greşeală o supradoză. Poate că nu voia să ajungă atât de departe sau poate da?

Sarasur iese din apă. Îi văd silueta zveltă în bătaia luminii: păşeşte pe nisip, îndreptându-se spre mine cu mişcări unduioase, arsă de soare,.caldă şi învăluitoare ca un vis. Îmi plec privirea încântat de atâta linişte şi hotărăsc să pun capăt lecturii; să închei fragmentele unei cărţi viitoare, manuscrisul meu, *În lipsa iubirii.*

CUPRINS

Ce trebuie să se întâmple pentru ca viața ordonată și tihnită a unui psihiatru faimos să fie complet răvășită? Ce mai reprezintă cuvintele dacă doar ne mint? Ce mai înseamnă dragostea dacă este doar sex? *În lipsa iubirii,* un roman al pierderilor și absențelor, încearcă să dea un răspuns la aceste întrebări, chiar dacă, așa cum spune Milan Kundera, „înțelepciunea romanului este înțelepciunea nesiguranței". Lipsa iubirii înseamnă greșeală, absență sau carență. În romanul extraordinar al Paulei Izquierdo, toate aceste aspecte ale ființei umane încap într-un compendiu al miilor de adevăruri relative.

18.90

ISBN 978-606-579-250-0

9 786065 792500

Ilustrația copertei:
© Serg Zastavkin
Sad Girl, Fotolia

nemira.ro